

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

З В І Т

**РЕКТОРА
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА
НЕПОЧАТЕНКО ОЛЕНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ
за 2014 рік**

Звіт розглянуто і схвалено
Конференцією трудового колективу
університету (протокол № 1
від 6 березня 2015 року)

Умань – 2015 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	6
1.1. Формування контингенту здобувачів вищої освіти	12
1.2. Прийом на навчання	21
1.3. Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців	27
1.4. Практична підготовка	29
1.5. Підвищення якості підготовки фахівців	32
1.6. Випуск фахівців і виконання державного замовлення	36
1.7. Працевлаштування випускників	42
1.8. Діяльність Інституту післядипломної освіти та дорадництва	44
2. ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	50
2.1. Організаційно-структурні засади наукової та інноваційної діяльності в університеті	50
2.2. Основні результати наукової діяльності	58
2.2.1. Госпдоговірні науково-дослідні роботи, у тому числі міжнародні	58
2.2.2. Наукова робота науково-дослідних лабораторій	61
2.3. Студентська наукова робота	68
2.4. Науково-дослідна робота Ради молодих учених	78
2.5. Наукова співпраця та міжнародне співробітництво	82
2.6. Ефективність роботи аспірантури та докторантури	88
2.7. Наукові заходи, видавнича і винахідницька діяльність	98
2.7.1. Наукові заходи, проведені на базі університету	98
2.7.2. Видавнича і винахідницька діяльність	102
2.8. Діяльність Наукової бібліотеки	113
3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	117
3.1. Міжнародне співробітництво та підготовка іноземних громадян	117
3.2. Інформаційна діяльність	123
4. ВИХОВНА ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	126
4.1. Організація методичного забезпечення	126
4.2. Культурно-масова та спортивна робота зі студентами	127

4.3. Робота студентської ради	131
4.4. Системний психологічний супровід освітньо-виховного процесу.....	133
5. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ	136
5.1. Штатний розпис	136
5.2. Підготовка кадрів вищої кваліфікації та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.....	136
6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРА- ТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	139
6.1. Виконання кошторису доходів і видатків	139
6.2. Адміністративно-господарська діяльність	144

ВСТУП

Уманський національний університет садівництва – вищий аграрний навчальний заклад IV рівня акредитації, основними завданням якого є освітня, науково-дослідницька та інноваційна діяльність.

Уманський НУС – один із провідних та авторитетних навчальних закладів аграрної освіти України, де поєднуються багаті традиції з європейським стилем навчання на засадах Болонського процесу. Минулого року університет відзначив 170-річчя з дня свого заснування. За цей час було підготовлено понад 40 тис. спеціалістів, серед яких висококваліфіковані спеціалісти аграрії та економісти, управлінці, вчені, громадські і політичні діячі, які були і залишаються гордістю університету, зміцнюючи його авторитет як в регіоні так і на рівні держави.

Університет є членом Всесвітньої асоціації університетів Magna Charta (2012р.) та Міжнародної асоціації наукового садівництва (2013р.). Орієнтований на європейські стандарти освіти, університет має у своєму складі розширену систему структурних підрозділів, які забезпечують навчально-виховну роботу: сім відокремлених структурних підрозділів – Агротехнічний коледж, Ананьївський аграрно-економічний коледж, Городищенський коледж, Тальнівський будівельно-економічний коледж, Тальянківський агротехнічний коледж, Чигиринський економіко-правовий коледж, Шевченківський коледж; шість факультетів (агрономії; плодоовочівництва, екології та захисту рослин; економіки та підприємництва; менеджменту; інженерно-технологічний; лісового і садово-паркового господарства); Інститут післядипломної освіти та дорадництва; навчально-науково-виробничий комплекс. Загалом, вищу освіту в університеті за всіма напрямками та спеціальностями здобуває 5033 студенти, з урахуванням коледжів – 9034 тис. студентів.

У 2014 р. в університеті було ліцензовано п'ять спеціальностей та напрямів підготовки: «Управління персоналом»; «Геодезія, картографія та

землевпорядкування» та спеціальності: «Технологія зберігання і переробка зерна»; «Насінництво і насіннєзнавство»; «Прикладна екологія та збалансоване природокористування».

Підтвердженням здобутків Університету є перше місце на огляді-конкурсі на кращий структурний підрозділ «Дослідне поле» серед аграрних ВНЗ III-IV рівнів акредитації, який проводило Міністерство аграрної політики та продовольства України, щорічний Міжнародний науково-практичний семінар «Високоінтенсивні технології – в садівництво», участь в якому бере більше 400 науковців і практиків-садоводів із багатьох країн світу, нагороди за перемоги у міжнародних і всеукраїнських виставках наукових і освітніх досягнень. За низку успішних проектів науково-інноваційного та навчального спрямування на «АГРО-2014» університет отримав три золоті медалі та 15 дипломів і подяк.

1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Основним напрямом діяльності Уманського національного університету садівництва є підготовка, згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями, висококваліфікованих фахівців для аграрного сектора економіки України.

Університет здійснює свою освітню діяльність відповідно до законодавства України. Уманський національний університет садівництва – вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, що забезпечує підготовку та перепідготовку кадрів із основних напрямів підготовки фахівців для аграрного виробництва, а саме: агрономія, економіка і підприємництво, менеджмент, харчова технологія та інженерія, лісове і садово-паркове господарство, техніка та енергетика аграрного виробництва, геодезія та землеустрій.

За діючою ліцензією в університеті проводиться підготовка здобувачів вищої освіти з 8 галузей знань (табл. 1.1 і 1.2):

- ОКР «Бакалавр» з 15 напрямів підготовки;
- ОКР «Спеціаліст» та ОКР «Магістр» з 19 спеціальностей.

Якісне здійснення освітнього процесу вимагає відповідної структурно-організаційної підтримки. Загальне керівництво освітнім процесом здійснює ректор університету та його заступники – перший проректор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, проректор з науково-педагогічної роботи із відокремленими структурними підрозділами. Освітній процес забезпечують 6 факультетів та інститут: факультет агрономії; факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин; факультет економіки і підприємництва; факультет менеджменту; інженерно-технологічний факультет; факультет лісового і садово-паркового господарства; Інститут післядипломної освіти та дорадництва.

Навчальну, методичну, наукову та організаційну роботу виконують 29 кафедр, серед яких 21 випускова.

Таблиця 1.1

Ліцензований обсяг підготовки бакалаврів в Уманському національному університеті садівництва

№ з/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та напрям підготовки бакалаврів	Ліцензований обсяг		Термін дії ліцензії		
			денна	заочна			
1.	0305 Економіка та підприємництво	6.030504	Економіка підприємства	50	50	01.07.2022	
		6.030505	Управління персоналом та економіка праці	25	–		
		6.030507	Маркетинг	50	25	01.07.2022	
		6.030508	Фінанси і кредит	100	75	01.07.2022	
		6.030509	Облік і аудит	125	150	01.07.2020	
2.	0306	Менеджмент і адміністрування	6.030601	Менеджмент	200	200	01.07.2021
3.	0401	Природничі науки	6.040106	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	30	30	01.07.2022
4.	0517	Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції	6.051701	Харчові технології та інженерія	125	75	01.07.2020
5.	0801	Геодезія та землеустрій	6.080101	Геодезія, картографія та землепорядкування	30	–	
6.	0901	Сільське господарство і лісівництво	6.090101	Агрономія	240	170	01.07.2020
			6.090103	Лісове і садово-паркове господарство	100	50	01.07.2019
7.	1001	Техніка та енергетика аграрного виробництва	6.090105	Захист рослин	30	–	01.07.2022
			6.100102	Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	50	30	01.07.2021
8.	1401	Сфера обслуговування	6.140101	Готельно-ресторанна справа	25	–	01.07.2017
			6.140103	Туризм	25	–	01.07.2016
			ВСЬОГО:		1205	855	

Таблиця 1.2

**Ліцензований обсяг підготовки спеціалістів та магістрів
в Уманському національному університеті садівництва**

№ з/п	Напрямок	Спеціальність	Ліцензований обсяг		Термін дії ліцензії
			денна	заочна	
1	2	3	4	5	6
1	Економіка та підприємництво	7.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	45	45	01.07.2022
		8.03050401	15	–	01.07.2022
		7.03050701 Маркетинг	50	25	01.07.2022
		8.03050701	25	–	01.07.2022
		7.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	60	75	01.07.2022
		8.03050801	25	–	01.07.2022
2	Економіка та підприємництво	7.03050901 Облік і аудит	125	125	01.07.2020
		8.03050901	25	25	01.07.2020
2	Менеджмент і адміністрування	7.03060101 Менеджмент організації і адміністрування (за видами економічної діяльності)	60	90	01.07.2020
		8.03060101	25	25	01.07.2020
		7.03060104 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	30	50	01.07.2021
3	Природничі науки	8.03060104	20	20-до завершення циклу навчання	01.07.2021
		7.0401061 Екологія та охорона навколишнього середовища	30	–	01.07.2017
4		8.4010602 Прикладна екологія та збалансоване природокористування (за галузями)	15	–	01.07.2020
5	Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції	7.05170101 Технологія зберігання і переробки зерна	45	30	01.07.2024
		7.05170107 Технологія зберігання, консервування та переробки плодів і овочів	50	65	01.07.2020
		8.05170107	15	15	01.07.2020

Продовження таблиці 1.2

1	2	3	4	5	6
6	0901 Сільське господарство і лісівництво	7.09010101 Агрономія	75	50	01.07.2020
		8.09010101	50	50	01.07.2020
		7.09010104 Плодоовочівництво і виноградарство	50	50	01.07.2020
		8.09010104	30	20	01.07.2020
		8.09010105 Селекція і генетика сільськогосподарських культур	20	-	01.07.2023
		8.09010107 Технології закритого ґрунту	25	-	01.07.2022
		8.09010108 Насінництво та насіннезнавство	10	-	01.07.2020
		7.09010301 Лісове господарство	25	25	01.07.2021
		8.09010301	15	-	01.07.2019
		7.09010303 Садово-паркове господарство	50	50	01.07.2020
8.09010303	15	-	01.07.2020		
7		7.09010501 Захист рослин	30	-	01.07.2021
		8.09010501	15	-	01.07.2021
8	1001 Техніка та енергетика аграрного виробництва	7.10010201 Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств	30	-	01.07.2023
		8.10010201	10	-	01.07.2024
9	0305 Економіка та підприємництво	7.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	25	25	01.07.2022
		7.03050801 Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)	25	25	01.07.2021
		7.03050901 Облік і аудит	50	25	01.07.2020

Продовження таблиці 1.2

1	2	3	4	5	6
Перепідготовка спеціалістів					
10 0306	Менеджмент і адміністрування	7.03060101 Менеджмент організації і адміністрування (за видами економічної діяльності)	25	25	01.07.2020
11 0517	Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції	7.05170101 Технологія зберігання і переробки зерна	25	–	01.07.2024
12 0901	Сільське господарство і лісництво	7.09010101 Агрономія	–	30	01.07.2020
		7.09010104 Плодоовочівництво і виноградарство	–	25	01.07.2020
		7.09010301 Лісове господарство	25	25	01.07.2021
13		7.09010303 Садово-паркове господарство	–	25	01.07.2020
14	Підвищення кваліфікації за акредитованими напрямами (спеціальностями)			1000	01.07.2020
15	Підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України			200	30.09.2021
16	Підготовка іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади. Всього на рік (осіб)			100	01.07.2024
16	Підготовка іноземних громадян за акредитованими напрямами підготовки (спеціальностями). Всього на рік (осіб)			100	01.07.2024

Освітня діяльність університету та його структурних підрозділів пов'язана з наданням послуг для здобуття вищої освіти, підвищенням кваліфікації за акредитованими напрямами підготовки та підготовкою до вступу до вищих навчальних закладів громадян України і здійснюється у відповідності з ліцензією АЕ № 458248 від 16.06.2014 р.

Рішенням Акредитаційної комісії України від 08 липня 2014 року (протокол №110) надано ліцензію на підготовку 30 осіб денної форми навчання здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» 6.080101 «Геодезія, картографія та землеустрій» та 25 осіб денної форми навчання здобувачів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці» за рахунок зменшення ліцензованого обсягу зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит». Даним рішенням зменшено ліцензований обсяг за напрямом підготовки 6.090101 «Агрономія» на 30 осіб заочної форми навчання здобувачів вищої освіти і складає 170, осіб за рахунок цього збільшено ліцензований обсяг за спеціальністю 7.09010101 «Агрономія (перепідготовка)» заочної форми навчання на 30 осіб і складає 60 осіб.

До складу регіонального університетського центру входять Агротехнічний коледж, Городищенський коледж, Тальнівський будівельно-економічний коледж, Тальянківський агротехнічний коледж, Шевченківський коледж, Чигиринський економіко-правовий коледж, Ананьївський аграрно-економічний коледж. Випускники цих навчальних закладів мають можливість продовжити навчання в університеті за такими напрямами підготовки: агрономія; економіка підприємства; маркетинг; фінанси і кредит; облік і аудит; менеджмент; харчова інженерія; лісове і садово-паркове господарство; процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств та інші.

Активну участь в управлінні університетом брала Вчена рада, в центрі уваги якої постійно перебували питання вдосконалення організації навчально-виховного процесу, підвищення ефективності наукових досліджень, кадрові питання тощо.

Поточні питання діяльності начального закладу розглядалися в робочих органах на засіданнях ректорату, приймальної комісії, науково-методичної ради та інших.

1.1. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Загальний контингент студентів в університеті станом на 01.10.2014 р. складає 5033 особи, що на 373 особи менше, ніж у минулому році, з них здобувачів вищої освіти денної форми навчання 2709 осіб та заочної форми навчання 2324 особи.

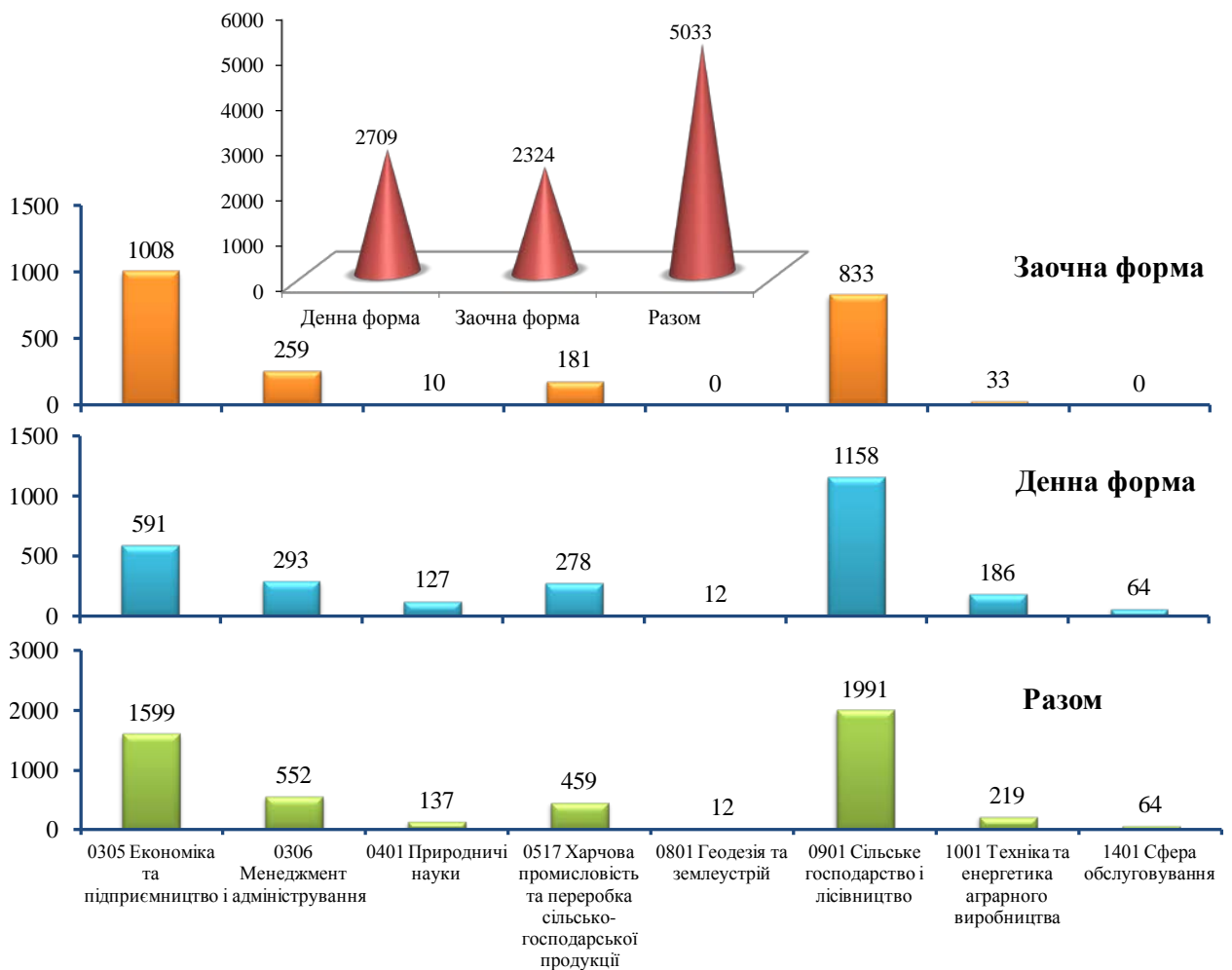

Рис. 1.1. Контингент студентів Уманського НУС

За останні п'ять років зберігається тенденція зменшення студентів. Загальний контингент студентів зменшився на 2471 особу в порівнянні з 2010 роком.

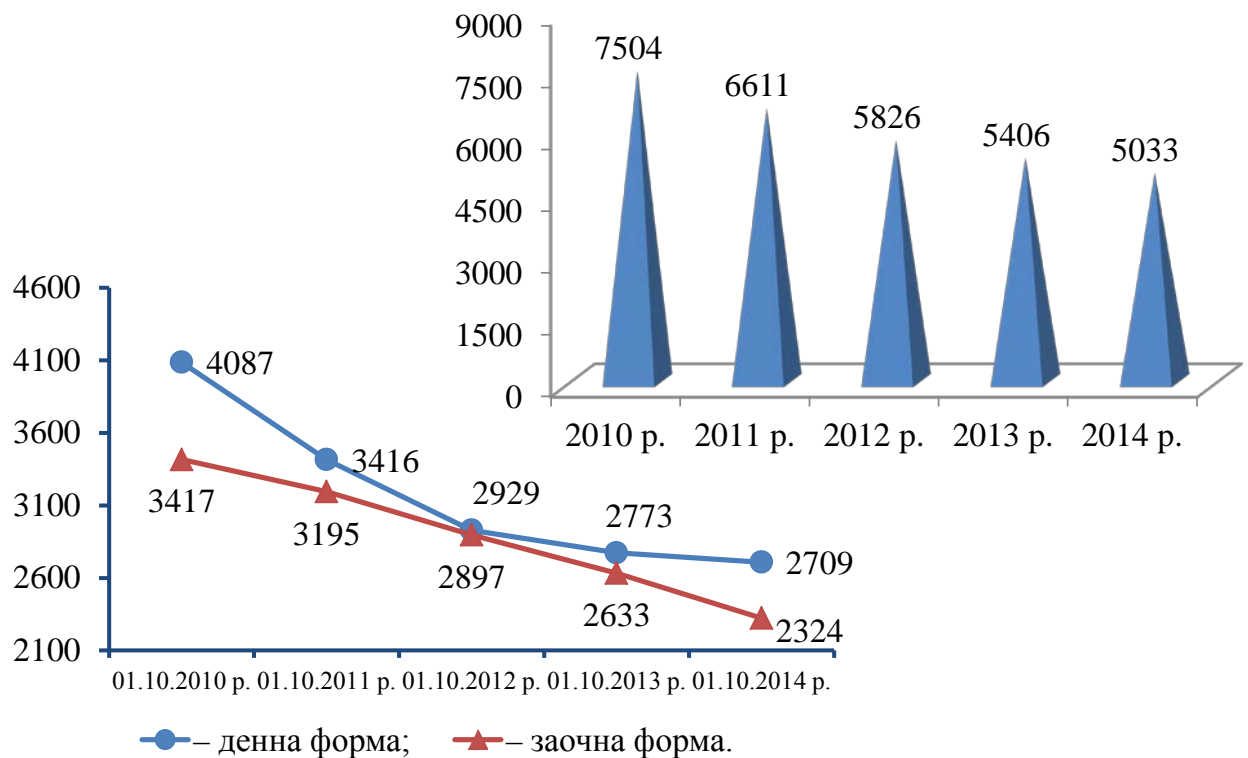

Рис. 1.2. Динаміка контингенту Уманського НУС

Найбільшу питому вагу в структурі за галузями знань займає галузь 0901 «Сільське господарство і лісівництво» – 39,6% або 1991 особа. У розрізі форм навчання: на денній формі навчання найбільша частина студентів здобуває вищу освіту в галузі 0901 «Сільське господарство і лісівництво» – 1158 осіб, на заочній формі навчання в галузі 0305 «Економіка та підприємництво» – 1008 осіб.

Відносне відхилення 2014 р. до 2010 р. становить 32,9% (на денній формі навчання – 33,7%, на заочній формі навчання – 32,0%).

Не зупиняючись на причинах цієї ситуації, – нам вони всі відомі, ми повинні посилити профорієнтаційну роботу, якість підготовки фахівців та працювати над рейтингом і престижем університету.

Облік та статистика здобувачів вищої освіти в Уманському НУС ведеться за структурними підрозділами (факультетами), формами навчання (денна і заочна), освітньо-кваліфікаційними рівнями та курсами.

Таблиця 1.3

**Контигент здобувачів вищої освіти Уманського національного університету садівництва
(станом на 01.01.2015 р.)**

Факультет	Денна форма навчання										Заочна форма навчання						РАЗОМ	
	курс				ОКР			всього	курс					ОКР		всього		
	I	II	III	IV	бакалавр	спеціаліст	магістр		I	II	III	IV	V	бакалавр	спеціаліст			магістр
Агрономії	73	83	93	57	306	54	70	430	10	26	46	54	58	194	30	51	275	705
Лісового і садово-паркового господарства	58	38	53	52	201	53	43	297	5	12	49	50	50	166	26	-	192	489
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	104	106	101	72	383	52	107	542	18	38	33	35	59	183	27	30	240	782
Інженерно-технологічний	68	65	113	75	321	101	31	453	43	13	19	33	36	144	15	14	173	626
Економіки і підприємництва	111	106	122	138	477	49	61	587	28	34	190	229	189	670	113	24	807	1394
Менеджменту	72	92	57	39	260	27	68	355	6	10	22	56	56	150	24	38	212	567
РАЗОМ	486	490	539	433	1948	336	380	2664	110	133	359	457	448	1507	235	157	1899	4563

На 01.01.2015 року в Уманському НУС навчається 4563 особи (на денній формі навчання 2664 осіб та на заочній формі навчання 1899 осіб). З них на факультетах: агрономії – 705 осіб (ДФН – 430 осіб, ЗФН – 275 осіб); лісового і садово-паркового господарства – 489 осіб (ДФН – 297 осіб, ЗФН – 192 особи); плодоовочівництва, екології та захисту рослин – 782 особи (ДФН – 542 особи, ЗФН – 240 осіб); інженерно-технологічному – 626 осіб (ДФН – 453 особи, ЗФН – 173 осіб); економіки і підприємництва – 1394 осіб (ДФН – 587 осіб, ЗФН – 807 осіб); менеджменту – 567 осіб (ДФН – 355 осіб, ЗФН – 212 осіб). За освітньо-кваліфікаційними рівнями: «Бакалавр» навчається 3455 осіб (ДФН – 1948 осіб, ЗФН – 1507 осіб), «Спеціаліст» – 571 особа (ДФН – 336 осіб, ЗФН – 235 осіб), «Магістр» – 537 осіб (ДФН – 380 осіб, ЗФН – 38 осіб).

Вищу освіту за програмами підготовки молодших спеціалістів у відокремлених структурних підрозділах Уманського НУС станом на 01.01.2015 р. здобуває 4222 студенти (станом на 01.01.2014 р. – 4669 студентів).

У зв'язку зі вступом в дію нового Закону України «Про вищу освіту» та підготовкою проекту закону про професійно-технічну освіту виникає питання про статус відокремлених структурних підрозділів Уманського НУС, оскільки вони не будуть віднесені до навчальних закладів вищої освіти. Тому перед нами стоїть завдання спільно працювати над підвищенням їх статусу.

Контингент здобувачів вищої освіти залежить від академічної політики факультетів, інституту чи від відсутності такої політики у частині структурних підрозділів, а також від зовнішніх і внутрішніх чинників.

У 2014 році в Уманському НУС було поновлено 146 осіб, з них на денну форму навчання 34 особи (на місця державного замовлення – 5 осіб, на контрактні місця 29 осіб), на заочну форму навчання – 112 осіб на контрактні місця.

У таблиці 2.5 відображено кількість та основні причини вибуття здобувачів вищої освіти у 2014 році в розрізі факультетів і форм навчання.

Таблиця 1.4
Контингент студентів відокремлених структурних підрозділів Уманського НУС (станом на 01.01.2015р.)

Відокремлений структурний підрозділ Уманського НУС	Всього	Всього за		Всього за	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		ДЗ	КМ		Всього	ДЗ	Всього	ДЗ
Ананьівський агро-економічний коледж	309	268	41	222	220	87	48	39
Городищенський коледж	514	337	177	393	298	121	39	82
Тальнівський будівельно-економічний коледж	441	297	144	392	267	49	30	19
Тальняківський агротехнічний коледж	1123	761	362	636	613	487	148	339
Агротехнічний коледж	1079	805	274	843	650	236	155	81
Чигиринський економіко-правовий коледж	236	129	107	211	126	25	3	22
Шевченківський коледж	520	404	116	396	293	124	111	13
Разом	4222	3001	1221	3093	2467	1129	534	595

Таблиця 1.5

Переведення та відрахування здобувачів вищої освіти Уманського НУС у 2014 році

Причини вибуття	Факультет агрономії		Факультет лісового і садово-паркового господарства		Факультет плодощовівництва, екології та захисту рослин		Інженерно-технологічний факультет		Факультет економіки і підприємництва		Факультет менеджменту		Разом								
	всього	з них	всього	з них	всього	з них	всього	з них	всього	з них	всього	з них	всього	з них							
		дз		км		дз		км		дз		км		дз	км	дз	км				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Денна форма навчання																					
Випуск	176	160	16	129	96	33	203	189	14	276	188	88	298	48	250	146	67	79	1228	748	480
Переведено на іншу форму навчання	9	7	2	3	-	3	9	4	5	3	1	2	15	-	15	6	-	6	45	12	33
Відраховано через порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку	-	-	-	1	-	1	1	1	-	6	-	6	-	-	-	1	1	-	9	2	7
Відраховано через академічну заборгованість	17	16	1	12	7	5	23	19	4	34	28	6	19	-	19	11	1	10	116	71	45
Відраховано за власним бажанням	1	1	-	10	5	5	8	7	1	4	2	2	13	-	13	6	1	5	42	16	26

Продовження табл. 1.5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Переведено на старші курси	237	227	10	143	114	29	303	289	14	203	179	24	305	36	269	216	72	144	1407	917	490
Інші причини вибуття	4	2	2	-	-	-	13	8	5	-	-	-	4	-	4	2	-	2	14	6	8
Всього	444	413	31	298	222	76	551	513	38	526	398	128	654	84	570	388	142	246	2861	1772	1089
Заочна форма навчання																					
Випуск	131	58	73	88	20	68	104	51	53	76	20	56	242	9	233	124	26	98	765	184	581
Переведено на іншу форму навчання	2	-	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	30	-	30	34	-	34
Відрховано через порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку	3	-	3	2	-	2	3	-	3	3	-	3	6	-	6	4	-	4	21	-	21
Відрховано через академічну заборгованість	17	6	11	3	2	1	22	14	8	7	-	7	13	-	13	19	3	16	81	25	56
Відрховано за власним бажанням	6	2	4	2	-	2	3	2	1	9	-	9	8	1	7	3	-	3	31	5	26
Переведено на старші курси	213	125	88	164	30	134	190	132	58	123	28	95	341	21	320	199	34	165	1230	370	860
Інші причини вибуття	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4	3	1
Всього	372	191	181	259	52	207	326	201	125	218	48	170	610	31	579	381	64	317	2166	587	1579

У 2014 році зі складу студентів Уманського НУС вибуло 5027 осіб, з них навчалися на денній формі 2861 особа (навчалися за державним замовленням 1772 особи, на контрактних місцях – 1089 осіб), на заочній формі – 2166 осіб (навчалися за державним замовленням 587 осіб, на контрактних місцях – 1579 осіб).

Основними причинами вибуття студентів були:

- випуск 1993 особи (ДФН – 1228 осіб, ЗФН – 765 осіб);
- переведено на старші курси 2637 осіб (ДФН – 1407 осіб, ЗФН – 1230 осіб);
- переведено на іншу форму навчання 79 осіб (ДФН – 45 осіб, ЗФН – 34 особи);
- відраховано за академічну заборгованість 197 осіб (ДФН – 116 осіб, ЗФН – 11 особа);
- відраховано за власним бажанням 73 особи (ДФН – 42 особи, ЗФН – 31 особа);
- відраховано за порушення дисципліни та внутрішнього розпорядку 30 осіб (ДФН – 9 осіб, ЗФН – 21 особа).

Складна суспільно-політична ситуація, яка спричинила військовий конфлікт на Сході України, та анексія АР Крим призвели до неможливості подальшого перебування на небезпечних територіях, вимушене переселення багатьох родин до інших регіонів України. Бажання продовжувати навчання змусило значну кількість студентів південно-східних областей шукати можливість отримати вищу освіту у навчальних закладах, розташованих в інших областях країни.

До Уманського НУС переведено 12 студентів, з яких 4 студенти Кримських навчальних закладів, та 8 студентів з Донецької та Луганських областей. Усіх студентів-переселенців, забезпечено місцями в гуртожитку університету.

Інформація щодо студентів-переселенців з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції

№ п/п	ПІБ студента	Напрямок підготовки	Курс	Форма навчання	Місце попереднього навчання
1	2	3	4	5	6
1	Валантір Вікторія Станіславівна	Лісове і садово-паркове господарство	3	Денна	Донбаська національна академія будівництва і архітектури
2	Нурлієв Шатлик	Менеджмент	3	Денна	Луганський національний аграрний університет
3	Абдуресулов Велназар	Фінанси і кредит	2	Денна	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
4	Ораєв Джейхун	Менеджмент	4	Денна	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
5	Реджепов Даянч	Менеджмент	2	Денна	Луганський національний аграрний університет,
6	Пенджієв Хайтмурат	Процеси, машини та обладнання АПВ	2	Денна	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
7	Торекулов Какджан	Фінанси і кредит	2	Денна	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
8	Нургелдієв Ораз	Фінанси і кредит	2	Денна	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
9	Аніщенко Максим Юрійович	Агрономія	3	Денна	Південний філіал НУБіП України «Кримський агротехнологічний університет»
10	Ільєнко Станіслав Леонідович	Екологія навколишнього середовища та збалансоване природокористування	2	Денна	Севастопольський національний університет ядерної енергії та промисловості

1	2	3	4	5	6
11	Волощук Микола Валерійович	Лісове і садово- паркове господарство	4	Денна	Південний філіал Національного університету біоресурсів і природокористування України «Кримський агротехнологічний університет»
12	Агоєва Олена Миколаївна	Фінанси і кредит	5	Заочна	Вищий навчальний заклад «Університет економіки і управління»

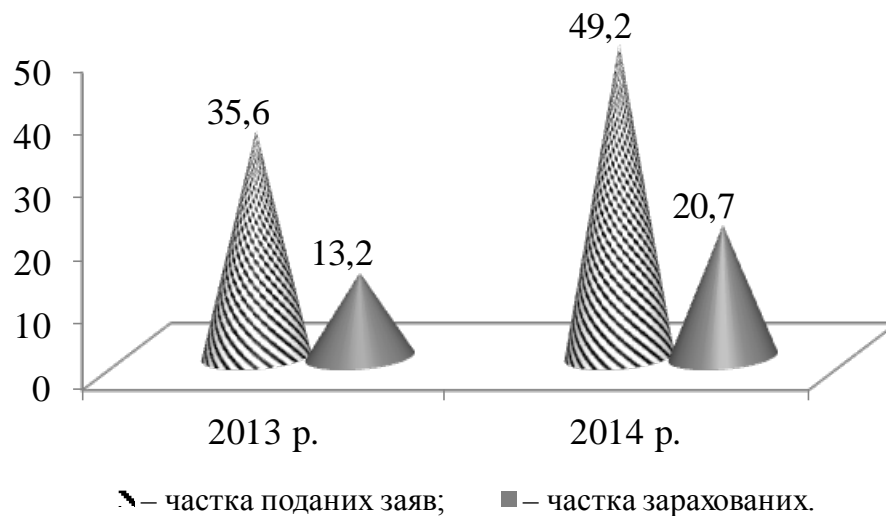
1.2. Прийом на навчання

Прийом студентів до університету в 2014 році здійснювався відповідно до плану державного замовлення та ліцензованого обсягу за «Правилами прийому до Уманського національного університету садівництва».

З метою поліпшення якісного складу вступників, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу керівництвом університету, приймальною комісією, відділом працевлаштування та довузівської підготовки протягом року проведена значна та різнопланова робота (виступи на радіо, телебаченні, організовані зустрічі в онлайн режимі із майбутніми вступниками із Одеської області, проведено Дні відкритих дверей, організовано виїзди у 50 загальноосвітніх шкіл переважної кількості областей України, налагоджено співпрацю з Ладизинським освітнім округом під назвою «Школа творчого розвитку дитини», працювали курси підготовки до ЗНО, проведені акції «Зелена школа», на базі загальноосвітніх шкіл №3, 7, 8 та НВК педагогічного ліцею м. Умань створено ліцейні класи від університету, продовжено роботу Центру професійного консультування та розвитку тощо. На сайті університету проводилась онлайн реєстрація абітурієнтів. Як результат, кількість поданих заяв на перший курс склала 2523, що у порівнянні з попереднім періодом зросла на 530 заяв. Звичайно,

цей показник не є найважливішим, але він значною мірою характеризує популярність та пізнаваність закладу. Найбільше заяв подано на напрями підготовки «Агрономія», «Лісове і садово-паркове господарство», «Менеджмент», «Облік і аудит», «Економіка і підприємство».

Слід зазначити, що частка електронних заяв з кожним роком зростає, у звітному році вона становила 49,2%. У структурі зарахованих студентів 20% становлять заяви, подані за допомогою електронного вступу.

Рис. 1.3. Питома вага електронних заяв від загальної кількості поданих заяв та зарахованих абітурієнтів, %

Контингент студентів-першокурсників формувався в основному з абітурієнтів центральних регіонів України, а саме Вінницької області – 18,4%, Черкаської області – 47,5%, Кіровоградської області – 20,3%, решту – 13,8% становили абітурієнти з Київської, Одеської, Миколаївської, Волинської, Хмельницької та інших областей.

Учасники цільового прийому, передбаченого Постановою Кабінету Міністрів України від 29.06.1999р. № 1159 «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості», зарахувались на навчання за окремим конкурсом на здобуття освітнього рівня бакалавра. Так за квотою прийому сільської молоді на підготовку фахівців у вищих аграрних навчальних закладах до Уманського НУС зараховано 109 осіб.

У 2014 році до університету на різні курси, форми навчання зараховано 2064 особи, що в порівнянні з 2013 роком менше на 77 за рахунок зменшення вступників за ОКР «Спеціаліст» і «Магістр». Доведене університету державне замовлення було виконано в повному обсязі. Кількість зарахованих на ОКР бакалавра склала 1082 осіб, що на 7 осіб більше.

Таблиця 1.7

**Зараховано за освітнім рівнем «Бакалавр»
на базі загальної середньої освіти (станом на 01.09.2015р.)**

Напрямок підготовки	ДФН				ЗФН			
	2012р.	2013р.	2014р.	2014р. до 2013р., (+)	2012р.	2013р.	2014р.	2014р. до 2013р., (+)
Економіка підприємства	22	36	26	-10	6	13	12	-1
Управління персоналом та економіка праці	–	–	21	21	–	–	–	–
Маркетинг	9	10	22	12	1	2	-	-2
Фінанси і кредит	25	32	19	-13	5	11	6	-5
Облік і аудит	23	25	28	3	7	4	6	2
Менеджмент	58	56	44	-11	8	8	6	-2
Екологія охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	20	25	30	5	–	1	5	4
Харчові технології та інженерія	45	37	43	6	3	9	8	-1
Агрономія	121	143	128	-15	39	50	23	-27
Лісове і садово-паркове господарство	34	41	48	7	7	5	5	0
Захист рослин	20	25	22	-3	–	–	–	–
Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	12	25	27	2	–	–	1	1
Готельно-ресторанна справа	–	6	14	8	–	–	–	–
Туризм	–	24	19	-4	–	–	–	–
Геодезія, картографія та землеустрій	–	–	12	12	–	–	–	–
Всього	389	485	503	18	76	103	72	-31

Випускників технікумів та коледжів зараховували на 2 та 3 курси з нормативним терміном навчання. Переважну кількість зарахованих абітурієнтів на основі ОКР «Молодший спеціаліст» становили випускники відокремлених структурних підрозділів Уманського НУС – 74%. Слід відмітити, що у 2014 році випускники технікумів та коледжів надавали перевагу аграрним та технічним напрямам. Це пояснюється, відновленням престижності аграрного виробництва та більшою кількістю державного замовлення на цих напрямках підготовки.

Таблиця 1.8

**Зараховано за скороченим терміном навчання за освітнім рівнем
«Бакалавр» (станом на 01.09.2015р.)**

Напрямок підготовки	ДФН				ЗФН			
	2012р.	2013р.	2014р.	2014р. до 2013р., (±)	2012р.	2013р.	2014р.	2014р. до 2013р., (±)
Економіка підприємства	5	12	11	-1	8	22	3	-19
Маркетинг	5	9	6	-3	27	25	18	-7
Фінанси і кредит	17	32	20	-12	43	53	34	-19
Облік і аудит	9	36	22	-14	108	121	100	-13
Менеджмент	7	8	6	-2	17	18	3	-15
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	–	1	1	–	–	–	4	4
Харчові технології та інженерія	17	18	28	10	14	22	7	-15
Агрономія	20	31	53	22	31	31	43	11
Лісове і садово-паркове господарство	8	27	23	-4	23	15	33	19
Захист рослин	1	2	4	2	–	–	–	–
Процеси, машини та обладнання АПВ	19	18	40	22	–	–	35	37
Готельно-ресторанна справа	–	–	4	4	–	–	–	–
Туризм	–	–	–	–	–	–	–	–
Всього	108	194	218	24	271	307	289	-17

Упродовж останніх трьох років спостерігається зменшення бажаючих продовжити навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст». Так у 2014 році порівняно з 2013 роком кількість студентів за ОКР «Спеціаліст» зменшилась на 16% денної форми навчання та майже удвічі на заочній формі навчання.

Таблиця 1.9

**Зарахування за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст»
(станом на 01.09.2015р.)**

Спеціальність	ДФН				ЗФН			
	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2014 р. до 2013 р., (±)	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2014 р. до 2013р., (±)
Економіка підприємства	9	18	9	-9	28	28	24	-4
Маркетинг	6	7	6	-1	15	13	7	-6
Фінанси і кредит	41	57	16	-41	60	44	33	-11
облік і аудит	49	42	17	-25	96	75	60	-15
Менеджмент організацій і адміністрування	32	27	18	-9	46	25	17	-8
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	17	18	10	-8	22	23	7	-16
Технологія зберігання і переробки зерна	32	18	36	18	–	–	–	–
Технології зберігання, консервування та пере- робки плодів і овочів	39	39	37	-2	42	26	15	-11
Агрономія	42	33	55	22	50	44	30	-14
Плодоовочівництво і виноградарство	29	47	26	-21	43	42	23	-19
Лісове господарство	24	27	22	-5	18	21	12	-9
Садово-паркове господарство	27	13	35	22	31	22	14	-8
Захист рослин	18	22	10	-12	–	–	–	–
Екологія, охорона нав- колишнього середовища та збалансоване природокористування	21	11	17	6	–	–	–	–
Процеси, машини та обладнання АПП	25	29	30	1	–	–	–	–
Всього	411	408	344	-64	451	363	242	-121

Варто відмітити, що скорочення кількості студентів на заочній формі навчання спостерігається за усіма спеціальностями. Слід зазначити, що при загальному зменшенні кількість зарахованих спеціалістів на денну форму навчання, на спеціальності «Агрономія», «Садово-паркове господарство» та «Технології зберігання і переробки зерна» зросла удвічі. Найбільш суттєве зменшення (в порівнянні з попереднім періодом), з числа зарахованих спостерігаються на спеціальностях «Фінанси і кредит» на 41 особу денної та на 11 осіб заочної форм навчання; «Облік і аудит» на 24 особи денної та на 15 осіб заочної форм навчання; «Менеджмент ЗЕД» заочної форми навчання на 16 осіб; «Плодоовочівництво і виноградарство» на 21 особу денної форми навчання.

Незважаючи на збільшення загального ліцензованого обсягу за освітнім рівнем «Магістр», кількість зарахованих зменшилась на 14 осіб денної форми навчання. Збільшення контингенту за освітнім рівнем «Магістр» спостерігається на заочній формі навчання на 21 особу.

Таблиця 1.10

Зарахування за освітнім рівнем «Магістр» (станом на 01.09.2015р.)

Спеціальність	ДФН				ЗФН			
	2012р.	2013р.	2014р.	2014 р. до 2013 р., (±)	2012р.	2013р.	2014р.	2014 р. до 2013 р., (±)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Економіка підприємства	15	15	15	–	–	–	–	–
Маркетинг	10	14	11	–3	–	–	–	–
Фінанси і кредит	25	25	23	–2	–	–	–	–
Облік і аудит	25	25	17	–8	25	25	25	–
Менеджмент організацій і адміністрування	24	25	20	–5	25	21	17	–4
Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	20	19	7	–12	–	–	–	–
Технологія зберігання і переробки зерна	5	–	–	–	–	–	–	–

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Технології зберігання, консервування та переробки плодів і овочів	13	15	12	-3	15	14	15	1
Агрономія	17	19	17	-2	22	15	38	23
Селекція і генетика с.-г. культур	16	16	13	-3	-	-	-	-
Насінництво та насіннєзнавство	-	-	7	7	-	-	-	-
Плодоовочівництво і виноградарство	15	20	20	-	13	19	20	1
Технології закритого ґрунту	19	18	19	1	-	-	-	-
Прикладна екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	-	-	15	15	-	-	-	-
Лісове господарство	-	12	9	-3	-	-	-	-
Садово-паркове господарство	15	10	14	4	-	-	-	-
Захист рослин	10	8	8	-	-	-	-	-
Процеси, машини та обладнання АПП	10	10	10	-	-	-	-	-
Всього	239	251	237	-14	100	94	115	21

1.3. Розробка, впровадження та вдосконалення програм підготовки фахівців

За звітний період Інститут та факультети університету розширили спектр надання освітніх послуг, запровадивши нові напрями підготовки та спеціальності.

У 2014 році ліцензовано два напрями підготовки – «Управління персоналом та економіка праці», «Геодезія, картографія та землевпорядкування», а також затверджено ліцензійні справи на довузівську підготовку іноземних громадян та підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямами та спеціальностями.

**Інформація про акредитацію та ліцензування спеціальностей та напрямів
підготовки в Уманському національному університеті садівництва**

№ з/п	Шифр і назва спеціальностей
Виконано в 2014 р.	
<i>Акредитація</i>	
1.	7.05170101 «Технологія зберігання і переробки зерна»
2.	8.10010201 «Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств»
3.	8.09010301 «Лісове господарство»
<i>Ліцензування</i>	
4.	6.030505 «Управління персоналом»
5.	6.080101 «Геодезія, картографія та землевпорядкування»
6.	7.05170101 «Технологія зберігання і переробки зерна»
7.	8.09010108 «Насінництво і насіннезнавство»
8.	8.04010602 «Прикладна екологія та збалансоване природокористування»
9.	Підготовка іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади (всього на рік 100 осіб)
10.	Підготовка іноземних громадян за акредитованими напрямами підготовки (спеціальностями) (всього на рік 100 осіб)
Заплановано на 2015 р.	
<i>Акредитація</i>	
11.	7.09010301 «Захист рослин»
12.	8.04010602 «Прикладна екологія та збалансоване природокористування»
13.	8.09010108 «Насінництво і насіннезнавство»
<i>Ліцензування</i>	
14.	8.09010103 «Експертна оцінка ґрунтів»
15.	8.05170101 «Технологія зберігання і переробки зерна»
16.	8.10010103 «Електротехнічні системи та технології в агропромисловому виробництві»
17.	8.03060107 «Логістика»

Швидке оновлення наукових досліджень, пошук цікавих, практично орієнтованих навчальних програм із максимальним наближенням до стандартів європейської освіти із збереженням кращих традицій вітчизняної, вимагає впровадження в освітній процес нових напрямів підготовки та

спеціальностей. В університеті постійно ведеться робота з ліцензування та акредитації спеціальностей.

Ректоратом університету контролюється рівень навчально-методичного забезпечення дисциплін, навчальних планів ОКР «Бакалавр», «Спеціаліст» і «Магістр». З цією метою на початку навчального року спеціально створена комісія перевіряє їх наявність та відповідність встановленим вимогам. Проводиться аналіз результатів перевірки, кафедрам надаються конкретні рекомендації щодо удосконалення навчально-методичного забезпечення дисциплін відповідно до стандартів освіти.

1.4. Практична підготовка

Невід'ємною складовою частиною освітнього процесу є практична підготовка здобувачів вищої освіти, яка в Уманському НУС здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

У 2014 році проводилася активна робота з удосконалення практичної підготовки студентів. Так, на випускових кафедрах, в умовах, наближених до виробничих, здійснювались не лише виробничі практики, а й навчальні, що дозволило повністю та якісно реалізувати розроблені наскрізні програми практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Більшість випускових кафедр мають свої філії на виробництві, методичні кабінети з дипломного та курсового проектування з відповідним набором навчальної та методичної літератури, комп'ютерні класи. Крім того, кафедри збільшують частку занять, які проводяться безпосередньо на виробництві, оновлюються робочі місця, проводяться екскурсії, ділові ігри, застосовуються макетні зразки агрегатів, лабораторні стенди, мультимедійні та комп'ютерні програми, що імітують реальні виробничі ситуації тощо.

Для практичної підготовки студентів використовується навчально-науково-виробничий відділ університету та близько 100 виробничих баз

господарств і підприємств Черкаської, Вінницької, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської та інших областей України.

У таблиці 2.12 наведено проходження виробничої практики здобувачами вищої освіти у 2014 році в розрізі регіонів.

У 2014 році виробничу практику проходили студенти денної форми навчання за ОКР «Бакалавр» – 539 осіб, «Спеціаліст» – 336 осіб, «Магістр» – 226 осіб. Найбільша кількість студентів проходила виробничу практику на підприємствах, організаціях і установах Черкаської області – 463 особи або 42,1%, у Кіровоградській області 235 осіб або 21,3%, у Вінницькій області 216 осіб або 19,6% за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями.

Крім того, студенти інженерно-технологічного факультету проходять виробничу практику на підставі довгострокових договорів (термін 2 і більше років).

Основною базою практичної підготовки студентів в університеті є навчально-науково-виробничий відділ. У структурі відділу є дослідне поле, дослідні садки, виноградники, ягідники, дослідні овочеві ділянки, поля для виробничих посівів, плодородсадник, холодильник із сучасним обладнанням для зберігання плодів, навчально-виробничі цехи для переробки плодів, овочів і зерна, теплиці і оранжереї тощо. В усіх технологічних, виробничих, організаційних і облікових процесах передбачена та здійснюється безпосередня участь студентів, де вони формують уміння та навички, необхідні для майбутньої роботи за фахом. Функціонування цього відділу також сприяє підвищенню ефективності наукової роботи викладачів, аспірантів, докторантів і студентів.

Декілька років поспіль керівництво Університету звертає увагу факультетів на необхідність посилення практичної підготовки студентів. Вже досягнуті зрушення в покращенні методичного забезпечення практики, організації її проведення, в забезпеченні об'єктивності оцінювання практики тощо. Однак лишаються сумніви – чи досягається достатній рівень ефективності навчальних та виробничих практик?

Таблиця 1.12

Проходження виробничої практики здобувачів вищої освіти у 2014 році за регіонами

ОКР	Всього осіб	У тому числі за регіонами										Проходили практику на підставі довго-строкових договорів (термін – 2 і більше років)		
		Київська область		Вінницька область		Кірово-градська область		Одеська область		Черкаська область			Інші	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%		осіб	%
Бакалавр	539	36	6,7	102	18,9	131	24,3	24	4,5	196	36,4	50	9,2	67
Спеціаліст	336	13	3,9	71	21,2	73	21,7	11	3,3	149	44,3	19	5,6	15
Магістр	226	9	4,0	43	19,0	31	13,7	9	4,0	118	52,2	16	7,1	6
Всього	1101	58	5,3	216	19,6	235	21,3	44	4,0	463	42,1	85	7,7	88

Тому одним із завдань поточного року є проведення на факультетах детальної перевірки змісту та спрямованості програм навчальних практик, відповідності навчальних цілей формам проведення практик, доцільності проведення практики саме в обраному місці та аргументованості визначеного в програмах терміну практик.

І ще одне завдання – всім факультетам необхідно переглянути своє ставлення до програми виробничих практик і вибору баз практик, звернути увагу на точку зору студентів з позицій сьогодення.

1.5. Підвищення якості підготовки фахівців

Основні завдання системи управління якістю освіти – це аналіз та перевірка результатів навчання, аналіз оцінок, одержаних студентами, покращення рівня викладання. Одним із важливих показників діяльності університету, його окремих навчальних підрозділів, є успішність та якість знань студентів.

За результатами зимової і літньої сесій навчальні здобутки студентів університету утримуються на достатньому рівні, але кількість відмінників від сесії до сесії зменшується. Якість знань студентів знизилась. Якщо порівняти з середнім показником абсолютної успішності по університету, що складає 94,48%, то вище цього показника успішність на наступних факультетах: плодоовочівництва, екології та захисту рослин (97,6%); менеджменту (97,0%); агрономії (95,2%).

Аналіз зимової сесії 2014-2015 навчального року зроблений з урахуванням форми фінансування студентів (бюджетне замовлення/за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб) показує, що успішність та якість навчання студентів, які навчаються на бюджеті на всіх факультетах та формах навчання, вища за студентів-контрактників.

Розгляд цих сесій у розрізі кафедр та екзаменаторів свідчить про позитивну тенденцію до скорочення розбіжностей в оцінюванні знань студентів. Але є відхилення в оцінюванні знань студентів деякими

викладачами, що потребує детального аналізу зі сторони деканатів і завідувачів кафедр. Так можна відзначити, що є викладачі, у яких якість навчання 100%, а у деяких 25-30% незадовільних оцінок.

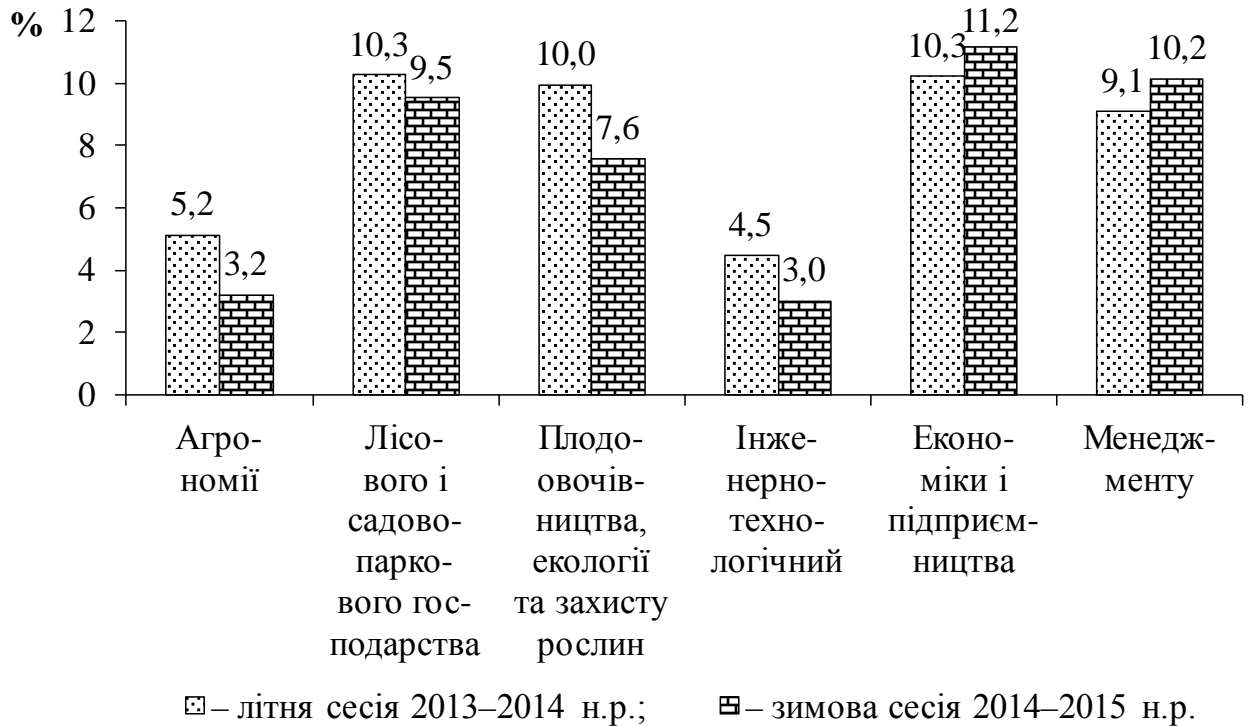

Рис. 1.4. Питома вага відмінників серед студентів денної форми навчання

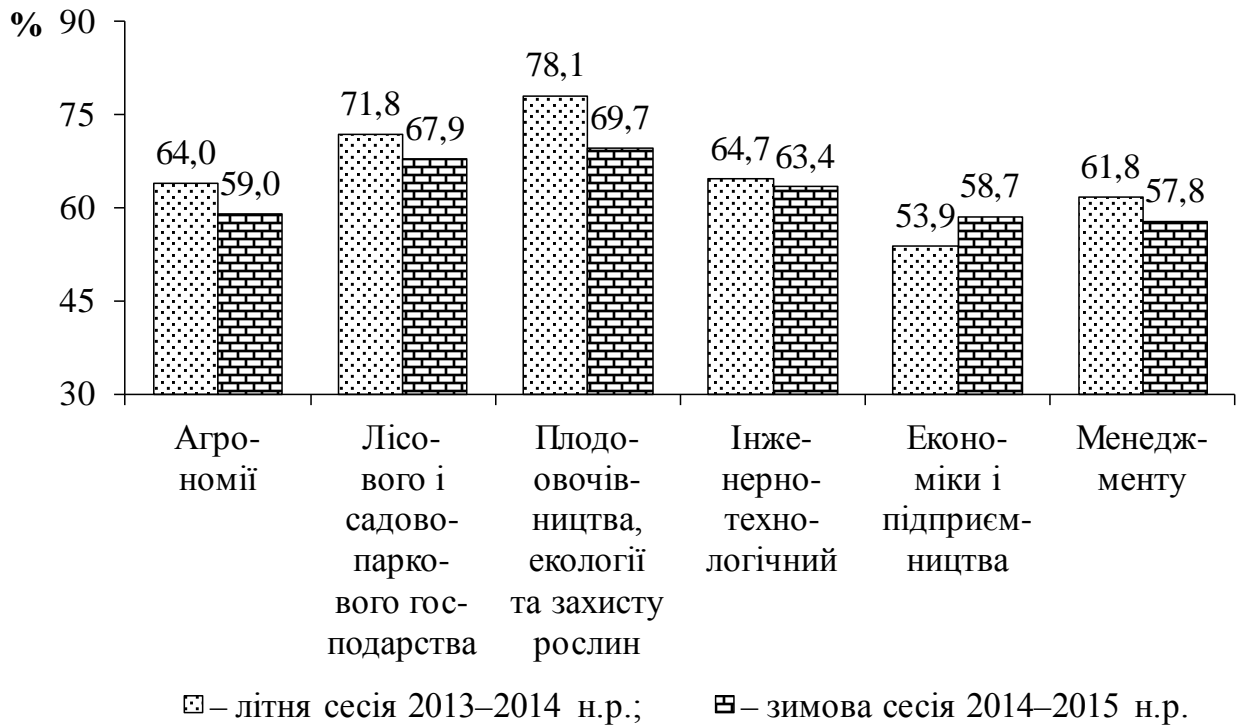
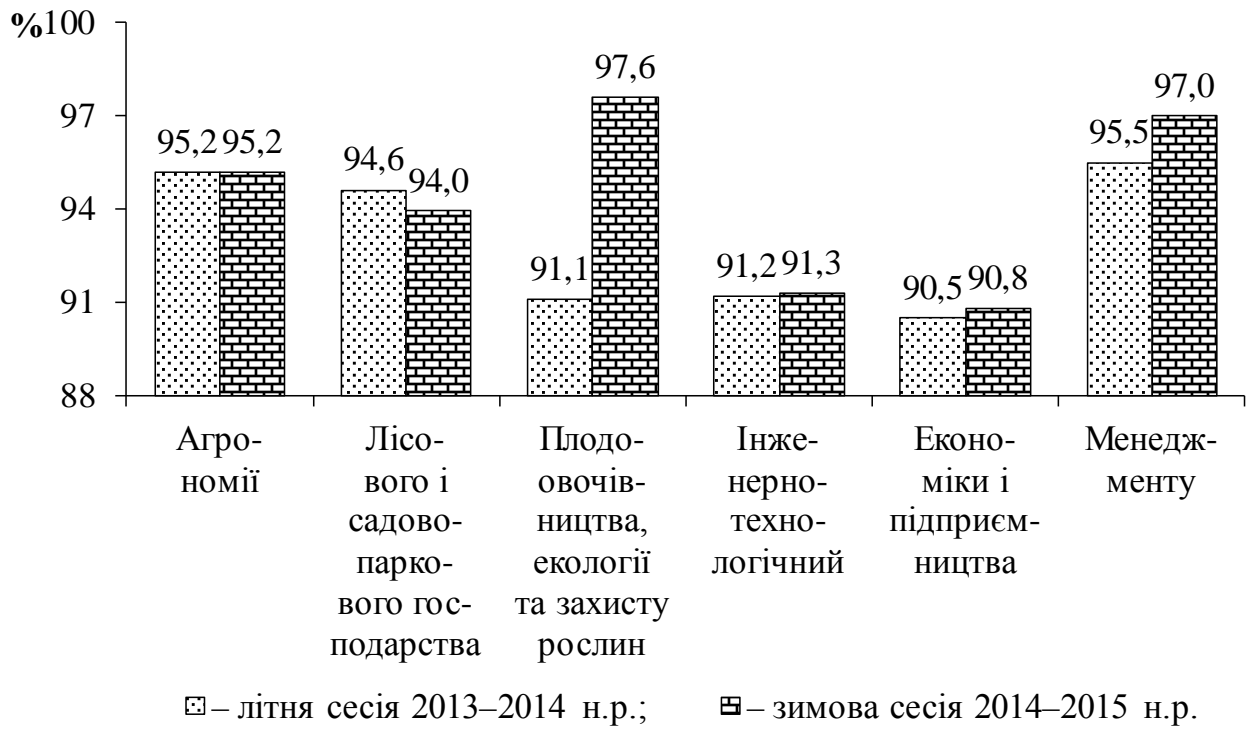
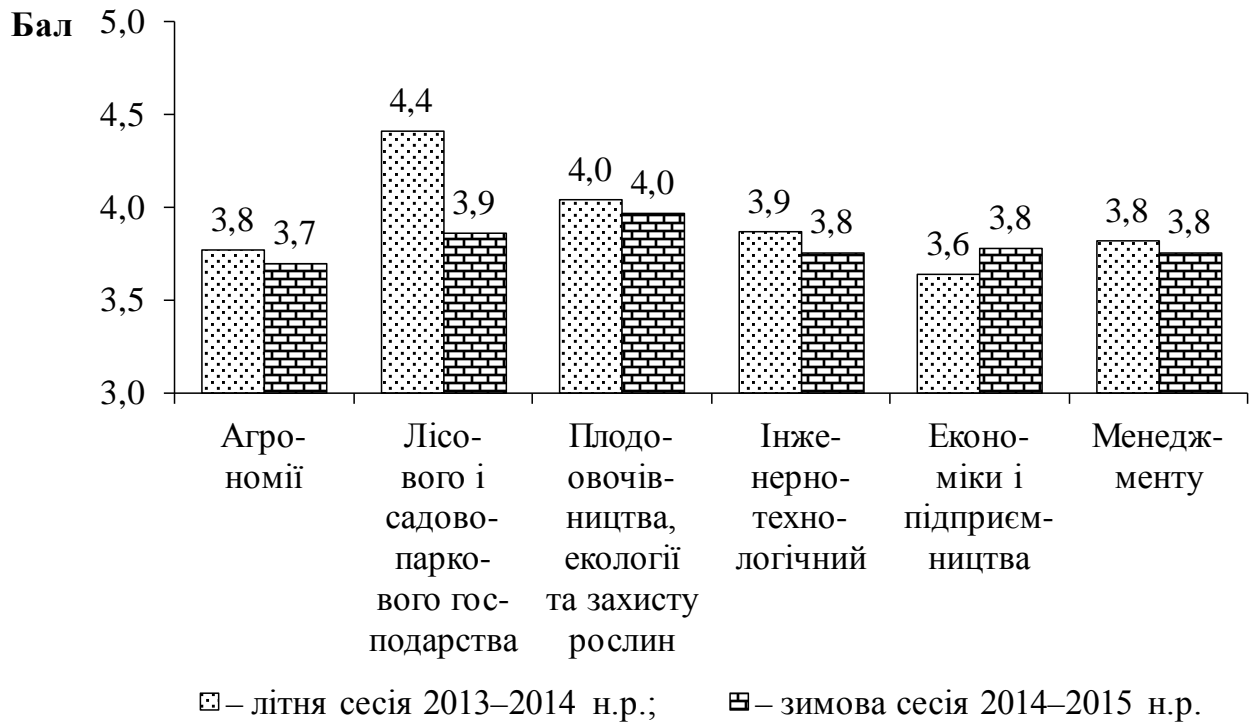

Рис. 1.5. Якість знань студентів денної форми навчання

Рис. 1.6. Абсолютна успішність студентів денної форми навчання

Рис. 1.7. Середній бал успішності студентів денної форми навчання

З метою підвищення рівня об'єктивності оцінювання навчальних досягнень студентів, підвищення якості підготовки фахівців в університеті проводяться щосеместрові ректорські роботи на залишкові знання. Будь-яке вдосконалення системи оцінювання студентів має сприяти формуванню у них усвідомлення особистої відповідальності за результати навчання.

Завершальним етапом успішного виконання освітньої програми є підсумкова атестація здобувачів вищої освіти (складання іспиту, захист випускної кваліфікаційної роботи, захист дипломного проекту(роботи)).

Важливим показником якості підготовки фахівців є результати оцінювання знань студентів державними екзаменаційними комісіями. Рівень підготовки здобувачів вищої освіти у 2014 році оцінювали 34 державні екзаменаційні комісії, що склались із досвідчених науково-педагогічних працівників нашого навчального закладу та представників інших ВНЗ, наукових установ, виробничих структур, фінансових закладів тощо. Очолювали ці комісії провідні фахівці та керівники з інших вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, наукових установ та виробництва. Для виконання обов'язків членів ДЕК було залучено 134 співробітники університету, у тому числі 19 докторів наук. Із числа членів ДЕК 43 мали вчене звання професора, 65 – доцента.

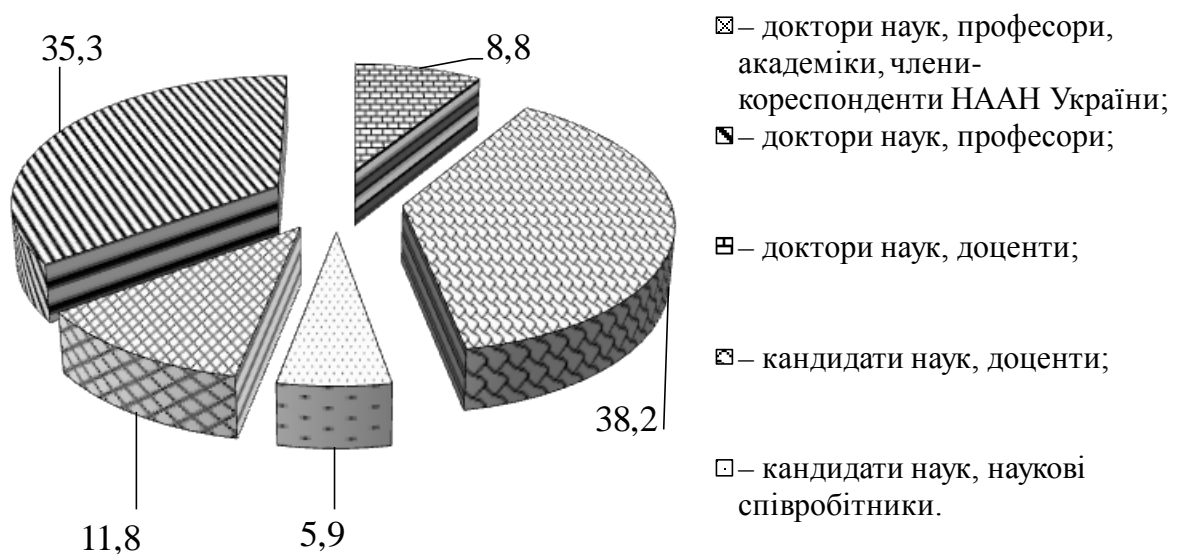

Рис. 1.8. Якісний склад голів ДЕК у 2014 році, %

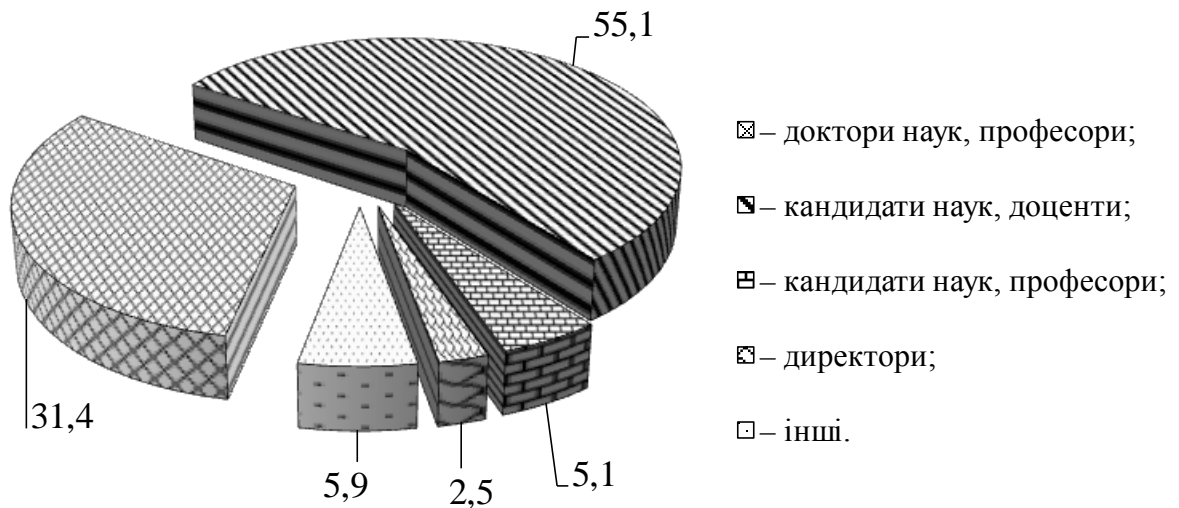

Рис. 1.9. Якісний склад членів ДЕК у 2014 році, %

Державні екзаменаційні комісії з усіх напрямів підготовки та спеціальностей відзначають, що рівень професійної підготовки і якість знань випускників відповідають стандартам освіти та вимогам сучасної економіки. Тематика дипломних робіт є актуальною, відповідає напрямам наукових досліджень випускових кафедр. Роботи засвідчують достатній професійний рівень, мають інноваційне спрямування, їх виконано й захищено із застосуванням засобів новітніх інформаційних технологій та прикладних комп'ютерних програм. Найбільш важливим чинником, що підтверджує актуальність і цінність дипломних робіт, є замовлення від підприємств на їх розробку і ефективність їх впровадження.

1.6. Випуск фахівців і виконання державного замовлення

У 2014 році університет випустив 1225 фахівців, які навчались на денній формі навчання, та 973 фахівців – на заочній формі навчання.

У 2014 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОКР «Бакалавр» денної форми навчання, складала 602 особи, з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 424 особи, за рахунок коштів фізичних осіб – 178 осіб.

**Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули
ОКР «Бакалавр» денної форми навчання у 2014 році**

Напрямок підготовки	Всього	З них навчалися	
		за рахунок коштів державного бюджету	за рахунок коштів фізичних осіб
Агрономія	162	148	14
Захист рослин	18	18	–
Лісове і садово-паркове господарство	79	50	29
Харчові технології та інженерія	108	107	1
Менеджмент	61	36	25
Облік і аудит	37	6	31
Фінанси і кредит	44	2	42
Економіка підприємства	12	3	9
Маркетинг	10	3	7
Процеси, машини та обладнання	47	36	11
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	24	15	9
Всього	602	424	178

*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2014–2015 навчального року»

Таблиця 1.14

**Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули
ОКР «Спеціаліст» та «Магістр» денної форми навчання у 2014 році**

Спеціальність	Всього	З них навчалися	
		за рахунок коштів державного бюджету	за рахунок коштів державного бюджету
1	2	3	4
ОКР «Спеціаліст»			
Агрономія	46	46	–
Плодоовочівництво і виноградарство	24	24	–
Менеджмент організацій і адміністрування	25	17	8
Менеджмент ЗЕД	17	9	8
Облік і аудит	40	13	27
Економіка підприємства	18	9	9

Продовження табл. 1.14

1	2	3	4
Фінанси і кредит	53	3	50
Маркетинг	6	3	3
Технологія зберігання, консервування і переробки плодів та овочів	32	22	10
Технологія зберігання і переробки зерна	36	14	22
Садово-паркове господарство	21	18	3
Лісове господарство	13	13	–
Захист рослин	10	9	1
Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	17	17	–
Процеси, машини та обладнання	28	–	28
Всього	386	217	169
ОКР «Магістр»			
Агрономія	18	15	3
Плодоовочівництво і виноградарство	15	15	–
Менеджмент організацій і адміністрування	23	3	20
Менеджмент ЗЕД	20	2	18
Облік і аудит	24	–	24
Економіка підприємства	15	3	12
Фінанси і кредит	25	–	25
Маркетинг	14	3	11
Технологія зберігання, консервування і переробки плодів та овочів	15	9	6
Садово-паркове господарство	14	14	–
Захист рослин	10	10	–
Процеси, машини та обладнання	10	–	10
Селекція і генетика сільськогосподарських культур	15	14	1
Технологія закритого ґрунту	19	19	–
Всього	237	107	130

*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2014–2015 навчального року»

У 2014 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОКР «Спеціаліст» денної форми навчання, складала 386 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 217 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб 169 осіб); за ОКР «Магістр» – 237 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 107 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб – 130 осіб).

**Чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули
ОКР «Бакалавр», «Спеціаліст» та «Магістр» заочної форми
навчання у 2014 році**

Спеціальність	Всього	З них навчалися	
		за рахунок коштів державного бюджету	за рахунок коштів державного бюджету
ОКР «Бакалавр»			
Агрономія	118	24	94
Харчові технології та інженерія	39	3	36
Менеджмент	55	5	50
Облік і аудит	138	3	135
Фінанси і кредит	74	–	74
Економіка підприємства	36	2	34
Маркетинг	15	–	15
Лісове і садово-паркове господарство	48	–	48
Всього	523	37	486
ОКР «Спеціаліст»			
Агрономія	45	30	15
Плодоовочівництво і виноградарство	39	33	6
Лісове господарство	20	–	20
Садово-паркове господарство	20	20	–
Менеджмент організацій і адміністрування	26	13	13
Облік і аудит	74	2	72
Технологія зберігання, консервування і переробки плодів та овочів	24	8	16
Менеджмент ЗЕД	18	8	10
Економіка підприємства	27	–	27
Фінанси і кредит	45	–	45
Маркетинг	13	2	11
Всього	351	116	235
ОКР «Магістр»			
Облік і аудит	25	–	25
Менеджмент організацій і адміністрування	24	–	24
Технологія зберігання, консервування та переробки плодів і овочів	14	9	5
Плодоовочівництво і виноградарство	14	10	4
Агрономія	23	14	9
Всього	100	33	67

*Статистична форма 2–3 нк «Звіт вищого навчального закладу на початок 2014–2015 навчального року»

У 2014 році чисельність студентів, які завершили цикл навчання і здобули ОКР «Бакалавр» заочної форми навчання, складала 523 особи (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 37 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб – 486 осіб); за ОКР «Спеціаліст» – 351 особа (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 116 осіб, за рахунок коштів фізичних осіб – 235 осіб), за ОКР «Магістр» – 100 осіб (з них навчалися за рахунок коштів державного бюджету 33 особи, за рахунок коштів фізичних осіб – 67 осіб).

Забезпечення високої якості підготовки випускників УНУС є головним завданням університету.

Таблиця 1.16

**Показники випуску здобувачів вищої освіти
Уманського національного університету садівництва
у 2014 році (денна форма навчання)**

Факультет	Всього випускників	Отримали диплом					
		бакалавра		спеціаліста		магістра	
		загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
Агрономії	177	97	2	47	2	33	4
Лісового і садово-паркового господарства	106	79	6	13	2	14	10
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	222	107	5	71	4	44	8
Інженерно-технологічний	277	155	2	96	4	26	7
Економіки і підприємництва	297	102	5	117	13	78	19
Менеджменту	146	61	4	42	8	43	9
Всього	1225	601	24	386	33	238	57

У 2014 році студентам університету денної форми навчання було вручено 1225 дипломів, з них 114 (9,3%) дипломів з відзнакою.

Таблиця 1.17

**Показники випуску здобувачів вищої освіти
Уманського національного університету садівництва
у 2014 році (заочна форма навчання)**

Факультет	Всього випускників	Отримали диплом					
		бакалавра		спеціаліста		магістра	
		загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою	загальна кількість дипломів	в т.ч. з відзнакою
Агрономії	132	64	2	45	2	23	4
Лісового і садово-паркового господарства	87	48	-	39	2	-	-
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	104	53	1	37	2	14	4
Інженерно-технологічний	67	30	2	23	1	14	-
Економіки і підприємництва	448	265	11	158	5	25	3
Менеджменту	122	55	1	43	1	24	3
Всього	960	515	17	345	13	100	14

У звітному році дипломи з відзнакою отримали 114 випускників денної форми навчання (ОКР «Бакалавр» – 24, ОКР «Спеціаліст» – 33, ОКР «Магістр» – 57) та 44 випускники заочної форми навчання (ОКР «Бакалавр» – 17, ОКР «Спеціаліст» – 13, ОКР «Магістр» – 14).

Підходи до самостійної роботи студентів, яка є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, потребують докорінних змін. На сучасному етапі вона повинна стати основою вищої освіти, вагомою частиною процесу підготовки

фахівців. Важливу роль у самостійній підготовці відіграє забезпеченість студентів підручниками і навчально-методичними посібниками. У звітному періоді науково-педагогічними працівниками університету видано шість підручників і 18 навчальних посібників.

1.7. Працевлаштування випускників

Відділ працевлаштування діє на підставі чинного законодавства та нормативно-правових актів і вирішує покладені на нього завдання у взаємодії з іншими структурними підрозділами університету, обласними та місцевими органами влади, службами зайнятості населення, профспілковими, молодіжними, громадськими організаціями.

Випускники університету, які навчалися за державним замовленням та отримали кваліфікацію фахівця з вищою освітою певного освітньо-кваліфікаційного рівня, працевлаштовуються на підставі направлень на роботу відповідно до угоди, укладеної між замовником, університетом та випускником. У відділі ведеться реєстрація та облік розподілу випускників УНУС, угоди про цільову підготовку фахівців із вищою освітою, картки працевлаштування випускників, повідомлення про направлення на роботу, підтвердження щодо прибуття за місцем розподілу, листи-відмови у працевлаштуванні.

Випуск та працевлаштування студентів Уманського національного університету садівництва представлено в таблиці 1.18.

Постійно вивчається попит на окремі спеціальності на ринку праці і створюються сприятливі умови для працевлаштування випускників. Для реалізації даних завдань у відділі постійно оновлюється банк даних потенційних роботодавців та реєстр вакантних посад. Центр професійного розвитку та консультування УНУС у звітному періоді взяв участь у проведенні всеукраїнської адаптації комп'ютеризованого тестового комплексу «Профкар'єра» для осіб віком від 20-40 років і для студентів 4-5

курсів (40 осіб) проведено профкар'єрне тестування та консультування. Також проведено навчальний онлайн тренінг «Сучасні методи працевлаштування випускників ВНЗ України» у співпраці з Київським центром гуманітарних технологій.

Таблиця 1.18

Випуск та працевлаштування студентів Уманського національного університету садівництва денної форми навчання, осіб

Статті обліку	ОКР бакалавр	ОКР спеціаліст	ОКР магістр
Випуск всього: із них:	609	384	329
кількість випускників, які навчалися за державним замовленням на денній формі навчання Всього, з них:	433	214	105
отримали направлення на роботу	112	192	94
отримали підтвердження про працевлаштування	107	188	92
у % до кількості випускників, які навчалися за державним замовленням	24,7	87,9	87,6
Продовжили навчання	311	–	–
Працевлаштування з них:	107	188	92
у сільськогосподарські підприємства	86	157	68
у державні заклади, установи та організації	10	13	9
власна справа	–	–	1
науково-дослідницькі установи	1	1	6
структури, що обслуговують аграрний бізнес	3	5	–
інші структури (не за фахом)	7	12	8

З метою покращення умов працевлаштування випускників університету протягом 2014 року двічі було проведено «Ярмарок вакансій», учасниками якого були такі провідні компанії як Агрохолдинг «Мрія», ПАТ «Миронівський хлібопродукт», ТОВ «Седна-Агро», «Молочний альянс», «Terra Food», «Poettinger», ПОСП «Уманський тепличний комбінат», ТОВ «Кищенці», Vaderstad, Limagrain Ukraine, John Deere Україна, BIOVETA та ін.

Протягом року неодноразово проводилися «Дні кар'єри», а саме: торгівельно-консультаційне бюро садівництва «Пасіфлора» м. Одеса проводила відбір студентів на такі посади: продавець-консультант, менеджер з продажу, бухгалтер-секретар, помічник керівника; СТОВ «Воля» Золотоніський р-н., Черкаська обл. – агронома-хіміка; польська фірма «Plantacia nad Tanwia» – плодovoда ягідника; ООО «М-РАД» м. Дніпропетровськ – менеджера з продажів; компанія Ітек Агро м. Дніпропетровськ – головного агронома.

Для студентів випускних курсів університету проводяться лекційно-практичні заняття щодо успішного працевлаштування за фахом, навчання зі складання анкети-резюме, проходження співбесіди, адаптації у колективі.

З метою оприлюднення інформації щодо випускників УНУС на офіційному сайті університету створена веб-сторінка із анкетами-резюме студентів випускних курсів, а також подається інформація щодо потреби у фахівцях та відкриті вакансії від роботодавців.

Разом з тим робота щодо працевлаштування випускників потребує вдосконалення, налагодження зворотного зв'язку між підприємствами, установами та організаціями і університетом для отримання об'єктивної оцінки якості фахової підготовки випускників і їх закріплення на виробництві та наявність вакантних місць, використовуючи мережу Інтернет.

1.8. Діяльність Інституту післядипломної освіти та дорадництва

Перепідготовка фахівців

В Інституті післядипломної освіти та дорадництва перепідготовка фахівців з наданням другої вищої освіти здійснюється на комерційній основі за заочною формою навчання за 4-ма економічними спеціальностями (менеджмент організацій та адміністрування, фінанси і кредит, облік і аудит, економіка підприємства) та 5-ма технологічними спеціальностями (агрономія, лісове господарство, садово-паркове господарство, плодоовочівництво і виноградарство, технології зберігання та переробки зерна).

В Інституті навчається 186 студентів. У 2014 році було зараховано на навчання 89 осіб, у тому числі 48 – зі спеціальності «Агрономія», 3 – зі спеціальності «Облік і аудит», 5 – зі спеціальності «Економіка підприємства», 15 – зі спеціальності «Фінанси і кредит», 6 – зі спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування»; 4 – зі спеціальності «Плодоовочівництво і виноградарство», 6 – зі спеціальності «Технології зберігання та переробки зерна» та 3 – зі спеціальності «Садово-паркове господарство». В цьому ж році здійснено випуск 65 спеціалістів, у тому числі зі спеціальностей: «Фінанси і кредит» – 21, «Менеджмент організацій та адміністрування» – 21, «Облік і аудит» – 23 особи.

З метою збільшення контингенту студентів у 2014 р. були відкриті нові спеціальності, такі як: 7.09010104 «Плодоовочівництво і виноградарство» (з ліцензованим обсягом 25 осіб заочної форми навчання), 7.09010303 «Садово-паркове господарство» (з ліцензованим обсягом 25 осіб заочної форми навчання) та 7.05170101 «Технології зберігання і переробки зерна» (з ліцензованим обсягом 25 осіб денної форми навчання).

Підвищення кваліфікації фермерів, керівників і спеціалістів АПК

Протягом січня-червня 2014 р. на курсах підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів АПК Черкаської області навчалися 408 осіб, у тому числі 52 керівники агроформувань усіх форм власності, 112 агрономів, 26 економістів, 41 бухгалтер, 26 інженерів, 53 агрономи-садівники, 59 фермерів, 37 спеціалістів кадрових служб. Державне замовлення з підвищення кваліфікації зазначених категорій слухачів виконано повністю. Підвищення кваліфікації проводиться із залученням фахівців Департаменту агропромислового розвитку Черкаської ОДА та управлінь агропромислового розвитку районних державних адміністрацій.

Окремо на договірній основі Інститутом спільно з викладачами кафедри технології зберігання та переробки зерна були проведені курси підвищення кваліфікації для лаборантів-технологів, фахівців з бухгалтерського обліку та завідувачів лабораторій елеваторно-складських підприємств. У навчанні

брали участь 60 працівників з 26 підприємств Вінницької, Харківської, Рівненської, Сумської, Миколаївської, Хмельницької та Львівської областей.

На замовлення Мінагрополітики України у 2014 р. Інститутом післядипломної освіти та дорадництва разом з кафедрами університету було підготовлено сім орієнтовних професійних програм, які будуть використовуватися в освітній діяльності аграрних навчальних закладів/підрозділів післядипломної освіти.

Підвищення кваліфікації та стажування викладачів

Протягом 2014 р. 46 викладачів коледжів та технікумів пройшли підвищення кваліфікації та стажування на кафедрах університету, з них 28 – викладачі відокремлених структурних підрозділів Уманського національного університету садівництва.

Професійна підготовка сільськогосподарських дорадників та експертів-дорадників

В Інституті здійснюється підготовка сільськогосподарських дорадників, експертів-дорадників та членів регіональних кваліфікаційних комісій для Кіровоградської та Черкаської областей. За замовленням Департаментів агропромислового розвитку Кіровоградської і Черкаської ОДА у 2014 році підготовлено 11 дорадників, 17 експертів-дорадників та 1 член регіональної кваліфікаційної комісії.

Навчання слухачів на базі Міжрегіонального навчально-практичного центру розвитку сільських територій

При Інституті функціонує Міжрегіональний навчально-практичний центр розвитку сільських територій, де проводяться заняття з питань розвитку кооперації та навчання сільських і селищних голів.

Представники Міжрегіонального центру активно беруть участь у виступах, організації і проведенні науково-практичних конференцій, круглих столів, нарад, семінарів, виставок. Серед них: нарада з керівниками фермерських господарств Уманського району, обласний науково-практичний семінар «Про особливості проведення весняно-польових робіт та формування

оптимальної структури посівних площ сільськогосподарських культур у Черкаській області в умовах 2014 року» (лютий 2014 р.), навчальний семінар «Ефективне ведення сільського господарства» (березень 2014 р.), навчальний тренінг «Особливості створення та функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів» (квітень 2014 р.), міжнародні конференції у Польщі (червень 2014 р.) тощо. Протягом 2014 р. у навчальних семінарах на базі навчального центру взяли участь 273 особи. Окремо була створена робоча група кваліфікованих консультантів для виїзду у сільські населені пункти для надання практичної допомоги громадам з різних питань соціально-економічного розвитку села. Крім цього, здійснюється активна співпраця з міжнародним проектом ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду – 3», яка полягає в організації спільних навчань для ініціативних груп зі створення СОК.

У 2014 р. Міжрегіональним центром організовано та проведено конкурс на кращий бізнес-план для створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів на селі серед студентів 3-6 курсів економічних спеціальностей. За результатами оцінювання незалежною комісією Мінагрополітики України бізнес-план студента факультету менеджменту Уманського НУС Павла Богачика, розробленого під керівництвом професора А.Ф. Бурика, зайняв друге місце на Всеукраїнському конкурсі бізнес-планів.

Надання сільськогосподарських дорадчих послуг

Відповідно до виконання заходів цільової обласної програми «Село Черкащини – 2020» Інститутом післядипломної освіти та дорадництва за рік надано 1325 дорадчих послуг з питань створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів у сільській місцевості, можливостей отримання грантів на соціально-економічний розвиток села від проектів міжнародної технічної допомоги, урегулювання земельних і майнових відносин з власниками паїв, між орендарями і орендодавцями, порядку надання бюджетних дотацій фізичним особам за утримання і збереження молодняка ВРХ та за продану на забій худобу тощо.

Надходження коштів

За 2014 рік відповідно до укладених договорів з фізичними і юридичними особами Інститут післядипломної освіти та дорадництва забезпечив надходження до університету 877,6 тис. грн., у тому числі:

- за перепідготовку спеціалістів – 834,7 тис. грн. (з них 403,3 тис. грн. або 48,3% за перепідготовку студентів економічних спеціальностей та 431,4 тис. грн. або 51,7% за перепідготовку студентів технологічних спеціальностей);
- за підвищення кваліфікації викладачів – 12,9 тис. грн.;
- за підвищення кваліфікації лаборантів-технологів, фахівців з бухгалтерського обліку та завідувачів лабораторій елеваторно-складських підприємств – 30,0 тис. грн.

Таблиця 1.19

Перепідготовка фахівців із наданням другої вищої освіти

Назва спеціальності	Кількість студентів, осіб		
	2012 р.	2013 р.	2014 р.
<i>Перепідготовка за економічними спеціальностями</i>			
Облік і аудит	21	49	28
Фінанси і кредит	25	21	15
Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)	22	16	30
Менеджмент організацій та адміністрування	29	27	6
<i>Разом</i>	<i>97</i>	<i>113</i>	<i>79</i>
<i>Перепідготовка за технологічними спеціальностями</i>			
Агрономія	–	30	75
Лісове господарство	–	8	20
Плодоовочівництво і виноградарство	–	–	4
Технології зберігання та переробки зерна	–	–	6
Садово-паркове господарство	–	–	2
<i>Разом</i>	<i>–</i>	<i>38</i>	<i>107</i>
<i>Разом по Інституту</i>	<i>97</i>	<i>151</i>	<i>186</i>

Таблиця 1.20

Обсяги підвищення кваліфікації фермерів, керівників і спеціалістів підприємств, осіб

Категорія слухачів	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Керівники агроформувань	100	100	52
Головні агрономи	100	100	112
Агрономи-насінневоди	80	80	–
Агрономи-садівники	80	100	53
Агрономи-овочівники	80	100	–
Агрономи по захисту рослин	90	90	–
Головні інженери	50	50	26
Головні бухгалтери	80	80	41
Головні економісти	50	50	26
Фермери	50	100	59
Спеціалісти кадрових служб	50	50	37
Лаборанти-технологи, завідувачі лабораторій та фахівці з бухгалтерського обліку елеваторно-складських підприємств (за договором)	–	–	60
Разом	810	900	466

Таблиця 1.21

Навчання дорадників, експертів-дорадників та членів РКК, осіб

Категорія слухачів	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Члени РКК	10	2	1
С.-г. дорадники	10	20	11
С.-г. експерти-дорадники	10	30	17
Разом	30	52	29

2. ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Організаційно-структурні засади наукової та інноваційної діяльності в університеті

Наукова та інноваційна діяльність в Уманському національному університеті садівництва в 2014 р. ґрунтувалася на затвердженій Вченою радою «Концепції наукової та інноваційної діяльності в Уманському НУС на період 2013-2020 рр.» (протокол №6 від 23.04.2013 р.) та Програмі наукових досліджень університету на 2011-2015 рр., зареєстрованій у Державному центрі науково-технічної і економічної інформації.

Реалізація концептуальних завдань наукової діяльності в УНУС здійснювалась через напрями:

- активізація наукової діяльності кафедр як основного базового структурного підрозділу університету;
- організація науково-дослідної діяльності у поєднанні з державними стандартами вищої освіти та професійної підготовки, зорієнтованої на специфіку аграрного виробництва;
- проведення прикладних і фундаментальних наукових досліджень та розробок, спрямованих на вирішення завдань, визначених пріоритетними для аграрної виробничої сфери України, підготовку наукової, навчально-методичної літератури для адаптації навчального процесу щодо входження до єдиного європейського освітнього та наукового просторів;
- запровадження та дотримання європейських стандартів взаємодії університету з суб'єктами господарювання щодо проведення прикладних наукових досліджень та впровадження їх результатів у виробництво;

- організація актуальної за змістом, різноманітної за формами, сучасної за засобами, якісної за виконанням, доступної професійному навчанню студентської науково-дослідної діяльності;
- організація та проведення міжнародних, міжвузівських науково-практичних конференцій студентів, магістрантів, аспірантів, молодих учених, науковців;
- організація ефективної діяльності наукових шкіл університету, розробка програм їх динамічного розвитку та розбудови, реструктуризацію напрямку науково-дослідної діяльності наукових шкіл за пріоритетними напрямками експериментального пошуку;
- розширення наукового міжнародного співробітництва, спрямованого на інтеграцію УНУС у міжнародні науково-дослідні структури;
- постійний моніторинг потреб виробництва регіону щодо напрямків наукової діяльності, контроль за ефективністю впроваджень та виробничих перевірок наукових розробок співробітників університету;
- постійне пропагування результатів науково-дослідної роботи та науково-технологічних розробок університету в засобах масової інформації, на нарадах, симпозіумах, конференціях регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів.

Реалізація інноваційної діяльності в УНУС виконувалась через напрями:

- розробка та впровадження у навчально-виховний процес інноваційних педагогічних технологій, здійснення інноваційної діяльності в області наукових досліджень на рівні бакалавр – магістрант – аспірант – докторант;
- розробка новітніх технологій виробництва плодів, ягід і винограду;
- розробку інноваційних технологій вирощування овочевих, баштанних, лікарських рослин і картоплі;
- розробка енергоощадних та екологічно безпечних технологій виробництва рослинницької продукції;
- розробка основ біологізації технологій виробництва рослинницької продукції з використанням біологічно активних речовин природного походження;

- розробка екологічно чистих (органічних) технологій вирощування основних сільськогосподарських культур відповідно до міжнародних програм отримання екологічно безпечної продукції за міжнародним сертифікатом ISO тощо;
- розробка ефективних генетико-селекційних моделей створення високоврожайних адаптивних сортів сільськогосподарських культур та біотехнологічних методів мікроклонального розмноження рослин;
- розробка новітніх технологій зберігання і переробки рослинницької сировини;
- обґрунтування підвищення продуктивності лісових екосистем та оптимізацію фітоценотичної структури садово-паркових ландшафтів;
- удосконалення економічного механізму господарювання в аграрних формуваннях та менеджменту їх зовнішньоекономічної діяльності з метою поглиблення міжнародної економічної інтеграції;
- розробка та впровадження нових економічних моделей господарювання аграрних формувань різних форм власності, спрямованих на беззбиткове виробництво та самодостатній рівень конкурентоспроможності виробленої продукції.

Програма досліджень університету об'єднує напрями наукової проблематики однієї чи декількох кафедр:

1. 0101U004495 Оптимальне використання природного і ресурсного потенціалу агроекосистем Правобережного Лісостепу України.
2. 0101U004498 Розробка сучасних конкурентоспроможних технологій виробництва харчових продуктів рослинного походження.
3. 0101U004497 Технологічні комплекси, машини і обладнання для механізації, електрифікації та автоматизації в рослинництві і тваринництві.
4. 0101U004499 Розвиток і удосконалення освіти та підвищення якості навчання в аграрному вищому навчальному закладі.
5. 0101U004493 Адаптація організаційно-економічного механізму господарювання до соціально орієнтованих ринкових відносин в АПК.

6. 0101U006560 Герменевтичний аспект філософії освіти (методологічний аналіз).
7. 0108U009772 Розробка методологічних підходів і практичного механізму еколого-збалансованого природокористування у сфері аграрного виробництва.
8. 0108U010738 Формування ефективних механізмів менеджменту зовнішньоекономічної діяльності в агропромисловому комплексі України.
9. 0108U010739 Удосконалення механізмів управління експортно-імпортними відносинами на ринку олійних культур і продуктів їх переробки за умов глобалізації.
- 10.0110U002226 Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення в контексті аграрного менеджменту.
- 11.0110U002225 Формування систем і механізмів обліково-аудиторського забезпечення АПК.
- 12.0111U001928 Удосконалення існуючих та розробка нових технологій вирощування садивного матеріалу, плодів, ягід і винограду в Правобережному Лісостепу України.
- 13.0111U010418 Соціально-економічні пріоритети розвитку національної продовольчої системи в умовах глобалізації.
- 14.0111U001929 Фінансове забезпечення соціального захисту населення в Україні.
- 15.0111U006753. Формування людського капіталу в аграрній сфері.
- 16.0112U000596. Стратегія економічного розвитку агропромислового комплексу України: трансформація пріоритетів та механізмів їх реалізації.
- 17.0113U002613 Розробка науково-методичних засад соціально-економічного реформування та сталого розвитку аграрної сфери.
- 18.0113U002614 Дослідження механізованих процесів агропромислового виробництва.
- 19.0113U002615 Формування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств виробників молока.

Всього у виконанні основних напрямів Програми наукових досліджень університету взяли участь 439 науково-педагогічних і наукових працівників, аспірантів та докторантів.

Університет брав участь у виконанні спільних програм з НААН України:

- ПНД НААН 01 «Родючість, охорона і раціональне використання ґрунтів» на 2011-2015 рр. при Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О. Н. Соколовського» (виконавець – кафедра агрохімії і ґрунтознавства);
- ПНД 41 «Наукові основи ефективного використання інновацій в агропромисловому виробництві з урахуванням зональних особливостей регіонів» (регіональний науково-інноваційний Центр забезпечення АПВ Черкаської обл., співорганізатором якого є УНУС).

У звітному році виконувалася госпдоговірна тематика на замовлення фірм, організацій різних форм власності (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Тематика і фінансування госпдоговірних наукових досліджень в Уманському НУС у 2014 р.

№ з/п	Тематика досліджень	Керівник	Сума, тис. грн.	Джерело фінансування
1	2	3	4	5
1.	Біологічна оцінка препаратів із захисту с.-г. культур від шкідників та хвороб	професор Яновський Ю.П.	179,8	ТОВ «Сингента», «Байер», «БАСФ», «Агровіт Груп»
2.	Дослідне поле науково-виробничої лабораторії СТОВ «Агроко»	професор Господаренко Г.М.	77,0	СТОВ «Агроко»
3.	Дослідження біологічних основ і продуктивності сільськогосподарських культур при застосуванні мікроелементів, біологічних препаратів, гербіцидів та розробка екологічно безпечних технологій	професор Грицаєнко З.М.	50,0	ТОВ НВК «Аватар»

1	2	3	4	5
4.	Випробування мікродобрива «Фульвітал Плюс» у посівах кукурудзи та сої	доцент Жиляк І.Д.	24,0	ТОВ «Агротехносоюз»
5.	Дослідження та оптимізація технологій застосування мікробіологічних препаратів у посівах сільськогосподарських культур	професор Карпенко В.П.	10,0	ТОВ «Аліон Агро»
<i>Міжнародні договори</i>				
6.	Уточнення рекомендацій з використання препарату «Smart Fresh» для яблук та груш	професор Мельник О.В.	200,8	Фірма «Ром і Гаас», Польща
7.	Вивчення ефективності застосування препарату Гловіс, СК проти шкідників промислового яблуневого саду	професор Яновський Ю.П.	3,1	Фірма «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ», Швейцарія
<i>Всього</i>			544,7	

В університеті успішно функціонує 13 наукових шкіл, очолюваних широковідомими вченими – докторами наук, професорами, академіками:

1. Наукова школа з мікробіології і фізіології рослин (*Грицаєнко З.М., Карпенко В.П.*).
2. Наукова школа з вивчення біології та технології вирощування плодкових культур (*Мельник О.В., Балабак А.Ф.*).
3. Наукова школа з вивчення біології і технології вирощування овочевих культур (*Лихацький В.І., Улянич О.І.*).
4. Наукова школа з економіки сільського господарства (*Непочатенко О.О., Уланчук В.С., Семенда Д.К., Нестерчук Ю.О.*).
5. Наукова школа удосконалення системи землеробства в Лісостепу України з плодовими та польовими культурами (*Копитко П.Г., Єщенко В.О., Бутило А.П.*)
6. Наукова школа з агрохімії та ґрунтознавства (*Карасюк І.М., Господаренко Г.М., Недвига М.В., Геркіял О.М.*).
7. Наукова школа з рослинництва і кормовиробництва (*Зінченко О.І., Терещенко Ю.Ф.*).

8. Наукова школа з технології зберігання і переробки плодів та овочів (*Найченко В.М., Осокіна Н.М., Токар А.Ю.*).
9. Наукова школа з вивчення вдосконалення економічного механізму господарювання в аграрних формуваннях (*Бурик А.Ф.*).
10. Наукова школа з генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур (*Парій Ф.М., Рябовол Л.О.*).
11. Наукова школа з лісових культур та фітомеліорації (*Шлапак В.П.*).
12. Наукова школа захисту і карантину рослин (*Яновський Ю.П., Шевченко Ж.П.*).
13. Наукова школа з вивчення методів удосконалення механізмів менеджменту організацій (*Шкільний О.О.*).

На базі університету успішно працюють відділення:

- Черкаське регіональне відділення Українського товариства фізіологів рослин, головою якого є доктор с.-г. наук, професор З. М. Грицаєнко, секретарем – кандидат с.-г. наук, доцент І. Б. Леонтьук;
- Черкаське регіональне відділення Товариства мікробіологів України, головою якого є доктор с.-г. наук, професор З. М. Грицаєнко, секретарем – кандидат с.-г. наук, доцент Р. М. Притуляк;
- Уманське регіональне відділення Українського товариства ґрунтознавців та агрохіміків. Очолює відділення професор, доктор сільськогосподарських наук П. Г. Копитко, секретар – кандидат с.-г. наук, доцент О. Д. Черно;
- Черкаське відділення Українського товариства генетиків і селекціонерів. Очолює відділення кандидат сільськогосподарських наук, професор А.І. Опалко, секретар – кандидат сільськогосподарських наук О. П. Сержук.

В університеті працюють два регіональних відділення Академій:

- Уманське регіональне відділення Академії наук вищої освіти (АН ВО) України, до складу якого входять сім академіків;

- Уманське регіональне відділення Міжнародної академії аграрної освіти (МАО), до складу якого входять 14 академіків та 2 члени-кореспонденти.

В університеті функціонують 15 науково-дослідних та навчально-наукових лабораторій (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Лабораторії Уманського НУС

№ з/п	Назва лабораторії	Завідувач лабораторії
1.	Проблемна науково-дослідна лабораторія «Оптимізації родючості ґрунту в плодючих насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів»	професор, д.с.-г.н. Копитко П.Г.
2.	Проблемна науково-дослідна лабораторія «Плодового розсадництва»	доцент, к.с.-г.н. Майборода В.П.
3.	Навчально-науково-виробнича лабораторія «Біотехнології»	Майборода В.М.
4.	Наукова лабораторія «Генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур»	д. біолог. н. Парій Ф.М.
5.	Проблемна науково-дослідна лабораторія «Засобів боротьби з бур'янами»	професор, д.с.-г. н. Грицаєнко З.М.
6.	Проблемна лабораторія «Агроєкологія польових культур»	професор, д. с.-г. н. Зінченко О.І.
7.	Навчально-науково-виробнича лабораторія «Технології зберігання і переробки плодів та овочів»	професор, д.с.-г.н. Токар А.Ю.
8.	Науково-дослідна лабораторія «Грибівництва та вигонки овочів»	професор, д.с.-г.н. Улянич О.І.
9.	Науково-дослідна лабораторія «Екологічного моніторингу в агросфері»	професор, д.с.-г.н. Карпенко В.П.
10.	Лабораторія «Ландшафтної архітектури»	к. с.-г. н. Осіпов М.Ю.
11.	Науково-дослідна лабораторія «Соціальні ініціативи»	доцент, к.е.н. Гузар Б.С.
12.	Навчально-наукова лабораторія «Овочівництва закритого ґрунту»	професор, д.с.-г. н. Улянич О.І.
13.	Науково-дослідна лабораторія «Маркетингові рішення»	доцент, к.е.н. Лементовська В.А.
14.	Науково-дослідна лабораторія «Інноваційно-інвестиційний ринок АПК»	професор, к.е.н. Семенда Д.К.
15.	Науково-дослідна лабораторія «Біонеорганічної хімії, якості і безпеки об'єктів сільськогосподарського використання»	доцент, к.х.н. Жиляк І.Д.

Наукову роботу студентів, аспірантів, молодих учених координують:

- Наукове товариство студентів та аспірантів Уманського НУС;
- Рада молодих учених.

Наукова робота студентів університету зосереджена у 29 наукових гуртках кафедр.

2.2. Основні результати наукової діяльності**2.2.1. Госпдоговірні науково-дослідні роботи, у тому числі міжнародні**

Біологічна оцінка препаратів із захисту с.-г. культур від шкідників та хвороб. Вивчення ефективності застосування препарату «Гловіс», «СК» проти шкідників промислового яблуневого саду. Керівник – професор Яновський Ю.П. Замовники: ТОВ «Сингента», «Байєр», «БАСФ», «Агровіт Груп», Фірма «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ», Швейцарія.

Досліджувались питання дії різних видів нових фунгіцидів, інсектицидів та акарицидів на біологічну ефективність їх застосування щодо широкого кола хвороб і шкідників на плодових, ягідних, овочевих культурах.

Установлено доцільність та можливість використання в сільськогосподарському виробництві нових видів фунгіцидів, інсектицидів та акарицидів.

Визначено технічну ефективність застосування фунгіцидів, інсектицидів та акарицидів щодо збудників хвороб та шкідників у багаторічних насадженнях. Результати досліджень представлено у вигляді звітів у Міністерство екології та природокористування України для подальшої реєстрації препаратів.

Уточнення рекомендацій з використання препарату «Smart Fresh™» для яблук та груш. Керівник – професор Мельник О.В. Замовник – Фірма «Ром і Гаас», Польща.

Досліджувались питання вдосконалення ефективності холодильного зберігання плодів яблуні і груші шляхом обробки інгібітором етилену після збирання.

Уперше в Україні встановлено ефективну дію післязбиральної обробки препаратом 1-метилциклопропен (Smart Fresh) на збереження яблук і груш.

Рекомендовано застосовувати післязбиральну обробку інгібітором етилену для покращення збереженості яблук і груш.

Дослідне поле науково-виробничої лабораторії СТОВ «Агроко». Керівник професор – Господаренко Г.М. Замовник – СТОВ «Агроко».

Досліджувались питання з вивчення сортів та гібридів культур сівозміни господарства, систем обробітку ґрунту, удобрення, захисту від шкідливих організмів.

Вивчено особливості формування урожайності сортів і гібридів культур сівозміни за використання різних систем обробітку ґрунту, удобрення, захисту тощо.

Розробляються рекомендації ефективного ведення сівозміни господарства з урахуванням досліджуваних чинників.

Дослідження біологічних основ і продуктивності сільськогосподарських культур при застосуванні мікроелементів, біологічних препаратів, гербіцидів та розробка екологічно безпечних технологій. Керівник – професор Грицаєнко З.М. Замовник – ТОВ «Аватар».

Вивчався вплив різних препаратів (мікроелементів, регуляторів росту, гербіцидів, мікробіологічних препаратів) на біологічні процеси в рослинах пшениці озимої і сої.

Установлено, що обробка насіння перед висівом біологічно активними речовинами сприяє активізації біологічних процесів, наростанню площі листової поверхні, синтезу органічних речовин, підвищенню чистої продуктивності фотосинтезу, ростових процесів, а звідси – зростанню врожайності та покращенню якості досліджуваних культур.

На підставі отриманих даних розробляється науково обґрунтована екологічно безпечна технологія виробництва високоякісної продукції.

Випробування мікродобрива «Фульвітал Плюс» у посівах кукурудзи та сої.
Керівник – доцент Жилияк І.Д. Замовник – ТОВ «Агротехносоюз».

Досліджувались питання дії мікродобрива «Фульвітал Плюс» у посівах кукурудзи та сої на формування біомаси рослин, фотосинтетичні показники посівів, забезпеченість рослин елементами живлення, врожайність, вплив добрива на формування якісних показників урожаю.

Встановлено доцільність та ефективність використання мікродобрива «Фульвітал Плюс» у посівах сільськогосподарських культур. На підставі отриманих даних розроблено баланс елементів живлення рослин для забезпечення обґрунтованого вирощування екологічно-безпечної і високоякісної продукції.

Дослідження та оптимізація технологій застосування мікробіологічних препаратів у посівах сільськогосподарських культур. Керівник – професор Карпенко В.П. Замовник – ТОВ «Аліон Агро».

Вивчались питання удосконалення препаративної форми мікробіологічного препарату на основі арбускулярних мікоризних грибів (АМГ) порядку *Glomales*.

Запропоновано: попередньо підготовлений коренево-ризосферний інокулюм АМГ *Glomus* (зокрема, *G. Intraradices*) змішувати з деревним вугіллям (марка ОУ-А) та регулятором росту рослин гумат натрію. Деревне вугілля є інертним у відношенні мікроорганізмів, проте має добрі активовані адсорбційні та захисні властивості у відношенні останніх. Завдяки мінімальній сталій вологості середовища гриби у комплексній композиції перебувають у стані анабіозу. Регулятор росту рослин гумат натрію виконує як пряму функцію, так і додаткового консервувального компонента гумусоподібної природи.

Запропонована до використання біологічна препаративна композиція із рістстимулювальними властивостями для підвищення продуктивності рослин дає можливість активізувати наростання біомаси, кореневої системи, площі листків, інтенсифікувати нагромадження органічної речовини в рослинах, що в цілому забезпечує підвищення урожайності окремих культур на 7–20% за зростання економічного рівня виробництва, екологічності продукції та знижених витрат на вирощування.

2.2.2. Наукова робота науково-дослідних лабораторій

Проблемна науково-дослідна лабораторія «Оптимізації родючості ґрунту в плодючих насадженнях зі статусом наукової лабораторії масових аналізів». Науковий керівник – професор Копитко П. Г.

Науково-дослідною лабораторією проводиться довготривалий дослід «Унікальна дослідницька агроєкосистема яблуневого саду Уманського НУС», що має статус національного надбання України (Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 року № 1103-р).

Лабораторією надавалися аналітичні послуги кафедрам університету з виконання аспірантських, дипломних та інших робіт – проведено 400 аналізів.

Надані замовні послуги з агрохімічного обстеження ґрунтів у фермерських господарствах та інших формуваннях, виконано 564 аналізи. За результатами аналізів надано практичні рекомендації з вирощування на їх землях плодкових, овочевих, польових культур.

Виконувалися аналізи питної і технічної води за компенсаційною угодою з Уманською санепідемічною станцією (792 аналізи) та для підготовки дипломних робіт студентами-екологами кафедри хімії (264 аналізи).

Проблемна науково-дослідна лабораторія «Плодового розсадництва». Завідувач лабораторії – Майборода В.П., науковий керівник – професор Мельник О.В.

Лабораторією досліджувались питання вдосконалення існуючих вітчизняних та перевірка нових елементів зарубіжних передових технологій вирощування високоякісного садивного матеріалу плодкових і ягідних культур, надання науково-виробничих консультацій із закладання та ведення плодкових розсадників, вирощування саджанців яблуні «кніп-баум» із застосуванням зимового щеплення в ННВВ Уманського НУС.

На основі оптимізації параметрів садивного матеріалу з урахуванням

біологічних властивостей щеплених компонентів ведеться удосконалення елементів і розробляються енергоощадні технології виробництва сучасного асортименту високоякісного садивного матеріалу плодових і ягідних культур, зокрема комплекс агротехнічних заходів для отримання вегетативно розмножуваних (клонових) підщеп та оздоровлення кронваних, переважно однорічних саджанців, які придатні для закладання високоінтенсивних насаджень високого ступеня окупності, що по культурі яблуні скоротить непродуктивний період молодого саду на 2-3 роки (додатковий урожай 15-20 т/га) та підвищить продуктивність насаджень у 1,5-2 рази, порівняно з традиційними технологіями.

Навчально-науково-виробнича лабораторія «Біотехнології». Завідувач лабораторії – Майборода В.М.

Наукова робота проводилася за напрямками: мікроклональне розмноження рослинного матеріалу, створення оздоровленого матеріалу *in vitro*, клітинна селекція *in vitro*.

Лабораторією біотехнології у 2014 році вирощено для реалізації оздоровлений садивний матеріал суниці садової у кількості 20 тис. шт. та ожини безколючкової – 300 шт.

Для закладання промислових насаджень суниці садової на ділянках ННВВ восени передано 9 тис. шт. розсади сортів Ольвія, Русанівка, Зена-Зенгана, Полка. Для потреб ННВВ передано 600 шт. саджанців ожини.

Наукова лабораторія «Генетики, селекції та насінництва сільськогосподарських культур». Завідувач лабораторії – професор Парій Ф.М.

Науково-дослідна робота виконувалась за напрямками: проведення фундаментальних та прикладних досліджень з генетики сільськогосподарських рослин, із селекції та насінництва сільськогосподарських культур, розмноження створених сортів і компонентів отриманих гібридів.

У результаті проведених досліджень відкрито зв'язок ознак стерильність

– фертильність у буряків цукрових із урожайністю та цукристістю, проведено насичувальні схрещування стерильних форм буряків із закріплювачами стерильності, продовжено самозапилення та схрещування для створення нових цінних самозапильних ліній кукурудзи. Селекція соняшника в лабораторії направлена на створення ранньостиглих, скоростиглих та ультраскоростиглих гібридів, підбрано колекцію форм соняшника з коротким вегетаційним періодом, проведено розмноження отриманих матеріалів пшениці озимої для передачі їх до Державного сортовипробування.

Проблемна науково-дослідна лабораторія «Засобів боротьби з бур'янами». Завідувач лабораторії – професор Грицаєнко З.М.

Лабораторією вивчався вплив інокуляції насіння пшениці озимої та сої біологічними препаратами («Біокомплекс АТ» та «Наноактиватор») із наступним внесенням їх по сходах окремо та в сумішах із гербіцидами.

Встановлено вплив досліджуваних препаратів на біологічні процеси в рослинах пшениці озимої та сої, на мікробіологічну активність ґрунту і забур'яненість посівів, що лежать в основі формування врожайності з високим рівнем якості при мінімальному гербіцидному навантаженні на ґрунт, рослини та навколишнє природне середовище.

На підставі отриманих даних розроблені науково обґрунтовані рекомендації з використання препаратів.

Проблемна лабораторія «Агроекологія польових культур». Завідувач лабораторії – професор Зінченко О.І.

Лабораторією проведено обґрунтування, розробку і впровадження зональних екологічно доцільних і енергоресурсозберігаючих прийомів вирощування польових культур. При цьому в системі сортових технологій встановлено ефективність «біологічної» оранки і її місце в системі обробітку ґрунту, застосування післяжнивних культур на корм і для сидерації як можливої альтернативи поліпшеного зяблевого обробітку ґрунту та догляду за посівами, строки сівби, глибини посіву, оптимальне проросткове і

кількісне розміщення рослин у посівах від напряму використання культури, її екотипу. Лабораторією опрацьовано мінімалізовані агробіокомплекси вирощування польових культур і на цій основі удосконалено існуючі технології їх вирощування.

Навчально-науково-виробнича лабораторія «Технології зберігання і переробки плодів та овочів». Науковий керівник – професор Токар А.Ю.

Лабораторією проводились дослідження з питань формування якості плодів суниці садової та її зберігання у продуктах харчування, розробки продуктів функціонального харчування на основі актинідії, вплив строків зберігання на вихід і якість соку з плодів та овочів, хіміко-технологічної оцінки яблук з метою визначення придатності їх до переробки на некріплені виноматеріали з використанням горобини звичайної, удосконалення і розширення асортименту овочевих закусочних консервів та салатів.

У лабораторії виконувалась переробка плодів і овочів: висушено для реалізації 2500 кг яблук. Виготовлені зразки сушених плодів і овочів, вин, соків та іншої консервованої продукції представлялись на регіональних, обласних, всеукраїнських та міжнародних виставках. З листопада місяця за участю волонтерів проводиться висушування борщових наборів для АТО.

Науково-дослідна лабораторія «Грибівництва та вигонки овочів». Завідувач лабораторії – професор Улянич О.І.

Лабораторією виконувались дослідження за напрямками: підбір рослинних компонентів, дослідження якості субстрату та його придатності для вирощування грибів інтенсивним способом, підбір високопродуктивних штамів гриба, встановлення оптимального режиму гідротермічної обробки складових субстрату, вплив температури, вологості повітря, субстрату, інтенсивності освітлення на врожайність грибів та вигонки овочів.

Лабораторія грибівництва працювала у дві культурозміни: I – лютий-квітень і II – жовтень-листопад місяць. За першу культурозміну було закладено 700-850 кг субстрату, з якого отримано 65 кг свіжої продукції.

Науково-дослідна лабораторія «Екологічного моніторингу в агросфері». Науковий керівник професор – Карпенко В.П.

Лабораторія проводила наукову роботу: з удосконалення використання біологічних сумішей у посівах сільськогосподарських культур, з оптимізації препаративних форм мікробіологічних препаратів, з розробки технологій підвищення продуктивності сільськогосподарських культур за використання сумішей мікробіологічних та хімічних препаратів, надавалися послуги з ідентифікації захворювань рослин з підтвердженням мікробіологічними аналізами та ін.

Рекомендовані удосконалені форми мікробіологічних препаратів для подальшого використання у сільському господарстві, розроблені та рекомендовані оптимальні за дією на навколишнє природне середовище суміші мікробіологічних та хімічних препаратів, що забезпечують суттєве підвищення продуктивності посівів за мінімального негативного впливу як на рослини, так і ґрунт.

Лабораторія «Ландшафтної архітектури». Завідувач – к. с.-г. н. Осіпов М.Ю.

Лабораторією розроблено план дій та реалізовано обсяг науково-містобудівної документації різноманітної забудови і благоустрою території просторових комплексів міста Умань (стратегія містобудівного розвитку УНУС, генеральний план містобудівного розвитку УНУС, містобудівне обґрунтування створення туристичного центру, проект реконструкції об'ємно-планувального комплексу УНУС по вул. Давиденка, проект реконструкції спортивного комплексу УНУС по вул. Інститутській, проекти реконструкції скверу ім. І.Д.Черняховського в м. Умань). Укладено договір та налагоджена співпраця з кафедрою дизайну міського середовища КНУБА.

Науково-дослідна лабораторія «Соціальні ініціативи». Завідувач лабораторії – доцент Гузар Б.С.

Діяльність лабораторії спрямовувалась на розроблення й відстеження результатів реалізації програм і проектів соціального розвитку держави, надання комплексу різноманітних консультаційних послуг фізичним та юридичним особам, а також інших досліджень науково-прикладного характеру.

На базі лабораторії проведені тренінги «Страховий ринок України: реалії сьогодення», «Розвиток страхування в Україні», зустрічі та семінари. Розроблена програма та подана заявка у розгляді проектів «Конкурсний відбір проектних пропозицій від громадських організацій, ініціативних груп та благодійних фондів»; метою програми є підтримка ініціатив активної молоді щодо розбудови малого бізнесу та формування дієвих інститутів соціального захисту населення.

Навчально-наукова лабораторія «Овочівництва закритого ґрунту». Завідувач лабораторії – професор Улянич О.І.

З метою реалізації навчальних програм відповідних дисциплін, участі у науковій роботі студентів, забезпечення єдиного підходу в реалізації навчального процесу з груп споріднених дисциплін, виявленні і реалізації міждисциплінарних зв'язків, обміну досвідом, сумісного використання навчальної бази здійснювалась робота лабораторії, направлена на підготовку кваліфікованих фахівців за напрямом 6.090101 «Агрономія» та спеціальностями 8.09010107 «Технології закритого ґрунту» і 7.09010104 та 8.09010104 «Плодоовочівництво і виноградарство».

За звітний період проведено на високому методичному рівні більше 70 практичних занять зі студентами III-IV курсів. Лабораторія обладнана стендами з вирощування овочів у закритому ґрунті. Практичні заняття зі студентами та закладання дослідів з дипломного проектування проводились у зимовій теплиці ННВВ Уманського НУС. За звітний період 19 студентів захистили дипломні роботи та отримали ОКР «Магістр» з «Технологій закритого ґрунту».

Науково-дослідна лабораторія «Маркетингові рішення». Завідувач лабораторії – доцент Лементовська В.А.

Науково-дослідною лабораторією розроблено і виготовлено зразки рекламної продукції і упаковки для продукції, яку випускає Уманський НУС (гречка, горох, сухофрукти, вино, мед). Проведено соціологічне обстеження ринку соціальних послуг, а саме соціально-культурного комплексу м. Умань, проанкетовано 1200 респондентів м. Умань і Уманського району. Прийнято

участь в розробці реклами і презентації хлібобулочних виробів ПАТ «Концерн Хлібопром» за торговою маркою «Львівський хліб».

Науково-дослідна лабораторія «Інноваційно-інвестиційний розвиток АПК». Завідувач лабораторії – професор Семенда Д.К.

Науково-дослідною лабораторією виконувались дослідження за трьома основними напрямками: економічна ефективність енергозберігаючих технологій No-till та Mini-till на прикладі сільськогосподарських підприємств Черкащини; економічна ефективність інтенсивних технологій в садівництві; напрями відновлення молочного скотарства.

На базі лабораторії проведено економічні семінари: «Вплив державного регулювання на ефективність сільськогосподарського виробництва»; «Стратегічні напрями розвитку молочного скотарства на прикладі СТОВ «Верхнячка-Агро» Христинівського району», «Шляхи відновлення цукробурякового підкомплексу АПК» (на базі ФГ «Агрофірма Базис»).

Науково-дослідна лабораторія «Біонеорганічної хімії, якості і безпеки об'єктів сільськогосподарського використання». Завідувач лабораторії – доцент Жиляк І.Д.

Науково-дослідна робота проводилась за напрямками: розробка інноваційних технологій одержання фосфатів перехідних матеріалів та дослідження термічних перетворень хімічних сполук з властивостями пігментів, каталізаторів, люмінофорів і біологічно активними властивостями; одержання наноматеріалів з молібденом та дослідження його біологічної активності в посівах сої; дослідження гумусу та органо-мінеральних наносамоорганізуючих систем чорнозему сучасними фізико-хімічними методами; екологічний стан централізованого та децентралізованого водопостачання аграрних територій України.

Розроблені технології виробництва екологічно чистої продукції рослинництва при застосуванні різних видів гумінвмісних добрив та наноматеріалів.

2.3. Студентська наукова робота

У 2014 році до науково-дослідної роботи в університеті були залучені 2173 студенти у 29 наукових гуртках та 87 проблемних групах. Тематика студентських наукових досліджень була представлена у контексті наукових тем кафедр та науково-дослідних робіт, які виконуються за госпдоговірною тематикою та науково-дослідними лабораторіями.

В університеті діє Наукове товариство студентів та аспірантів, яке є ініціатором та координатором різних організаційних форм наукової та науково-технічної діяльності.

Упродовж року студенти взяли участь у трьох міжнародних та восьми всеукраїнських конференціях, що проводились на базі університету.

19–20 березня 2014 року відбулася щорічна студентська наукова конференція, присвячена 170-річчю заснування Уманського національного університету садівництва, відповідно до програми якої на 6-ти факультетах працювало 32 секції (табл. 2.3). Загалом у роботі конференції взяли участь 1271 студент.

Таблиця 2.3

Участь студентів у щорічній студентській науковій конференції

Факультет	Кількість секцій	Кількість доповідачів, чол.		Кількість студентів-учасників конференції
		заявлено в програмі	виступили	
Економіки та підприємництва	6	179	152	314
Менеджменту	8	236	208	256
Агрономії	5	141	103	170
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	5	98	117	208
Лісового і садово-паркового господарства	3	53	63	122
Інженерно-технологічний	5	170	147	201
<i>Всього</i>	<i>32</i>	<i>877</i>	<i>790</i>	<i>1271</i>

На базі університету за участі студентів було проведено 10 запланованих семінарів та 27 позапланових проблемних семінарів, на яких студенти знайомились із досягненнями науки і практики у сфері агропромислового виробництва, вивчали передовий досвід успішних підприємств, знайомились з їх керівниками.

За результатами проведеної науково-дослідної роботи впродовж року студентами усіх факультетів було підготовлено і видано два студентські наукові збірники. Значна частина публікацій була надрукована у виданнях інших університетів.

Всього у звітному році студентами університету оприлюднено 1147 публікацій.

Студенти усіх факультетів університету брали активну участь в інших наукових заходах, які проводились на базі УНУС:

1. Міжвузівський блицтурнір з дисципліни «Нарисна геометрія та комп'ютерна графіка» (проведений на кафедрі прикладної інженерії, викладач Чумак Н.М., в якому брали участь студенти усіх курсів інженерно-технологічного факультету).

2. Круглий стіл до 195-річчя від дня народження видатного ботаніка і лісовода, директора Уманського головного училища садівництва в 1863-1875 роках Миколи Івановича Аненкова (студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства).

3. День поля (на базі стаціонарного дослідження кафедри агрохімії і ґрунтознавства та дослідів університету), присвячений 155-річчю науково-дослідної роботи університету в Умані (проведений на кафедрі агрохімії і ґрунтознавства, доцент Невлад В.І.; брали участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства).

4. День поля у Німецькому аграрному центрі (с. Поташ, Маньківський район; брали участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва,

екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства, інженерно-технологічного).

5. День саду в Уманському НУС «Інтегрований захист багаторічних насаджень від домінуючих шкідливих організмів (проведений на кафедрі захисту і карантину рослин, професор Яновський Ю.П.; брали участь студенти факультетів агрономії, плодоовочівництва, екології та захисту рослин, лісового і садово-паркового господарства).

6. Круглий стіл разом із Національною науковою сільськогосподарською бібліотекою Національної академії аграрних наук України «Професор В.О. Поггенполь – учений, метеоролог, фенолог, кліматолог, викладач, інспектор Уманського училища землеробства і садівництва» (проведений співробітниками Наукової бібліотеки, директор Нижник С.В.; брали участь студенти усіх факультетів).

7. Круглий стіл «Академік О.І. Душечкін – видатний вчений-агрохімік і фізіолог рослин», присвячений 140-річчю від дня народження (проведений співробітниками Наукової бібліотеки, директор Нижник С.В. та кафедрою агрохімії і ґрунтознавства; брали участь студенти усіх факультетів).

8. Зоологічні читання, присвячені 200-річчю від дня народження професора Я.М.Калиновського (проведені кафедрою захисту і карантину рослин, доцент Кравець І.С., Науковою бібліотекою, провідний бібліотекар Михайлова Н.В.; брали участь студенти усіх факультетів).

9. «Наукові читання» – урочистості до Дня науки (брали участь студенти усіх факультетів).

10. Історико-філософські читання «Іван Мазепа: постать на тлі епохи. Сучасне прочитання та новітні інтерпретації й рецепції в дискурсі ХХІ століття» (проведені кафедрою соціально-гуманітарних і правових дисциплін, професор Ямчук П.М.; брали участь студенти усіх факультетів).

Студенти були активними учасниками виставкових заходів у нашому місті, де було продемонстровано наукові досягнення студентів і викладачів УНУС (виставки: до Дня знань, Дня міста, Дня працівника харчової промисловості, Дня працівників сільського господарства).

Упродовж минулого року студенти університету брали участь у наукових заходах, які відбулися на базі інших ВНЗ, та здобули перемоги у різного рівня престижних конкурсах. Зокрема, в університеті було проведено I тур Всеукраїнського конкурсу на кращу студентську наукову роботу з сільськогосподарських та економічних наук, в якому взяли участь 135 студентів усіх факультетів УНУС.

Для участі у II етапі конкурсу на базі інших ВНЗ було підготовлено і подано 32 роботи. За їх результатами у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (відповідно до наказу МОН №800 від 07.07.2014 р.) з природничих, технічних та гуманітарних наук переможцями стали 5 студентів УНУС, які вибороли I місце – 1, II місце – 1, III місце – 3 (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Переможці II туру Всеукраїнського конкурсу
студентських наукових робіт**

Місце	ПІБ студента	Група	Напрямок конкурсу	ВНЗ, на базі якого проводився захід
I	Малюк Тетяна Василівна Керівник – М. А. Коротєєв, доцент	51-ем	«Економіка сільськогосподарства і АПК»	УНУС
II	Тодоренко Валерій Іванович Керівник – С. П. Ткачук, доцент	52-ем	«Економіка сільськогосподарства і АПК»	УНУС
III	Безкоровайний Василь Юрійович Керівник – Д. К. Семенда, професор	52-ем	«Економіка сільськогосподарства і АПК»	УНУС
III	Климчук Аліна Володимирівна Керівник – Л. В. Клименко, доцент	51-зс	«Світове господарство і міжнародні економічні відносини»	Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського
III	Олійник Сергій Миколайович Керівник – К. В. Костецька, асистент	51-тз	«Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції»	Національний університет харчових технологій (м. Київ)

Розширився спектр наукових конкурсів, змагань та наукових проектів всеукраїнського та міжнародного рівнів, у яких студенти університету взяли участь, вибороли призові місця і відзнаки:

1. Треті Всеукраїнські студентські дебати зі сталого місцевого розвитку (23-25 квітня, Полтавська державна аграрна академія у співпраці зі Спільним проектом ПРООН та ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду») – учасники: студенти факультету менеджменту Богачик Павло (52-мм гр), Матвієнко Яна (51-зс групи) та Джугостранська Альона (52-зм групи).

2. XIX Міжнародна наукова студентська конференція, яка проходила у Вроцлавському Природничому Університеті, Польща, 15-16 травня 2014 р. – учасники – студенти: 41-зр групи Аліна Кучерук, 51-тм групи Олександр Харченко, 51-зс групи Яна Матвієнко, 42-п групи Олена Фоменко, 51-спм групи Анастасія Періг, 32-ок групи Ірина Пархоменко, 51-імг групи Дмитро Панчук. Учасники нагороджені дипломами-відзнаками за активну участь у конференції.

3. XVI зліт іменних стипендіатів і відмінників навчання «Лідери АПК XXI століття» (Вінницький національний аграрний університет, 14-17 травня 2014 року) – учасники: студент інженерно-технологічного факультету Андрій Горячківський; студентка факультету економіки і підприємництва Вікторія Уманчик; студентка факультету економіки і підприємництва Діна Бунич, студентка факультету менеджменту Вікторія Корецька; студентка факультету лісового і садово-паркового господарства Ольга Дубін; студент факультету агрономії Євгеній Горячкін, студентка факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин Вікторія Майданюк, студентка факультету економіки і підприємництва Ганна Дудузінська; Діна Бунич, студентка факультету економіки і підприємництва та Андрій Горячківський, студент інженерно-технологічного факультету нагороджені Почесними грамотами Міністерства аграрної політики та продовольства України за активну участь у молодіжному русі майбутніх фахівців-аграріїв та досягнуті результати.

4. Міжнародна спеціалізована виставка комплексного забезпечення лабораторій, м. Київ, Виставковий центр «КиївЕкспоПлаза», 14 жовтня 2014 року. Учасники – студенти інженерно-технологічного факультету та факультету агрономії.

5. Десята ювілейна Міжнародна виставка рентабельного високоефективного сільського господарства «ІнтерАГРО – 2014», яка проходила у виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза», 29 – 30 жовтня 2014 р.; учасники – студенти інженерно-технологічного факультету.

6. Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Досягнення та перспективи галузі сільськогосподарського виробництва» (16–18 квітня 2014 року, Кіровоградський національний технічний університет). Учасники – студенти інженерно-технологічного факультету Дмитро Панчук (51-імг група), Олександр Безкрєвний і Олександр Шкільний (51-імс група).

III місце – Дмитро Панчук за доповідь на тему «Розробка малогабаритного кормоприготувального агрегату».

7. Міжнародний конкурс на кращий проект розвитку туризму на регіональному рівні. Учасники – Журавльова Д., 11-тм група, Ковбасюк Ю, 11-тм група з проектом «Стратегічний розвиток агротуризму на рівні регіону».

З метою підвищення якості підготовки кваліфікованих фахівців, підтримки обдарованої студентської молоді, активізації науково-дослідної роботи студентів університету проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади із 16 навчальних дисциплін та 12 спеціальностей, у яких взяли участь 1129 студентів 1-5 курсів усіх факультетів. Переможцями стали 94 студенти: 53 – з навчальних дисциплін та 41 – зі спеціальностей.

У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади університет представляв 21 студент, з них 8 осіб стали переможцями (відповідно до наказу МОН №1088 від 30.09.2014 р). Студенти вибороли: I місце – 1, II місце – 3, III місце – 4 (табл. 5). Учасники II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади нагороджені оригінальними грамотами та відзнаками (табл. 6).

Переможці II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади

Місце	ПІБ студента	Назва спеціальності, дисципліни, з якої проводилась олімпіада	ВНЗ, на базі якого проводився захід
I	Карпенко Микола Олександрович	Спеціальність «Лісове і садово-паркове господарство»	Уманський НУС
II	Сивак Олександр Олександрович	Спеціальність «Лісове і садово-паркове господарство»	Уманський НУС
III	Латенко Анатолій Миколайович	Спеціальність «Лісове і садово-паркове господарство»	Уманський НУС
II	Головацька Наталія Юріївна	Спеціальність «Плодоовочівництво і виноградарство»	Уманський НУС
III	Черних Андрій Володимирович	Спеціальність «Плодоовочівництво і виноградарство»	Уманський НУС
III	Панчук Дмитро Юрійович	Спеціальність «Процеси, машини та обладнання агропромислових підприємств»	Кіровоградський НТУ
III	Василів Христина Миколаївна	Навчальна дисципліна «Біологія»	Миколаївський НАУ
II	Яцко Аліна Ігорівна	Спеціальність «Агрономія»	Миколаївський НАУ

Студенти факультетів менеджменту й економіки і підприємництва взяли участь у всеукраїнському, міському та обласному конкурсах бізнес-планів підприємницької діяльності, які проводились з метою залучення молоді до підприємницької діяльності, реалізації інтелектуального потенціалу, сприяння участі молодіжного бізнесу в розвитку вітчизняного виробництва, сприяння науково-технічній діяльності молоді, впровадження нових технологій у вітчизняне виробництво.

Всеукраїнський конкурс серед студентів ВНЗ III-IV р.а. Мінагрополітики України на кращий бізнес-план зі створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу:

- II місце – Богачик Павло Петрович (керівник – професор Бурик А.Ф.).

Таблиця 2.6

**Учасники II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади,
нагороджені оригінальними грамотами та відзнаками**

Дата проведення	ВНЗ, на базі якого проводився захід	Назва спеціальності або навчальної дисципліни	Учасники	Результат
1	2	3	4	5
1–3 квітня 2014 р.	Національний університет харчових технологій (НУХТ), м. Київ	напрям «Харчові технології та інженерія»	Берекеля Аліна, Мельник Людмила та Оксюта Анастасія, студенти інженерно-технологічного факультету	Оксюта Анастасія – Грамота в номінації «За високі результати виконання тестового завдання»; Берекеля Аліна – Грамота в номінації «За високі результати виконання тестового завдання»; Мельник Людмила, студентка – Грамота «За активну участь в олімпіаді»
02–04 квітня 2014 р.	Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка	спеціальність «Менеджмент організації і адміністрування»	Богачик Павло та Корецька Вікторія), студенти факультету менеджменту	Корецька Вікторія – Грамота у номінації «За творчу сміливість», Богачик Павло – Грамота у номінації «Кращий менеджер – концептуал»
10–12 квітня 2014 р.	Університет економіки та права «КРОК»; «ProGroup&Renaissance Consulting», «Висоцький Консалтинг», «ЕУ», Форум Соціальних ініціатив	навчальна дисципліна «Стратегічне управління»	Чорній Євгенія Степанівна, студентка факультету менеджменту	Чорній Євгенія Степанівна – Диплом у номінації «Кращий в оволодінні методом SWOT-аналізу»

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5
2014 р.	Уманський педагогічний університет ім. П. Тичини	дисципліна «Політологія»	Прищеп Олександр, студент факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин	Прищеп Олександр – Грамота «За оригінальне розв’язання наукової проблеми»
23–25 квітня 2014 р.	Одеський національний економічний університет	спеціальність «Менеджмент ЗЕД»	Дремлюк Анна, студентка факультету менеджменту	Дремлюк Анна – Грамота у номінації «Менеджер – концептолог»
14–16 травня 2014 р.	Тернопільський національний економічний університет	спеціальність «Облік і аудит»	Дудкевич Ганна та Кравченко Анастасія, студентки факультету економіки і підприємництва	Дудкевич Ганна – Грамота «За активну участь» Кравченко Анастасія – Грамота «За активну участь»
29 вересня – 01 жовтня 2014 р.	Миколаївський національний аграрний університет	дисципліна «Біологія»	Василів Христина, студентка факультету агрономії та Мусієнко Ліна, студентка факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин	Василів Христина – диплом III ступеня
14–16 жовтня 2014 р.	Миколаївський національний аграрний університет	спеціальність «Агрономія».	Станіслав Гюха, Марія Гуненко, Аліна Яцко, студенти факультету агрономії	Аліна Яцко – диплом II ступеня; Марія Гуненко – Грамота «За кращі практичні знання із загального землеробства»

Конкурс бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді (м. Умань, Уманська філія Європейського університету, 16 квітня 2014 р.). Брала участь 11 студентів факультету менеджменту (керівник – доцент кафедри менеджменту ЗЕД Новак І.М.):

- II місце – Альона Плаксієнко за бізнес-план «Створення насаджень йошти на 1 га» ;
- II місце – Аліна Климчук із проектом «Запровадження діяльності з вирощування та реалізації бузини»;
- III місце – Віталій Білик за комерційну розробку «Лінія з вирощування ягід бузини»;
- III місце – Світлана Кирилюк із бізнес-планом «Виробництво екологічно чистих дитячих майданчиків».
- Міський конкурс бізнес-планів, проведений відділом у справах сім'ї, молоді та спорту Уманської райдержадміністрації 13 травня 2014р.;
- III місце – Зореслава Кучеренко за проект «Вирощування 1 га ожини ТОВ «Промінь-АА» Тальнівського району». Керівник – доцент кафедри менеджменту ЗЕД Новак І.М.

За активну участь у науково-дослідній та навчальній роботі у 2014 році студентам УНУС було призначено:

Стипендію Верховної Ради України:

- Дубін Ользі Олегівні – студентці III-го курсу 31-сп групи факультету лісового і садово-паркового господарства;
- Періг Анастасії Вадимівні – студентці VI курсу 61-спм групи факультету лісового і садово-паркового господарства.

Стипендію Президента України:

- Гринчук Наталії Ігорівні – студентці V-го курсу 53-ам групи факультету агрономії;
- Соколюк Лілії Володимирівні – студентці III-го курсу 31-о групи факультету економіки і підприємництва;

- Зубковій Анні Анатоліївні – студентці V курсу 54-см групи факультету агрономії;
- Кецкало Олександрю Сергійовичу – студенту IV курсу 41-ма групи факультету економіки і підприємництва.

Стипендію Кабінету Міністрів України:

- Власюк Сабіні Василівні – студентці III курсу 31-сп групи факультету лісового і садово-паркового господарства.

Стипендію імені М.О.Посмітного:

- Горячкіну Євгену Борисовичу, студенту III-го курсу 42-аг групи факультету агрономії;
- Карпенку Миколі Олександровичу, студенту IV -го курсу 41-лг групи факультету лісового і садово-паркового господарства;
- Березівському Миколі Андрійовичу – студенту IV курсу 42-ас групи факультету агрономії;
- Ружицькій Надії Едуардівні – студентці IV курсу 41-сп групи факультету лісового і садово-паркового господарства.

Стипендію імені вчених-садівників Сими́ренків:

- Поліщук Андрію Юрійовичу – студенту IV курсу 42-п групи факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин;
- Хоруженко Інні Вікторівні – студентці IV курсу 41-зр групи факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин.

2.4. Науково-дослідна робота Ради молодих учених

Основні завдання Ради молодих учених Уманського НУС: всебічне сприяння науковій діяльності молодих учених (викладачів, аспірантів та студентів віком до 35 років); формування умов для підвищення й реалізації їх творчої, професійної та громадської активності; сприяння науково-дослідній

та освітньо-виховній роботі молодих учених з урахуванням їх інтересів; участь в організації та розвитку міжвузівського та міжнародного наукового та культурного співробітництва; інформаційна діяльність.

До складу Ради молодих учених університету входять 110 молодих учених.

У 2014 році молодими науковцями було опубліковано 8 монографій, 4 підручники, 485 статей і тез, більша половина з яких у зарубіжних виданнях, що входять до наукометричних баз даних.

В Уманському національному університеті садівництва за ініціативи Ради молодих учених та згідно з «Положенням про рейтингову систему оцінки навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи викладачів, кафедр, факультетів УНУС» було проведено конкурс «Кращий молодий науковець Уманського НУС». За результатами конкурсу переможницею у 2014 році стала асистент кафедри овочівництва, кандидат сільськогосподарських наук Філонова Ольга Миколаївна.

Радою молодих учених університету спільно з кафедрою агрохімії і ґрунтознавства було проведено науково-практичний семінар на тему: «Особливості застосування добрив на прикладі ПРАТ «НВФ Урожай». У роботі семінару активну участь взяли науковці університету, представники навчально-науково-виробничого відділу, виробничники ПРАТ «НВФ Урожай», аспіранти та студенти. Спеціалістами-практиками з розробки систем удобрення культур ПРАТ «НВФ Урожай» були висвітлені питання, пов'язані з розробкою та реалізацією системи удобрення в умовах виробництва. Наведено показники продуктивності головних культур, що вирощуються на полях ПРАТ «НВФ Урожай» за останні п'ять років.

Радою молодих учених Уманського національного університету садівництва було проведено Всеукраїнську наукову конференцію молодих учених. У роботі конференції взяли участь 150 молодих науковців із вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ Національної академії наук України і Національної академії аграрних наук України. Конференція

відбулася на високому організаційному та науковому рівні. Доповіді, що прозвучали на конференції, послугували плідним підґрунтям для обміну думками із зазначеної проблематики. У зв'язку з актуальністю піднятих питань за результатами конференції було опубліковано збірку матеріалів тез доповідей учасників конференції.

Радою молодих учених Уманського національного університету садівництва спільно з факультетом економіки і підприємництва було проведено Всеукраїнську наукову конференцію «Актуальні питання сучасної економіки».

За ініціативи Ради молодих учених університету було проведено науково-практичний семінар «Ґрунтовий покрив Черкащини». У роботі семінару взяли участь науковці університету, які займаються проблемами збереження та підвищення родючості ґрунтів і шукають шляхи їх вирішення. Головним питанням семінару було дослідження головних агрохімічних властивостей та їх динаміки у ґрунтах Черкаської області в контексті очікуваного найближчим часом включення землі в ринкові трансформації і відповідно організації дієвої системи моніторингу родючості ґрунтів.

Уманський національний університет садівництва щорічно відзначає Дні науки. Наш навчальний заклад відзначається славною науковою історією, яка сягає понад 170 років. Вона багата на яскраві події та легендарні імена, відома у світі своїми науковими школами. Під час проведення Днів науки в університеті не залишилась осторонь Рада молодих учених університету. Спеціально до цього заходу було проведено круглий стіл на тему: «Наука та її роль у сучасному суспільстві».

Компанія «Седна-Агро» та «Байер» у своєму демонстраційному центрі щорічно проводить День поля, у якому активну участь беруть молоді науковці університету. У ході теоретичної частини заходу провідні спеціалісти фірми «Байер» розповіли про нові продукти компанії на ринку України, а також ознайомили присутніх з їх характеристиками та ефективністю використання.

Представники Ради молодих учених Уманського НУС є активними учасниками різноманітних виставок. Молоді науковці взяли активну участь у VII Міжнародному форумі «Комплексне забезпечення лабораторій», що проходив 14 жовтня у Києві, а також у виставці «ІнтерАГРО», що проходила з 29 – 30 жовтня у виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза».

Молоді науковці Уманського національного університету садівництва взяли участь у Дні поля, який традиційно проводить упродовж останніх років Німецький аграрний центр. На дослідному полі «НімАЦ» фірми-члени Асоціації представили свої найновіші продукти.

Радою молодих учених було організовано і проведено круглий стіл на тему «Інновації в сільськогосподарському виробництві». Це питання було піднято молодими науковцями університету, оскільки на сучасному етапі розвитку агропромислового комплексу України важливу роль відіграє впровадження новітніх технологій та досягнень науково-технічного прогресу. Інновації є засобом підвищення ефективності виробництва, а також адаптації підприємств до змін соціального, економічного, політичного середовища.

За ініціативи молодих учених організовано й проведено II Міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання сучасної аграрної науки». Обрана тематика конференції послугувала плідним підґрунтям для обміну думками із зазначеної проблематики. За результатами конференції було опубліковано збірку матеріалів тез доповідей учасників конференції.

Упродовж 2014 року Рада молодих учених була співорганізатором студентських наукових конференцій, які проходили на базі нашого університету.

Молоді науковці університету беруть активну участь в міжнародних програмах «Tempus», «Erasmus» й ін.

За плідну наукову роботу за рішенням колегії Міністерства освіти і науки України та постановою Комітету з державних премій України в галузі

науки і техніки чотири молодих науковці університету отримують стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених:

- доцент кафедри біології Притуляк Р.М.;
- старший викладач кафедри фінансів і кредиту Прокопчук О. Т.;
- аспірант кафедри агрохімії і ґрунтознавства Лисянський О. Л.;
- старший викладач кафедри фінансів і кредиту Улянич Ю.В.

Цьогоріч молоді науковці кафедри біології Л.Ф. Підан та Ю. І. Івасюк за наукову роботу «Біолого-екологічні основи інтегрованого застосування гербіцидів і рістрегулювальних речовин: фізіологічні, мікробіологічні, фітоценологічні механізми» були удостоєні першої премії Академії АН ВО України в номінації «За низку науково-дослідних праць», висвітлених на сторінках «Вісника Уманського НУС».

2.5. Наукова співпраця та міжнародне співробітництво

В Уманському національному університеті садівництва налагоджено співробітництво з науковими установами, навчальними закладами, передовими господарствами та агроформуваннями різних форм власності. Визначено основні напрямки співробітництва: координація тем наукових досліджень; навчання в аспірантурі, докторантурі; рецензування, опонування дисертаційних досліджень; розробка науково-дослідних програм; робота спільних лабораторій; членство в спеціалізованих учених радах; керівництво дисертаційними дослідженнями аспірантів і здобувачів; видання наукової літератури; проходження стажування; організація і проведення наукових заходів.

Тісна співпраця університету на теренах України:

1. ПАТ «Уманьферммаш».
2. Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет.
3. Донецький інститут агропромислового виробництва.
4. ДП ДАК «Хліб України» «Уманський елеватор».

5. ДП «Ілліч-Агро-Умань», с. Томашівка, Уманського р-ну.
6. ДП НДГ «Родниківка», с. Родниківка, Уманського р-ну.
7. ДП «Уманське лісове господарство», с. Дмитрушки, Уманського р-ну.
8. ДП Уманський консервний комбінат.
9. Закрите акціонерне товариство «УКРААГРО НПК».
10. ЗАТ «ТК Уманьхліб».
11. Інститут агроєкології і природокористування НААН України.
12. Інститут картоплярства НААН України.
13. Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К.Заболотного НАН України.
14. Інститут овочівництва і баштанництва НААН України.
15. Інститут післядипломної освіти національного університету харчових технологій, м. Київ.
16. Інститут сільського господарства Полісся Національної академії аграрних наук України, м. Житомир
17. Інститут помології ім. Л.П.Симиренка НААН України.
18. Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН
19. Інститут рослинництва ім. В.Я.Юр'єва НААН України.
20. Київський національний університет будівництва та архітектури.
21. Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України.
22. Національний університет харчових технологій.
23. ННЦ «ІМЕСГ» Київська область, Васильківський р-н, смт. Глеваха.
24. Південно-Українська філія УкрНДІПВТ ім. Л.Погорілого, м. Херсон.
25. Подільський державний аграрно-технічний університет.
26. ПП «БТУ-Центр», м. Ладижин.
27. ПСП «Лебідь», с.Зятківці, Гайсинський р-н, Вінницька обл.
28. СТОВ «Агроко», с. Крутьки, Чорнобаївський р-н., Черкаська обл.
29. ТОВ «АгроРось», м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська обл.
30. ТОВ «Брусвяна», с. Костовці, Брусиловський р-н.
31. ТОВ «Всеукраїнський науковий інститут селекції (ВНІС)», м. Київ.
32. ТОВ «Долинівка», Кіровоградська обл., Гайворонський р-н.

33. ТОВ «Дукат», м. Київ.
34. ТОВ «Зоря», с. Руська Поляна, Черкаський р-н.
35. ТОВ «Седна-Агро», м. Монастирище, Черкаська обл.
36. ТОВ «Сіріус-Агро».
37. Уманська дослідно-селекційна станція ІБКіЦБ.
38. Уманський тепличний комбінат.
39. Устимівська дослідна станція рослинництва, с. Устимівка, Глобинського району.
40. Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва.
41. Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького.

Міжнародна наукова діяльність університету проводиться у рамках 32 договорів про співпрацю з іноземними освітніми закладами, стипендіальними програмами, грантами, а саме:

1. Господарська академія ім. Д.А.Ценова, Республіка Болгарія, м. Свіщов.
2. Білоруський державний аграрний технічний університет, Республіка Білорусь, м. Мінськ.
3. Державна Вища Професійна Школа ім. Яна Гродка, Республіка Польща, м. Сянок.
4. Природничий університет у м. Вроцлав, Республіка Польща, м. Вроцлав.
5. Державна вища школа ім. Папи Павла II, Республіка Польща, м. Біла Підляська.
6. Аграрний університет ім. Хугона Колонтая, Республіка Польща, м.Краків.
7. Державна вища школа професійної освіти, Республіка Польща, м.Гожів Великопольський.
8. Державна вища професійна школа, Республіка Польща, м. Плоцьк.
9. Варшавський університет, Республіка Польща, Варшава.
10. Варшавський університет менеджменту, Республіка Польща, Варшава.
11. Кубанський державний аграрний університет, Російська Федерація, м. Краснодар.

12. Тираспольський аграрно-технічний коледж ім. М.Ф. Фрунзе, Придністровська Молдавська Республіка, м. Тирасполь.
13. Національний вищий інститут агрономії, харчових технологій та екології, Французька Республіка, м. Діжон.
14. Вища національна сільськогосподарська школа, Французька Республіка, м. Бордо.
15. Університет прикладних наук Нойбранденбург, Федеративна Республіка Німеччина, м. Нойбранденбург.
16. Університет Менделя, Чеська республіка, м. Брно.
17. Університет Південної Богемії, Чеська республіка, м. Чеські Будейовіци.
18. Технологічний університет короля Монгкута в Тонбурі, Королівство Тайланд, м. Тонбур.
19. Монгольський державний сільськогосподарський університет, м. Улан-Батор.
20. Вища сільськогосподарська школа, м. Варшава.
21. Лого, Аполло, Німецький Селянський Союз, господарства Міхаеля Шумахера та Петера Штоппеля, Німеччина.
22. Сімо, Фінляндія.
23. САЕП, МАСТ, ВОРК & ТРЕВЕЛ, США.
24. ІЛС, Канада.
25. САЕП, Австралія.
26. ІЛС, Швеція.
27. Агроімпульс, Швейцарія.
28. Стіхтінг Аутвісселінг, Нідерланди.
29. Ісфрада, Франція.
30. Садівниче господарство Батістіні Вівай, Італія.
31. Фірма «Ром і Гаас», Польща.
32. Фірма «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ», Швейцарія.

За минулий рік укладено 11 нових договорів про наукову співпрацю та міжнародне співробітництво.

Основні напрями міжнародного співробітництва: стажування викладачів, аспірантів, докторантів, молодих науковців та студентів за кордоном; підтримка наукової та інноваційної діяльності.

Стажування викладачів, аспірантів, докторантів, молодих науковців та студентів за кордоном здійснювалось як за прямими договорами між Уманським НУС та закордонними партнерами, так і за власною ініціативою.

За договорами на стажування, участь в конференціях, семінарах та інших заходах за кордон було відряджено 39 студентів, 2 аспірантів та 33 викладачі. Географія країн, що приймали наших студентів, аспірантів, викладачів та науковців у 2014 р., досить широка: Польща, Німеччина, Італія, Нідерланди, Чехія, Бельгія, Австрія, Швейцарія, США, Уганда, Росія.

Наукова та інноваційна діяльність Уманського НУС на міжнародному рівні здійснювалась шляхом участі в спільних проектах, публікації наукових статей, участі в різноманітних тематичних заходах.

У 2014 році університет здобув право на участь в проекті 544524-2013-PL-SMHES «Qualifications Frameworks for Environmental Science at Ukrainian Universities» «Рамка кваліфікацій в галузі наук про навколишнє середовище для українських університетів». Передбачається, що проект забезпечить підвищення якості та актуальності вищої освіти в Україні, збільшить конвергенцію з розробками ЄС шляхом розроблення кваліфікаційних рамок.

У межах проекту відбулось стажування викладачів університету у м. Відень (Австрія) на базі Університету природних ресурсів та природничих наук (BOKU) та у м. Лейда (Каталонія, Іспанія) на базі Університету Лейди.

У рамках проекту SUAFRI-EPC Уманський НУС включено до онлайн переліку організацій, які є потенційними партнерами в реалізації проектів за програмою Європейського Союзу з науки та інновацій на 2014-2020 рр. «Горизонт - 2020». Це дало можливість університету увійти в якості партнера до потенційного проекту «Забезпечення продовольчої безпеки», координатором якого буде виступати Природничий університет у м. Вроцлав, Республіка Польща, м. Вроцлав.

Наукові дослідження на міжнародному рівні проводить доктор с.-г. наук, професор Мельник О.В. спільно з польською фірмою «Ром і Гаас» та доктор

с.-г. наук, професор Яновський Ю.П. – Фірма «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ», Швейцарія.

Професор Мельник О. В. у 2014р. брав участь та був заступником голови Україно-польських і західноєвропейських садівничих семінарів (20-25.01.2014, 17-27.02.2014, 22-26.06.2014, 17-31.07.2014, 11-24.11.2014), членом наукового комітету IV Zjazd Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych (Wroclaw, 14-16.09.2015).

За 2014 рік студенти, аспіранти, викладачі та науковці стали учасниками 66 міжнародних семінарів, конференцій та інших тематичних заходів, що проходили за кордоном.

Для підтримки наукової діяльності, покращення навчального й виховного процесів, науковці та викладачі УНУС мають широкий доступ до різноманітних грантових та стипендіальних програм, а саме:

1. Індивідуальні гранти Еразмус + (Євросоюз).
2. Стипендіальні програми DAAD (Німеччина).
3. Програма стажування молодих викладачів агрономічних та технічних спеціальностей Apollo, Німеччина.
4. Стипендіальна програма Фулбрайт, та Е.Маскі (США).
5. Програма обміну викладачами FER (США).
6. Стипендіальна програма ім. Станіслава Тольпи (Польща).
7. Стипендіальні програми ЮНЕСКО.
8. Програма обміну для студентів вищих навчальних закладів UGRAD (США).
9. Навчальна програма Ісфрада (Франція).

Завдяки цим програмам аспіранти Ременюк Л., Чаплоуцький А. пройшли наукове стажування в Університеті екологічних та біологічних наук у м. Вроцлав, Польща (керівник Мельник О.В.); аспірант Долінський В.С. стажувався п'ять місяців в Університеті штату Огайо (керівник Бурляй О.Л.); викладач кафедри фінансів і кредиту Кіфоренко О.В. пройшла наукове стажування у Природничому університеті у Вроцлаві та Варшавському університеті суспільних наук.

Делегація УНУС у складі студентів Кучерук Аліни, Харченка Олександра, Матвієнко Яни, Фоменко Олени, Періг Анастасії, Пархоменко Ірини та Панчука Дмитра гідно представили університет на ХІХ Міжнародній науковій студентській конференції, яка проходила у Вроцлавському Природничому Університеті, Польща.

Також делегація викладачів і студентів Центру культури й виховання Уманського НУС взяла участь в ІІІ Міжнародному фестивалі європейської культури, що проходив у м. Гожов Великопольський, Польща, де продемонстрували високий рівень майстерності.

Уманський національний університет садівництва з року в рік розширює свою міжнародну видавничу співпрацю, і підтвердженням цього є включення нашого вишу до редакцій Міжнародних видань: «Аннали UMCS» (Аннали університету Марії Кюрі-Склодовської), секція ЕЕЕ «Садівництво» (професор В. П. Карпенко) та Наукових праць інституту садівництва (*Zeszyty Naukowe Instytutu Ogrodnictwa*, професор Мельник О. В.).

2.6. Ефективність роботи аспірантури та докторантури

Підготовка науково-педагогічних кадрів в університеті здійснюється через докторантуру, аспірантуру та самостійну підготовку дисертаційних робіт здобувачами.

Підготовка докторів наук у докторантурі проводиться з 7 спеціальностей:

1. 06.01.01 – загальне землеробство.
2. 06.01.04 – агрохімія.
3. 06.01.07 – плодівництво.
4. 06.01.09 – рослинництво.
5. 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва.
6. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.
7. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Навчання в аспірантурі проводиться з 18 спеціальностей:

1. 03.00.07 – мікробіологія.
2. 03.00.12 – фізіологія рослин.
3. 05.05.11 – машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва.
4. 06.01.01 – загальне землеробство.
5. 06.01.03 – агрогрунтознавство та агрофізика.
6. 06.01.04 – агрохімія.
7. 06.01.05 – селекція і насінництво.
8. 06.01.06 – овочівництво.
9. 06.01.07 – плодівництво.
10. 06.01.09 – рослинництво.
11. 06.01.11 – фітопатологія.
12. 06.01.12 – кормовиробництво і луківництво.
13. 06.01.13 – гербологія.
14. 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва.
15. 06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація.
16. 16.00.10 – ентомологія.
17. 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.
18. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

За звітний період у докторантурі навчалось 8 докторантів, у аспірантурі – 103 аспіранти, з них за бюджетні кошти: 58 – з відривом від виробництва, 38 – без відриву від виробництва; 7 – за контрактом, 3 – здобувачі. Керують аспірантами та здобувачами 45 наукових керівників – доктори наук, професори і кандидати наук, доценти.

Кількість аспірантів у розрізі факультетів наведено у табл. 2.7.

**Кількість аспірантів на факультетах університету
(станом на 25.12.2014р.)**

№ п/п	Назва кафедри	Кількість аспірантів по кафедрах
ФАКУЛЬТЕТ АГРОНОМІЇ		
1.	Агрохімії та ґрунтознавства	4
2.	Генетики, селекції рослин та біотехнології	5
3.	Загального землеробства	2
4.	Рослинництва	2
<i>Всього по факультету</i>		<i>13</i>
ФАКУЛЬТЕТ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА, ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ РОСЛИН		
1.	Біології	7
2.	Захисту і карантину рослин	4
3.	Овочівництва	7
4.	Плодівництва і виноградарства	4
<i>Всього по факультету</i>		<i>22</i>
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА		
1.	Садово-паркового господарства	2
2.	Лісового господарства	7
<i>Всього по факультету</i>		<i>9</i>
ФАКУЛЬТЕТ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ		
1.	Процесів, машин та обладнання АПВ	2
2.	Технології зберігання і переробки плодів та овочів	2
3.	Технології зберігання і переробки зерна	4
<i>Всього по факультету</i>		<i>8</i>
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА		
1.	Економіки	11
2.	Маркетингу	5
3.	Обліку і аудиту	5
4.	Фінансів і кредиту	24
5.	Економічної кібернетики та інформаційних систем	1
<i>Всього по факультету</i>		<i>46</i>
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ		
1.	Менеджменту ЗЕД	3
2.	Менеджменту організацій	2
<i>Всього по факультету</i>		<i>5</i>
<i>Всього</i>		<i>103</i>

У звітному році попередній захист дисертацій пройшли 30 аспірантів (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Попередній захист дисертацій

№ п/п	П.І.Б дисертанта	Шифр, назва спеціальності	Тема дисертації
1	2	3	4
1.	Нагернюк Д.В.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Формування конкурентоспроможності продукції олійних культур у сільськогосподарських підприємствах»
2.	Гарбар В.В.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Формування стратегій сталого розвитку фермерських господарств»
3.	Слатвінська Л.А.	08.00.03 – економіка та управління національним господарством	«Державне регулювання інвестиційних процесів у молокопродуктовому підкомплексі України»
4.	Тупчій О.С.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Організаційно-економічне обґрунтування розвитку інтенсивного садівництва»
5.	Поліщук О.О.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Формування та ефективність розвитку овочепродуктивного підкомплексу Черкаської області»
6.	Кузьменко І.В.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Формування конкурентоспроможного зернопродуктового підкомплексу Київської області»
7.	Жученко Д.Б.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Ефективність виробництва продукції бджільництва в сільськогосподарських підприємствах»
8.	Бомко С.М.	06.01.09 – рослинництво	«Удосконалення елементів технології вирощування різностиглих сортів сої у південній частині Правобережного Лісостепу України»
9.	Приходько В.О.	06.01.09 – рослинництво	«Удосконалення технологій вирощування змішаних посівів кукурудзи з високобілковими культурами на силос в південній частині Правобережного Лісостепу України»

1	2	3	4
10.	Димитров С.Г.	06.01.05 – селекція і насінництво	«Створення селекційних матеріалів соняшника із генетичною стійкістю до гербіцидів з діючою речовиною імазапір»
11.	Кутковецька Т.В.	08.00.03 – економіка та управління національним господарством	«Формування та використання ресурсного потенціалу в садівництві»
12.	Миколайко І.І.	06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація	«Біолого-екологічні особливості обліпихи крушиноподібної у Правобережному Лісостепу України та шляхи її використання»
13.	Шевчук К.М.	06.01.06 – овочівництво	«Агробіологічне обґрунтування елементів технології вирощування дині в умовах півдня України»
14.	Жмуденко В.М.	06.01.07 – плодівництво	«Продуктивність яблуні залежно від систем утримання ґрунту в умовах нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу України»
15.	Ткаченко І.Ю.	06.01.04 – агрохімія	«Оптимізація азотного живлення пшениці спелти на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України»
16.	Непочатенко В.О.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Організаційно-економічні механізми управління інвестиційними процесами підприємств агропродовольчої сфери»
17.	Кузьменко О.А.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Розвиток і підвищення ефективності виробництва круп'яних культур»
18.	Богульська С.В.	06.01.05 – селекція і насінництво	«Створення стійких до гербіцидів із діючою речовиною фосфіотрицинвихідних матеріалів низки сільськогосподарських речовин»
19.	Крачок Л.І.	08.00.03 – економіка та управління національним господарством	«Формування організаційно-економічного механізму технологічної безпеки аграрної галузі»
20.	Кіфоренко О.Г.	08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка	«Стратегічні орієнтири конкурентоспроможності продукції на регіональному продовольчому ринку»

1	2	3	4
21.	Борисенко В.В.	06.01.09 – рослинництво	«Ріст і урожайність різностиглих гібридів соняшника залежно від способу сівби та густоти посіву у південній частині Правобережного Лісостепу України»
22.	Іващенко І.Є.	06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація	«Туя гігантська та її форми в Правобережному Лісостепу України: біологія, екологія, розмноження та практичне використання»
23.	Марно-Куца О.Ю.	06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація	«Видове різноманіття рослин старовинних міст Черкащини та шляхи їх оптимізації»
24.	Піскун Н.Л.	06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація	«Біолого-екологічні особливості видів роду <i>Laburnum</i> Med. за інтродукції в Правобережний Лісостеп України»
25.	Прокопчук С.В.	06.01.04 – агрохімія	«Оптимізація мінерального живлення нуту на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України»
26.	Пташник М. М.	06.01.04 – агрохімія	«Вплив норм і строків внесення добрив на врожайність та якість зерна жита озимого на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу»
27.	Родащук Г.Ю.	08.00.03 – економіка та управління національним господарством	«Транспортна система в контексті розвитку сільських територій»
28.	Миرونюк С.С.	06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва	«Вплив препарату «Полідез» на тривалість зберігання та якість плодоовочевої сировини»
29.	Курка С.М.	06.01.11 – фітопатологія	«Піренофороз на пшениці озимій, його шкідливість та фактори обмеження поширення в умовах правобережної частини Лісостепу та в степовій зоні України»
30.	Ревуцька А.О.	08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки	«Трансформація відносин власності в аграрному секторі»

У 2014 р. захищено одну докторську та 12 кандидатських дисертацій (табл. 2.9).

Захист докторських та кандидатських дисертацій

№ п/п	ПІБ дисертанта	Шифр, назва спеціальності	Тема дисертації
1	2	3	4
1.	Поліщук В.В. (докторська)	06.01.05 – селекція і насінництво	«Біологічні основи формування високоякісного насіння цукрових буряків залежно від агротехнологічних умов вирощування»
2.	Ткачук І. В.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Організаційно-економічні механізми управління грошовими потоками сільськогосподарських підприємств»
3.	Франченко Л.О.	08.00.03 – економіка та управління національним господарством	«Організаційно-економічні засади підвищення ефективності експортної діяльності виробників зерна»
4.	Асташова В.В.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Ефективність інноваційного розвитку галузі рослинництва в сільськогосподарських підприємствах»
5.	Рябовол Я.С.	06.01.05 – селекція і насінництво	«Створення батьківських компонентів жита для гетерозисної селекції»
6.	Щетина М.С.	08.00.04 – економіка та управління підприємствами	«Розвиток земельних відносин в сільськогосподарському виробництві»
7.	Остапчук О.С.	06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація	«Агротехнологічні прийоми відтворення насаджень дуба звичайного в південній частині Правобережного Лісостепу України»
8.	Осіпов М.Ю.	06.03.03 – лісознавство і лісівництво	«Лісівничі особливості глоду одноматочкового (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.) та використання його в умовах Правобережного Лісостепу України»
9.	Адаменко С.П.	06.03.01 – лісові культури та фітомеліорація	«Біоекологічні особливості <i>Pinus nigra</i> Arn. в умовах інтродукції Правобережного Лісостепу України»
10.	Костецька К.В.	06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва	«Хіміко-технологічна оцінка сировини при зберіганні та виготовленні овочевих консервів»

1	2	3	4
11.	Улянич І.Ф.	05.18.02 – технологія зернових, бобових, круп'яних продуктів і комбікормів, олійних і луб'яних культур	«Удосконалення технології виробництва екструдованих кормів з використанням нетрадиційної сировини»
12.	Воробйова Н.В.	06.01.06 – овочівництво	«Ефективність елементів технології вирощування картоплі ранньої в Правобережному Лісостепу України»
13	Сольський О.С.	05.13.06 – інформаційні технології	«Інформаційна технологія планування інтегрованого захисту польових культур»

Набір до аспірантури та докторантури проходив на місця державного замовлення та за контрактом (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Вступна кампанія до аспірантури у 2014 році

Шифр та назва спеціальності	План держ. замовл.		Подано заяв	Зараховано
	стац./контр.	заочн./контр.		
03.00.07 Мікробіологія	1/0	–	1	1
05.05.11 Машини та засоби механізації сільськогосподарського виробництва	1/0	–	1	1
06.01.05 Селекція і насінництво	2/1	–	3	3
06.01.06 Овочівництво	1/0	1/0	2	2
06.01.07 Плодівництво	2/0	-	2	2
06.01.09 Рослинництво	–	1/0	1	1
06.03.01 Лісові культури і фітомеліорація	1/0	0/1	2	2
08.00.03 Економіка та управління національним господарством	2/0	–	2	2
08.00.04 Економіка та управління підприємствами	4/0	2/1	8	7
<i>ВСЬОГО</i>	<i>14/1</i>	<i>4/2</i>	<i>22</i>	<i>21</i>

За результатами вступної кампанії зараховано до аспірантури 21 особу, до докторантури – 2.

Якісний склад вступників до аспірантури:

1. 62% – випускники Уманського національного університету садівництва;
38% – випускники інших вищих навчальних закладів.
2. Середній вік вступників – 28 років;
3. 62% випускники магістратури; 38% – спеціалісти.

Таблиця 2.11

Результати випробувань на вступних іспитах до аспірантури

Дисципліна	Оцінки, отримані на іспитах				Не з'явилися
	«відмінно»	«добре»	«задовільно»	«не - задовільно»	
Філософія	13	5	3	–	1
Іноземна мова	11	6	4	–	–
Спеціальність	16	5	–	–	–

У 2014 р. в університеті плідно працювали дві спеціалізовані вчені ради – Д74.844.01 та К74.844.02.

Д74.844.01 зі спеціальностей 06.01.07 – плодівництво, 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва. К74.844.02 зі спеціальностей 03.00.12 – фізіологія рослин і 03.00.07 – мікробіологія. До складу рад входять, крім штатних працівників нашого університету, широковідомі вчені провідних навчальних та наукових закладів України – доктори наук, професори, академіки.

У спецраді Д74.844.02 упродовж 2014р. захищено чотири кандидатські дисертації:

Аль Маршді Лоай С. Рахді «Розмноження, ріст і плодоношення фундука в Лівобережному Степу України», спеціальність 06.01.07 – плодівництво. Роботу виконано у Луганському національному аграрному університеті. Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор Торба Анатолій Іванович, Луганський національний аграрний університет, завідувач кафедри плодоовочівництва і лісівництва.

Жмуденко Володимир Миколайович «Продуктивність яблуні залежно від систем утримання ґрунту та удобрення в насадженнях Правобережного Лісостепу України», спеціальність 06.01.07 – плодівництво. Роботу виконано в Уманському національному університеті садівництва. Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор Копитко Петро Григорович, Уманський національний університет садівництва, професор кафедри загального землеробства.

Костецька Катерина Василівна «Хіміко-технологічна оцінка сировини при зберіганні та виготовленні овочевих консервів», спеціальність 06.01.15 – первинна обробка продуктів рослинництва. Роботу виконано в Уманському національному університеті садівництва. Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор Осокіна Ніна Максимівна, Уманський національний університет садівництва, завідувач кафедри технології зберігання і переробки зерна.

Марцинівський Микола Валентинович «Особливості екологічно безпечної технології вирощування суниць садових на дернових осушуваних ґрунтах Західного Полісся України», спеціальність 06.01.07 – плодівництво. Роботу виконано в Житомирському національному агроекологічному університеті. Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор Куян Володимир Григорович, Житомирський національний агроекологічний університет, професор кафедри рослинництва.

У спецраді К 74.844.02 упродовж 2014 року захищено одну докторську та дві кандидатські дисертації:

Мельничук Тетяна Миколаївна «Наукове обґрунтування асоціативної взаємодії у системі ризобактерії – овочева рослина», спеціальність 03.00.07 – мікробіологія. Роботу виконано у відділі мікробіології Інституту сільського господарства Криму Національної академії аграрних наук України. Науковий консультант – доктор біологічних наук, професор, академік НААН України Патика Володимир Пилипович, Інститут мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного НАН України, завідувач відділу фітопатогенних бактерій.

Ходаніцька Олена Олександрівна «Дія хлормекватхлориду і трептолему на морфогенез, продуктивність та жирнокислотний склад насіння льону олійного», спеціальність 03.00.12 – фізіологія рослин. Роботу виконано на кафедрі біології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Науковий керівник – доктор біологічних наук, професор Кур'ята Володимир Григорович, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, завідувач кафедри біології.

Федак Василь Васильович «Фізіологічні особливості накопичення жирних кислот у рослинах кукурудзи за впливу регулятора росту та удобрення», спеціальність 03.00.12 – фізіологія рослин. Роботу виконано в Інституті сільського господарства Карпатського регіону Національної академії аграрних наук України. Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Ривіс Йосип Федорович, Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН України, головний науковий співробітник лабораторії агроекології.

2.7. Наукові заходи, видавнича і винахідницька діяльність

2.7.1. Наукові заходи, проведені на базі університету

В університеті апробація результатів наукових досліджень здійснюється через участь науково-педагогічних працівників у наукових заходах різного рівня, видавничу і винахідницьку діяльність.

Упродовж звітнього року в університеті проведено 36 наукових заходів, з них:

- 13 наукових конференцій, у т.ч. три міжнародних та один міжнародний конгрес (табл. 2.12);
- 10 семінарів;

**Наукові заходи міжнародного та всеукраїнського рівнів
в Уманському НУС у 2014 році**

№ зп	Назва заходу	Дата проведення	Відповідальні за проведення
1	2	3	4
1.	Міжнародна наукова конференція «Генетика і селекція: досягнення та проблеми»	18-20 березня	Кафедра генетики, селекції рослин та біотехнології
2.	Міжнародна науково-практична конференція «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин»	24-25 квітня	Факультет економіки і підприємництва
3.	II Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання сучасної аграрної науки»	19-20 листопада	Рада молодих учених університету
4.	Міжнародний конгрес «Український часник – світу»	24 грудня	Кафедра овочівництва та асоціація виробників часнику
5.	Всеукраїнська наукова конференція молодих учених	11-12 лютого	Рада молодих учених
6.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства, присвячена 135-річниці від дня народження М.О.Ткаченка	25 березня	Кафедра лісового господарства
7.	Всеукраїнська наукова конференція «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» з нагоди 105-ї річниці від дня народження Бондаренка М.І., випускника Уманського сільськогосподарського інституту, завідувача кафедри лісівництва, меліорації і декоративного садівництва	25 вересня	Кафедра лісового господарства
8.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Менеджмент XXI століття. Проблеми і перспективи», присвячена 170-й річниці створення Уманського національного університету садівництва	11-12 листопада	Факультет менеджменту
9.	Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні питання сучасної економіки»	24 грудня	Факультет економіки і підприємництва

1	2	3	4
10.	Всеукраїнська наукова інтернет-конференція «Озеленення та благоустрій садово-паркових об'єктів»	14 травня	Кафедра садово-паркового господарства
11.	Міжвузівська науково-практична конференція «Соціальний розвиток сільських регіонів»	12-13 червня	Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
12.	Міжвузівська науково-практична конференція «Екологія – шляхи гармонізації відносин природи та суспільства»	16-17 жовтня	Кафедра екології та БЖД
13.	Студентська наукова конференція, присвячена 170-річчю заснування Уманського національного університету садівництва	19-20 березня	Відповідальні за наукову роботу студентів університету
14.	Міжвузівський науковий семінар «ГЕОЕКО»	23 квітня	Кафедра екології та БЖД
15.	Семінар «Особливості застосування добрив на прикладі ПРАТ «НВФ Урожай»	12 лютого	Кафедра агрохімії і ґрунтознавства
16.	Науково-практичний семінар «Бухгалтерська професія: виклики сьогодення»	5 березня	Кафедра обліку і аудиту
17.	Науково-методичний семінар «Аграрний центр. Комунікація»	18 березня	Керівник проекту Єлісєєв М.Ю.
18.	Науково-практичний семінар «Ґрунтовий покрив Черкащини»	12 травня	Кафедра агрохімії і ґрунтознавства
19.	Економічний семінар: «Стратегічні напрями розвитку молочного скотарства Черкащини»	13 травня	Кафедра економіки
20.	Науковий семінар «Сортові технології як фактор реалізації біопотенціалу агроценозів у системі програмування врожайності польових і кормових культур»	15-16 травня	Кафедра рослинництва
21.	Науковий семінар «Сучасні проблеми аграрного менеджменту»	16 травня	Кафедра менеджменту організацій, менеджменту ЗЕД
22.	Економічний семінар «Актуальні проблеми АПК на сучасному етапі»	I квартал	Кафедра економіки
23.	Науково-студентський семінар «Маркетингова складова підвищення ефективності функціонування підприємств АПК»	II квартал	Кафедра маркетингу

- II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямку «Економіка сільського господарства та АПК»;
- два конкурси бізнес-проектів;
- шість круглих столів;
- наукові читання до Дня науки;
- два Дні поля;
- один День саду.

У 2014 р. університет взяв участь:

- у XXVI Міжнародній агропромисловій виставці-ярмарці «Агро-2014», за що його нагороджено трьома золотими медалями в номінаціях: «За розробку і впровадження енергозберігаючих екологічно доцільних технологій вирощування польових і кормових культур», «Інноваційні розробки з механізації сільськогосподарського виробництва», «За вагомий внесок у розробку та впровадження інноваційних технологій у навчальний процес» та 16 грамотами;
- у виставках-ярмарках до Дня незалежності, Дня знань, Дня міста, Дня працівника харчової промисловості, Дня працівників сільського господарства;
- у нарадах з питань особливостей розвитку аграрного сектора та стратегії розвитку Черкаської області;
- Днях поля за участю фірм «Сингента», «Басф», «Євраліс-Семенс», Німецького аграрного центру.

З метою пропагування наукових розробок кафедр на виставках різного рівня видано рекламну продукцію у вигляді буклетів стосовно наукових досягнень, розробок та послуг кафедр.

Для підвищення фахового рівня науково-педагогічних працівників університету було проведено науково-методичні семінари: «Аграрний центр. Комунікація» (за участю керівника проекту Єлісеєва М.Ю.) та «Рейтинг університету як чинник якості освіти» (за участю доктора пед. наук, професора, завідувача кафедри комп'ютерної інженерії Національного педагогічного університету ім. Драгоманова Сергієнка В. П.).

Мета першого семінару – інтеграція наукових розробок та напрацювань вчених університету до універсальної бази даних, спрямованої на науковий сервіс та супровід аграрних товаровиробників.

У рамках другого семінару вчені університету обговорили питання рейтингу університетів, наукометричних баз і важливості представлення у них результатів своїх досліджень, моніторингу якості освіти та сучасних можливостей комп'ютерної діагностики знань студентів.

З метою популяризації досліджень університету та запровадження інноваційних технологій в аграрний бізнес України у 2014 році розпочато спільний демо-проект з фірмою «Седна-Агро» з демонстрації на дослідному полі університету передових технологій вирощування сучасних сортів і гібридів сільськогосподарських культур.

2.7.2. Видавнича і винахідницька діяльність

Одним із показників рейтинговості науково-педагогічних працівників, окремих підрозділів та університету у цілому є видавнича і винахідницька діяльність.

Станом на 1 грудня 2014 р., у порівнянні з 2013 р., відзначено її покращення за показниками опублікування статей, особливо у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз (табл. 2.13–2.15). Водночас за показниками видання монографій та тез доповідей на конференціях відзначено зменшення числа публікацій.

Таблиця 2.13

Видавнича діяльність університету в 2014 р.

Вид наукового видання	Кількість, шт.	У порівнянні з 2013 р.
Наукові монографії	11	-6
Статті	620	+18
у тому числі у наукометричних базах	128	+75
Тези доповідей	375	-54

**Публікації науковців кафедр у виданнях,
що входять до наукометричних баз даних**

Кафедра	Назва наукометричної бази	Кількість статей
1	2	3
Агрохімії і ґрунтознавства	РИНЦ	2
Рослинництва	РИНЦ, e-library	10
Хімії	РИНЦ	1
Економіки	РИНЦ	4
	РИНЦ, Index Copernicus	3
	SciVerse Scopus by Elsevier; Index Copernicus; EBSCOhost ; Ulrich's Periodicals Directory; EconLit; Cabell's Directories, ABI/Inform (by ProQuest)	1
Маркетингу	РИНЦ, Index Copernicus	2
	Scopus, EBSCOhost, Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, C.E.E.O.L, RISC	1
	Science Index, РИНЦ, THOMSON, REUTERS	1
Обліку і аудиту	РИНЦ	8
	AGRIS, РИНЦ	2
	EBSCOhost, Index Copernicus, RePEc, а також пошукова система Research Bible	1
	Scopus, Copernicus, EconLit, Cabell's Directories, ABI	1
	E-Library	1
Фінансів і кредиту	РИНЦ	13
	<u>EBSCOhost, Index Copernicus, RePEc, РИНЦ, Ulrich's Periodicals Directory, Research Bible, Socolar, Google Scholar</u>	1
	EconLit, JEL on CD, e-JEL, EBSCOhost Online research databases: Business Source Complete, SocINDEX, IndexCopernicus, ICV 2012: 7.97, Ulrich's Periodicals Directory, GESIS: Knowledge Base Social Sciences Eastern Europe, The SocioWeb Directory, SCOPUS, Cabell's Directory, ProQuest, SCIENCE INDEX, Norwegian Social Science Data Services (NSD), BazEkon, CAB Abstracts – ISI Thomson Reuters, MS&HE (Poland), List "B", rating score 9 pts.	1
	SciVerse Scopus, Index Copernicus, EBSCOhost та Ulrich's Periodicals Directory, EconLit, Cabell's Directories, ABI/Inform by ProQuest.	2
	РИНЦ, WorldCat, BASE, Reserch bible, CiteFactor, DRJI, PBN, OAJI та GoogleScholar	2
	GoogleScholar	1
	Science Index, РИНЦ, THOMSON, REUTERS	1
	Scopus	2

1	2	3
Менеджменту ЗЕД	РИНЦ	3
	Scopus	1
Української та іноземних мов	РИНЦ	3
Менеджмент організацій	Scopus	6
Туризму та готельно- ресторанної справи	Scopus	2
	РИНЦ	7
Біології	Index Copernicus	1
Математики і фізики	Math-Net.Ru	2
	Scopus	2
Захисту і карантину рослин	РИНЦ	1
Екології та БЖД	РИНЦ», Ulrich's Periodicals Directory	1
Овочівництва	РИНЦ	10
Плодівництва і виноградарства	AGRIS, AGRO, CABI-CAB Abstracts, Celdes, CNPIEC, EBSCO Discovery Service, Foodline Science, Google Scholar, Index Copernicus, J-Gate, Microsoft Academic Search, Naviga (Softweco), Primo Central (ExLibris), ProQuest Agriculture Journals, ProQuest Illustrata: Natural Science, ProQuest Natural Sciences Journals, ProQuest SciTech Journals, PSJC (Polish Scientific Journal Contents), SIGŻ, Summon (Serials Solutions/ProQuest), TDOne (TDNet), Thomson Reuters – BIOSIS Previews, Thomson Reuters–Zoological Record, WorldCat (OCLC)	1
Садово- паркового господарства	РИНЦ	4
Процесів, машин та обладнання АПВ	РИНЦ	4
Технології зберігання і переробки зерна	РИНЦ, Ulrich's Periodicals Directory	5
	РИНЦ, e-library	1
	РИНЦ	6
	AGRIS	1
Технології зберігання і переробки плодів та овочів	РИНЦ, Ulrich's Periodicals Directory	3
	РИНЦ	2
	Index Copernicus	3

Статті у наукометричній базі Scopus

Кафедра	Автори	Назва статті
1	2	3
Економіки	Нестерчук Ю.О., Прокопчук О.Т., Бечко В.П.	Adaptation of national practice of indirect taxation to European experience / Y.O. Nesterchuk, O.T. Prokorchuk, V.P. Beshko // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 5 (155). – С. 426-431.
Маркетингу	Мудрак Р. П.	Поведінка споживача, як чинник продовольчої безпеки домогосподарства // «Економічний часопис-XXI». –2014. –№3-4(1). – С. 27-30.
Обліку і аудиту	Olyadnichuk N.V., Shaiko O.G., Mykhailovyna S.O.	Accounting of production costs and holticultural output and improvement of its documentary suport // Actual Problems of Economics. – 2014. – №9. – P. 440-447.
	Оляднічук Н.В., Шайко О.Г., Михайловина С.О.	Бухгалтерський облік витрат виробництва і виходу продукції садівництва та удосконалення його документального забезпечення // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 9 (159). – С. 440-446.
Фінансів і кредиту	Mykhaylo Malyovanyi, Kateryna Melnyk	Economic and Statistical Analysis of Development of Non-state Retirement Insurance System in Ukraine // Economics & Sociology. – 2014. – Vol. 7. – No 2. –P. 109-122.
	Бечко В.П., Прокопчук О.Т. Улянич Ю.В.	Особливості страхування аграрних ризиків у країнах світу // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 3 (153) – С. 46-53.
	Бечко В.П., Нестерчук Ю.О., Прокопчук О.Т.	Adaptation <u>trends</u> of the national practice of indirect taxation to the european experience. Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 5 (155) – С. 426-433.
	Транченко О.М., Транченко Л.В., Лопатюк Р.І.	Розвиток виробництва альтернативних видів енергії в сільському господарстві / Л.В. Транченко, Р.І. Лопатюк, О.М. Транченко // The 1 st international academic conference «Science and education in Australi, America and Eurasuia: fundamental and applied science» Volume I. «Melbourne IADCES Press». – Melbourne, 2014. – P. 415 – 419.
	Tranchenko O.M. Tranchenko L.V., Lopatiuk R.I.	The agriculture competitiveness as priority direction of national economy development / L.V. Tranchenko, R.I. Lopatiuk, O.M. Tranchenko // British journal of Science, Education and Culture, 2014, No. 1. (5) (January-June). Volume IV. «London of University press». – London, 2014. – P. 549 – 554.

1	2	3
Менеджменту ЗЕД	Пітель Н.Я., Альошкіна Л.П., Новак І.М.	International trade in Ukraine in the context of globalization // French Journal of Science and Education. – 2014. – №2.
	Новак І.М.	Наукові основи інвестування аграрної сфери / «French Journal of Science and Education». – 2014. – №2. – С.102–109.
Менеджменту організацій	Sakovska O.	Current state and prospects of development of agricultural cooperatives in Ukraine // Proceedings of the 1 st International Academic Conference “Science and Education in Australia, America and Eurasia: Fundamental and Applied Science” (Australia, Melbourne, 25 June 2014). Volume I. “Melbourne IADCES Press”. – Melbourne, 2014. – P. 343-345.
	Zagorodniuk O., Maliuga L.	Formation and development of the market of fish and fish products of Ukraine // Proceedings of the 1 st International Academic Conference “Science and Education in Australia, America and Eurasia: Fundamental and Applied Science” (Australia, Melbourne, 25 June 2014). Volume I. “Melbourne IADCES Press”. – Melbourne, 2014. – P. 402-405.
	Sakovska O.	Modern tendencies and determinants of cooperation in external economic vector of development of an agrarian sector of economics of Ukraine. Proceedings of AFHW 2013. International Symposium on Agri-Foods for Health and Wealth. – August 5-8, 2013, Golden Tulip Sovereign Hotel, Bangkok, Thailand. – 2014. – P. 117 – 124.
	Lilia Kustrich, Natalia Petrenko	Communication competence as a component of effective management. British Journal of Science, Education and Culture. – № 1(5). – January-June, 2014 London University Press, London- 2014. – 804 p. –P. 364-369.
	Maliuga L., Zagorodniuk O.	Management of competitiveness of enterprises. British Journal of Science, Education and Culture. – № 1(5). – January-June, 2014 London University Press. – London- 2014. – P. 369-374.
	Sakovska O.	Current state and prospects of development of agricultural cooperatives in Ukraine // Proceedings of the 1 st International Academic Conference “Science and Education in Australia, America and Eurasia: Fundamental and Applied Science” (Australia, Melbourne, 25 June 2014). Volume I. “Melbourne IADCES Press”. – Melbourne, 2014. – P. 343-345.

1	2	3
Туризму та готельно-ресторанної справи	Транченко Л.В. Лопатюк Р.І., Транченко О.М.	Розвиток виробництва альтернативних видів енергії в сільському господарстві / Л.В. Транченко, Р.І. Лопатюк, О.М. Транченко // The 1 st international academic conference «Science and education in Australi, America and Eurasuia: fundamental and applied science» Volume I. «Melbourne IADCES Press». – Melbourne, 2014. – P. 415 – 419.
	Tranchenko L.V., Lopatiuk R.I., Tranchenko O.M.	The agriculture competitiveness as priority direction of national economy development / L.V. Tranchenko, R.I. Lopatiuk, O.M. Tranchenko // British journal of Science, Education and Culture, 2014, No. 1. (5) (January-June). Volume IV. «London of University press». –London, 2014. – С. 549 – 554.
Математики і фізики	Berezovskii V.E., Mikes J.	On Canonical Almost Geodesic Mappings of the First Type of Affinely Connected Spaces // Russian Mathematics. – 2014.– Vol 58.–№ 2. –P.1-5.
	Berezovski V.E., Mikes J., Vanzurova A.	Fundamental PDE's of the Canonical Almost Geodesic Mappings of Type π_1 // Bull. Malays. Math. Sci. Soc. –2014. – 3. – P. 647-659.

За минулі роки опублікованість у наукометричній базі Scopus мають такі науковці університету: Мудрак Р.П., Мальований М. І., Грицаєнко З. М., Заморський В. В., Копитко П. Г.

Рейтинг кафедр за опублікованими статтями:

1. Фінансів і кредиту – 58.
2. Економіки –37 / Менеджменту організацій –37.
3. Агрохімії та ґрунтознавства – 30 / Соціально-гуманітарних та правових дисциплін – 30.
4. Обліку і аудиту –28 / Плодівництва і виноградарства –28.
5. Лісового господарства – 24.
6. Менеджмент ЗЕД – 21.
7. Овочівництва – 20.
8. Технології зберігання і переробки зерна – 18.
9. Біології – 17.

- 10.Маркетингу – 16.
- 11.Захисту і карантину рослин – 15.
- 12.Туризму та готельно-ресторанної справи – 14.
- 13.Української та іноземних мов – 13.
- 14.Технології зберігання і переробки плодів та овочів – 12.
- 15.Загального землеробства – 11.
- 16.Рослинництва – 10 / Садово-паркового господарства –10.
- 17.Хімії – 9.
- 18.Генетики, селекції та біотехнології – 8.
- 19.Математики та фізики –7 / Економічної кібернетики та інформаційних систем – 7.
- 20.Процесів, машин та обладнання АПВ – 6.
- 21.Фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін – 5.
- 22.Екології та БЖД – 4.
- 23.Інженерії та охорони праці – 3.

Рейтинг кафедр за кількістю виступів на наукових конференціях за межами Уманського НУС:

1. Плодівництва і виноградарства – 18.
2. Менеджмент організацій – 15.
3. Соціально-гуманітарних та правових дисциплін / технології зберігання і переробки зерна / обліку і аудиту – 12.
4. Біології – 11.
5. Захисту і карантину рослин – 10.
6. Фінансів і кредиту – 8.
7. Математики і фізики / української та іноземних мов – 7.
8. Технології зберігання і переробки плодів та овочів – 6.
9. Економіки; туризму та готельно-ресторанної справи – 5.
- 10.Маркетингу; фізичного виховання і психолого-педагогічних дисциплін – 4.

11. Менеджменту ЗЕД / економічної кібернетики та інформаційних систем – 3.
12. Процесів, машин та обладнання АПВ / загального землеробства – 2.
13. Рослинництва / екології і БЖД / лісового господарства / овочівництва – 1.
14. Агрохімії і ґрунтознавства / хімії / економічної теорії / садово-паркового господарства / інженерії та охорони праці / генетики, селекції та біотехнології – 0.

У 2014 р. плідною була винахідницька діяльність, зокрема одержано 25 патентів на корисну модель (табл. 16), свідоцтва про державну реєстрацію сорту рослин – 4, заявки, подані на одержання патентів на корисну модель – 4, акти впровадження у виробництво – 8.

За результатами наукових досліджень в університеті в 2014 році видано:

- «Збірник наукових праць Уманського НУС» (вип. 84 і 85);
- «Вісник Уманського НУС» (№1, №2);
- «Новини садівництва» (№1-4);
- «Збірник студентських наукових праць Уманського НУС»;
- Матеріали 8 наукових конференцій («Всеукраїнської наукової конференції молодих учених», «Актуальні питання сучасної аграрної науки», «Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин», «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» (до 135-річчя від дня народження М.О.Ткаченка), «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» (з нагоди 105-ї річниці від дня народження М.І.Бондаренка), «Генетика і селекція: досягнення та проблеми», «Екологія – шляхи гармонізації відносин природи і суспільства», «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні»;

Патенти на корисну модель, отримані у 2014 році

№	Назва винаходу	№ документа	Винахідник(и)	Власник(и)
1	2	3	4	5
1	Спосіб вирощування на насінневі цілі капусти броколі в умовах закритого ґрунту із використанням мульчуючого матеріалу соломи	83828 (25.09.2013)	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.
2	Спосіб вирощування капусти броколі в умовах закритого ґрунту із використанням мульчуючого матеріалу тирси	84252 (10.10.2013)	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.
3	Спосіб вирощування капусти броколі на продовольчі та насінневі цілі за мульчування ґрунту соломкою	84255 (10.10.2013)	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.
4	Спосіб вирощування капусти цвітної в плівкових теплицях на продовольчі та насінневі цілі	84423 (24.10.2013)	Чередниченко В.М., Лихацький В.І., Чередниченко Л.І.	Чередниченко В.М., Лихацький В.І., Чередниченко Л.І.
5	Спосіб вирощування капусти броколі в плівкових теплицях на продовольчі та насінневі цілі	84911 (11.11.2013)	Чередниченко В.М., Лихацький В.І., Колосов О.С.	Чередниченко В.М., Лихацький В.І., Колосов О.С.
6	Спосіб вирощування капусти броколі в умовах закритого ґрунту із використанням мульчуючого матеріалу соломи	85109 (11.11.2013)	Чередниченко В.М., Лихацький В.І., Колосов О.С.	Чередниченко В.М., Лихацький В.І., Колосов О.С.
7	Спосіб вирощування насінників капусти цвітної в плівкових теплицях	85110 (11.11.2013)	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.	Чередниченко В.М., Лихацький В.І.
8	Спосіб технологічної обробки плодів баклажана для виробництва закусочних консервів	86210 (24.12.2013)	Миронюк С.С.	Миронюк С.С.
9	Спосіб зберігання плодів баклажана з попередньою обробкою	86211 (25.12.2013)	Найченко В.М., Миронюк С.С.	Найченко В.М., Миронюк С.С.
10	Спосіб виробництва плодово-ягідного некріпленого лікерного сортового вина «Горобинове2	89332 (10.04.2014)	Токар А.Ю. Щербак М.А.	Токар А.Ю. Щербак М.А.
11	Спосіб виробництва плодово-ягідного некріпленого десертного вина «Софіївські зорі»	89333 (10.04.2014)	Токар А.Ю. Щербак М.А.	Токар А.Ю. Щербак М.А.

Продовження табл. 16

1	2	3	4	5
12	Спосіб виробництва плодово-ягідного некріпленого десертного сортового вина «Суничне»	89334 (10.04.2014)	Токар А.Ю. Щербак М.А.	Токар А.Ю. Щербак М.А.
13	Спосіб відбору R/D заміщених форм тритикале	89585 (25.04.2014)	Парій Ф.М., Парій М.Ф., Діордієва І.П., Рябовол Я.С., Заболотна І.Р., Любич В.В.	УНУС
14	Фреза з регульованою віссю обертання, регулюючими ріжучими елементами і лопатками	91295 (25.06.2014)	Непочатенко О.О., Мелентев О.Б., Войтік А.В., Пушка О.С., Вольвак С.Ф.	УНУС
15	Корпус плуга	91418 (10.07.2014)	Непочатенко О.О., Мелентев О.Б., Ковальчук Ю.О., Пушка О.С., Вольвак С.Ф.	УНУС
16	Спосіб установлення градацій забезпеченості рухомими формами фосфору та калію	91700 (10.07.2014)	Світовий В.М., Геркіял О.М., Жиляк І.Д.	УНУС
17	Спосіб контролю стерильності рослин на ділянках гібридизації	90914 (10.06.2014)	Богульська С.В., Кірієнко С.О., Чеканова О.Ю., Єщенко О.В., Парій М.Ф., Парій Я.Ф., Парій Ф.М., Андрощук М.П.	УНУС
18	Спосіб контролю гібридності рослин	90913 (10.06.2014)	Богульська С.В., Кірієнко С.О., Чеканова О.Ю., Єщенко О.В., Парій М.Ф., Парій Я.Ф., Парій Ф.М., Андрощук М.П.	УНУС
19	Спосіб оптимізації симбіотичної азотфіксувальної здатності нуту на чорноземі опідзоленому Правобережного Лісостепу України	91701 (10.07.2014)	Господаренко Г.М., Прокопчук С.В., Прокопчук І.В.	УНУС
20	Спосіб вирощування насіння проса посівного з урахуванням способу сівби і особливостей мінерального живлення в умовах нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу України	92396 (11.08.2014)	Полторецький С.П., Білоножка В.Я.	Полторецький С.П., Білоножка В.Я.

1	2	3	4	5
21	Спосіб вирощування насіння проса посівного з урахуванням фону мінерального живлення в умовах нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу України	92401 (11.08.2014)	Полторецький С.П., Білоножко В.Я.	Полторецький С.П., Білоножко В.Я.
22	Спосіб агробактеріальної трансформації рослин IN PLANTA	92437 (11.08.2014)	Богульська С.В., Кірієнко С.О., Чеканова О.Ю., Парій М.Ф., Парій Я.Ф., Парій Ф.М.	УНУС
23	Спосіб вирощування насіння проса посівного з урахуванням строку та способу сівби в умовах нестійкого зволоження Правобережного Лісостепу України	93537 (10.10.2014)	Полторецький С.П., Білоножко В.Я.	Полторецький С.П., Білоножко В.Я.
24	Секція культиватора для кам'янистих ґрунтів із запобіжним повертаючим гідроциліндром	94769 (25.11.2014)	Жорницький С.П., Мелентев О.Б., Вольвак С.Ф., Пушка О.С., Войтік А.В.	УНУС
25	Спосіб визначення вмісту рухомих сполук цинку, кадмію, хрому, купруму, нікелю, плюмбуму, фосфату та калію в ґрунті у солянокислій витяжці методом атомно-емерсійної спектрометрії з індуктивно зв'язаною плазмою	95333 (25.12.2014)	Світовий В.М., Черно О.Д.	УНУС

• Колективні монографії за результатами конференцій: «Менеджмент XXI століття: проблеми і перспективи», «Інноваційно-технологічні аспекти формування сучасного конкурентоспроможного АПК України», «Стан та перспективи розвитку економіки України в умовах глобалізації: теорія і практика», «Соціальний розвиток сільських регіонів».

У звітному році уперше інноваційні розробки науково-педагогічних працівників університету, аспірантів, докторантів були оформлені у вигляді збірки «Інноваційні розробки Уманського національного університету

садівництва», які можуть бути запропоновані підприємствам і організаціям для впровадження та використання».

У 2014 р. було продовжено роботи з реорганізації науково-виробничого журналу «Вісник Уманського НУС» – реєстрацію у наукометричних базах: Ulrichsweb, e-library, scholar.google, BASE, OpenDOAR, соціонет, worldcard та ін. Також для видань університету – «Збірник наукових праць Уманського НУС» та «Вісник Уманського НУС» – виконано оформлення інтернет-сторінок. Тепер ці видання мають власні сайти: <http://journal.udau.edu.ua/ua/index.html>, <http://www.visnykunaus.udau.edu.ua/ua/index.html>.

2.8. Діяльність Наукової бібліотеки

Наукова бібліотека Уманського національного університету садівництва, як структурний підрозділ університету, спрямовувала свою діяльність на виконання наступних завдань: інформаційне забезпечення навчального процесу університету, інформаційно-бібліографічний супровід наукових досліджень професорсько-викладацького складу, наукової діяльності студентів, магістрів та аспірантів, збереження та поповнення фонду бібліотеки науковою та навчально-методичною літературою, подальший розвиток автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи на базі програмного забезпечення «УФД / Бібліотека», бібліотечно-бібліографічні та соціологічні дослідження, просвітницько-виховну роботу серед студентів університету.

Загальний фонд Наукової бібліотеки університету становить 254137 примірників, з них навчальної літератури – 71046, наукової літератури – 135278.

За звітний рік до фондів бібліотеки надійшло 3325 примірників документів. Книг – 2808 примірників, з них на іноземній мові 925 прим.; автореферати, дисертації та методичні рекомендації – 278 прим.; наукової

літератури – 1469 прим., навчальної – 1082 прим., художньої – 41 прим., періодичних видань – 1517 прим., з них на іноземній мові 206 примірників. Формування фонду навчальної літератури здійснювалося з урахуванням книгозабезпеченості дисциплін і спеціальностей.

У 2014 році Науковою бібліотекою укладено угоди про співпрацю з Національною науковою сільськогосподарською бібліотекою, бібліотекою Вінницького національного аграрного університету, бібліотекою Рівненського гуманітарного університету, бібліотеками Уманської ЦБС.

У бібліотеці для читачів діяла безкоштовна Wi-Fi територія, якою щоденно користуються відвідувачі.

В університеті функціонує електронна бібліотека, що дозволяє зберігати і використовувати колекції електронних документів.

Досить ефективним є використання електронного каталогу, що є одним з головних інформаційних ресурсів бібліотеки і складовою частиною віртуального обслуговування, оскільки дозволяє користувачам комфортно і оперативно отримувати максимально повну інформацію про документи традиційного фонду і матеріалів в електронному вигляді. Електронний каталог містить 103059 записів. Електронні ресурси поєднують бібліографічні та повнотекстові бази даних.

Упродовж 2014 року виконувалось подальше наповнення баз даних:

- «Електронний каталог книг»;
- «Електронна картотека статей»;
- «Електронна картотека періодичних видань»;
- «Автореферати дисертацій»;
- «Дисертації»;
- «Рідкісна книга»;
- «Картотека законодавства України»;
- «Нормативні документи»;
- «Методичні матеріали»;
- «Матеріали конференцій»;

- «Збірник наукових праць Уманського НУС»;
- «Вісник Уманського НУС»;
- «Університетські вісті».

У звітному році викладачі, співробітники та студенти університету мали можливість тестового доступу до бази даних наукового видавництва Polpred.com – архів важливих публікацій. База даних з рубрикатором представляє 53 галузі, 235 країн, головні матеріали, статті та інтерв'ю 7000 перших осіб.

За 2014 рік співробітниками інформаційно-бібліографічного відділу поповнена систематична картотека журнальних та газетних статей, картотека праць викладачів Уманського НУС та науково-дослідних установ.

Актуальним напрямом науково-дослідної роботи бібліотеки є дослідження бібліотечних книжкових колекцій та зібрань, стародруків – важливої частини матеріальної та духовної культури народу.

Науково-дослідна діяльність співробітників бібліотеки здійснювалась за темами:

1. Історія становлення та діяльності (науково-дослідна, освітня, культурна та ін.) Уманського національного університету садівництва: від Головного училища садівництва й донині – невідомі та маловивчені факти.
2. Історія започаткування, становлення й розвитку Уманської садівничої школи: теоретико-методологічні, історико-наукознавчі, біографічні та джерелознавчі аспекти.
3. Науковий та педагогічний потенціал Уманського НУС: реалії, біографічні та бібліографічні відомості персоналій.
4. Виставкова діяльність Уманського НУС: фундаментальні книгознавчі, пресознавчі та джерелознавчі відомості.

Результати даних досліджень висвітлювались на сайті Наукової бібліотеки університету та у ЗМІ, серед них: «Навчально-виховний процес у Головному училищі садівництва» (заступник директора І.М. Гончаренко), «Іполит Іванович Корабльов – вчений зі світовим ім'ям (провідний

бібліотекар В.С. Побережець), «Хранителі знань: бібліотека Уманського СГІ ім. О.М. Горького у воєнні роки та період Великої Вітчизняної війни» (провідний бібліотекар В.І. Охмак), «Творіння минулих сторіч: унікальні книги Наукової бібліотеки Уманського НУС» (провідний бібліотекар Л.О. Бондаренко), «Талановитий садовод: до 140-річчя від дня народження Івана Прохоровича Бедро» (провідний бібліотекар М.М. Фіткаленко), «Видатні винороби Уманськоно НУС» (провідний бібліотекар В.С. Побережець), «З історії журналу «Плодоводство» (заступник директора І.М. Гончаренко), «Бджільництво в Уманському училищі садівництва і землеробства» (провідний бібліотекар Н.В. Михайлова), «Брі, Камамбер, Невшатель: виробництво молока та молочної продукції в Уманському училищі землеробства і садівництва» (заступник директора І.М. Гончаренко), «Квіти в житті доцента кафедри декоративного садівництва Уманського СГІ М.І. Бондаренка» (бібліотекар I категорії Л.М. Брижатюк) та ін.

У 2014 році було здійснено реконструкцію музейної кімнати бібліотеки: для документного фонду виділено окрему кімнату (майже 4 тис. прим. нараховує колекція рідкісних книг) та створено простору виставкову залу, де представлені розгорнуті тематичні виставки та експозиції.

3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Міжнародне співробітництво та підготовка іноземних громадян

Міжнародна діяльність Уманського національного університету садівництва в сучасних умовах визначає авторитет навчального закладу в Україні та світі. У звітному році керівництвом університету приділялась велика увага міжнародній діяльності. Університет працював в цьому напрямку, базуючись на ключових аспектах стратегії інтеграції України до Європейського союзу. Проводились заходи щодо організації стажування викладачів, аспірантів, докторантів, молодих науковців та студентів за кордоном; надання підтримки міжнародній науковій роботі викладачів і студентів; впровадження навчання іноземних студентів в УНУС.

Стажкування викладачів, аспірантів, докторантів, молодих науковців та студентів за кордоном здійснювалось як за прямими договорами між Уманським НУС та закордонними партнерами, так і за їх власною ініціативою.

Міжнародну діяльність університет проводив у рамках 37 договорів про співпрацю з іноземними освітніми закладами, стипендіальними програмами, грантами. (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Перелік підписаних договорів з навчальними, науковими та іншими установами іноземними держав

Країна	Навчальний заклад або організація, з якою підписаний договір про співпрацю	Напрямок співпраці
1	2	3
Болгарія	Господарська академія ім. Д.А. Ценова	Наукова та навчальна співпраця
Білорусь	Білоруський державний аграрний технічний університет	Наукова та навчальна співпраця
Польща	Державна Вища Професійна Школа ім. Яна Гродка	Наукова та навчальна співпраця
Польща	Природничий університет у м. Вроцлав	Наукова та навчальна співпраця

Продовження табл. 3.1

1	2	3
Польща	Державна вища школа ім. Папи Павла II	Наукова та навчальна співпраця
Польща	Аграрний університет ім. Хугона Колонтая	Наукова та навчальна співпраця
Польща	Державна вища школа професійної освіти,	Наукова та навчальна співпраця
Польща	Державна вища професійна школа	Наукова та навчальна співпраця
Польща	Варшавський університет	Наукова та навчальна співпраця
Польща	Варшавський університет менеджменту	Наукова та навчальна співпраця
Росія	Кубанський державний аграрний університет	Наукова та навчальна співпраця
Молдова	Тираспольський аграрно-технічний коледж ім. М.Ф. Фрунзе	Наукова та навчальна співпраця
Франція	Національний вищий інститут агрономії, харчових технологій та екології	Наукова та навчальна співпраця
Франція	Вища національна сільськогосподарська школа	Наукова та навчальна співпраця
Німеччина	Університет прикладних наук Нойбранденбург	Наукова та навчальна співпраця
Чехія	Університет Менделя	Наукова та навчальна співпраця
Чехія	Університет Південної Богемії	Наукова та навчальна співпраця
Таїланд	Технологічний університет короля Монгкута в Тонбурі	Наукова та навчальна співпраця
Монголія	Монгольський державний сільськогосподарський університет	Наукова та навчальна співпраця
Німеччина	Програми стажування: Лого, Аполло, Німецький Селянський Союз, приватні фермерські господарства Штоппеля, та Шумахера	Стажкування студентів
Фінляндія	СІМО	Стажкування студентів
Канада	САЕП, ІЛС	Стажкування студентів
Австралія	САЕП	Стажкування студентів
Швеція	ІЛС	Стажкування студентів
Швейцарія	Агроімпульс	Стажкування студентів
Нідерланди	Стіхтінг Аутвісселінг	Стажкування студентів
Польща	Садівниче господарство «Плантація над Тавня»	Стажкування студентів

Продовження табл. 3.1

1	2	3
Франція	Ісфрада	Стажування випускників, працевлаштування
США	МАСТ, САЕП	Стажування студентів
Італія	Садівниче господарство Батістіні Вівай	Стажування студентів
США	Програма міжфакультетського обміну	Стажування молодих вчених. аспірантів
Польща	Фірма «Ром і Гаас»	Наукова співпраця
Швейцарія	Фірма «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ»	Наукова співпраця

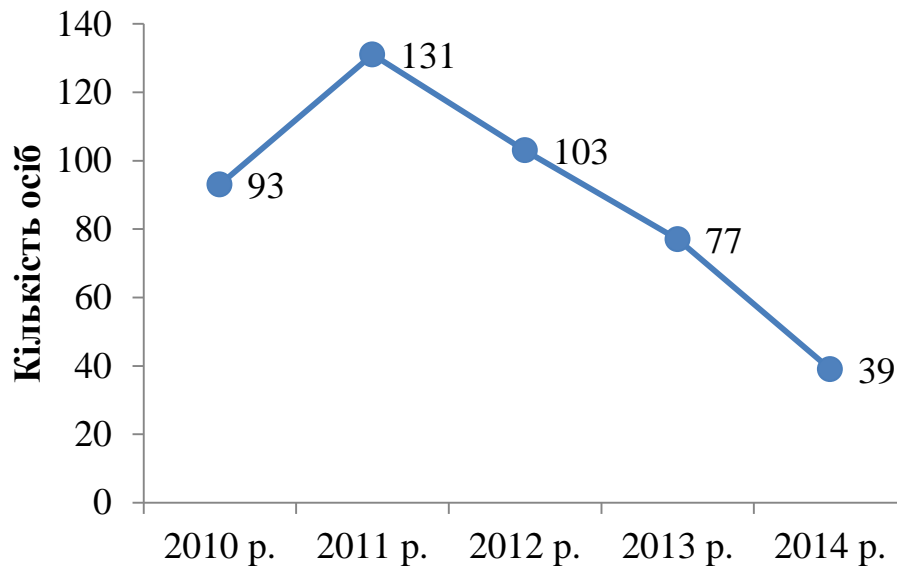
За цими договорами на стажування, участь в конференціях, семінарах та інших заходах за кордон було відряджено 39 студентів, 2 аспірантів та 33 викладачі. Географія країн, що приймали наших студентів, аспірантів, викладачів та науковців у 2014 р. досить широка: Польща, Німеччина, Італія, Нідерланди, Чехія, Бельгія, Австрія, Швейцарія, США, Уганда, Росія.

У звітному періоді на базі університету засновано «Україно-Італійський центр» який сприятиме розвитку співпраці в сфері науково-технічної, соціальної та економічної діяльності, налагодженню економічних й культурних зв'язків, вивчення мови та започаткування спільних курсів та програм.

Стажування студентів за кордоном у різноманітних компаніях та фермерських господарствах завжди було візитівкою нашого університету. На жаль, сьогодні спостерігаємо невтішну картину скорочення кількості студентів загалом та бажаючих пройти стажування за кордоном зокрема (рис. 3.1).

Основними причинами скорочення кількості студентів в 2014 році, як і минулого року, є значне зниження платоспроможності родин студентів, низька ініціатива студентів та недостатня мовна підготовка.

Наукова робота Уманського НУС на міжнародному рівні здійснювалась шляхом участі в спільних проектах, публікацією наукових статей, участю в різноманітних тематичних заходах.

Рис. 3.1. Динаміка стажування студентів Уманського НУС за кордоном

Членство університету в двох міжнародних організаціях Великої хартії університетів Велика хартія університетів (Magna Charta Universitatum) та Міжнародної спілки садівничих наук (ISHS) доповнюється й участю в міжнародних проектах.

Так в 2014 році університет здобув право на участь в проекті 544524-TEMPUS-1-2013-1-PL-TEMPUS-SMHES, за темою «Рамка кваліфікацій в галузі наук про навколишнє середовище для українських університетів». У межах цього проекту планується підвищити якість та актуальність вищої освіти в Україні і збільшити конвергенції з розробками ЄС шляхом розроблення кваліфікаційних рамок.

Також в рамках проекту SUAFRI-EPС Уманський НУС було включено до онлайн переліку організацій, які є потенційними партнерами в реалізації проектів за програмою Європейського Союзу по науці і інноваціях на 2014-2020 рр. «Горизонт -2020»

Наукові дослідження на міжнародному рівні проводить доктор с.-г. наук, професор Мельник О.В. спільно з польською фірмою «Ром і Гаас» тривалий час проходять дослідження впливу препарату «Сматр Фреш» на зберігання різноманітних сортів яблук та груш як вітчизняної так і зарубіжної селекції.

Так в 2014 році завершено дослідження впливу препарату на грушу сорту «Ноябрська» та розпочато дослідження яблука «Ханей Крісп».

Оцінку різноманітних засобів захисту польових та садових культур разом з іноземними партнерами щороку проводить доктор с.-г. наук, професор Яновський Ю.П. За звітний період проведено оцінку ефективності застосування препарату «Гловіс», «СК» проти шкідників промислового саду спільно з швейцарською компанією «ФМС Кемікал Інтернешнл АГ».

Науковці університету беруть активну участь у підготовці та виданні наукових статей в закордонних виданнях. Так, за 2014 рік опубліковано 114 наукових публікацій, значна частка яких входить до універсальних реферативних баз даних типу Scopus, Google Scholar та ін.

За 2014 рік студенти, аспіранти, викладачі та науковці стали учасниками 302 міжнародних семінарів, конференцій, днів поля та інших тематичних заходів, 66 з яких проходили за кордоном.

Для підтримки наукової діяльності, покращення навчального й виховного процесів, науковці та викладачі УНУС мають широкий доступ до різноманітних грантових та стипендіальних програм, а саме:

1. Індивідуальні гранти Еразмус + (Євросоюз).
2. Стипендіальні програми DAAD (Німеччина).
3. Програма стажування молодих викладачів агрономічних та технічних спеціальностей Apollo, Німеччина.
4. Стипендіальна програма Фулбрайт, та Е.Маскі (США).
6. Програма обміну викладачами FER (США).
7. Стипендіальна програма ім. Станіслава Тольпи (Польща).
8. Стипендіальні програми ЮНЕСКО.
9. Програма обміну для студентів вищих навчальних закладів UGRAD (США).
10. Навчальна програма Ісфрада (Франція).

Завдяки грантовим та стипендіальним програмам аспірант Ременюк Л.М. пройшов наукове стажування в Університеті екологічних та

біологічних наук у м. Вроцлав, Польща (керівник Мельник О.В.); аспірант Долінський В.С. стажувався п'ять місяців в Університеті штату Огайо (керівник Бурляй О.Л.); викладач кафедри фінансів і кредиту Кіфоренко О.В. пройшла наукове стажування у Природничому університеті у Вроцлаві та Варшавському університеті суспільних наук.

Під керівництвом Кіфоренко О.В. делегація УНУС у складі Кучерук Аліни, Харченка Олександра, Матвієнко Яни, Фоменко Олени, Періг Анастасії, Пархоменко Ірини та Панчука Дмитра гідно представили університет на ХІХ Міжнародній науковій студентській конференції, яка проходила у Вроцлавському Природничому Університеті, Польща.

Слід відмітити делегацію Центру культури й виховання студентів Уманського НУС, яка в м. Гожов Великопольський, Польща взяла участь в ІІІ Міжнародному фестивалі європейської культури. За сприяння відділу міжнародних зв'язків (Рибчак В.І.) творчі колективи «Нивка» (художній керівник Наталія Шаповаленко), «Криниченька» (художній керівник Наталія Браславська) вкотре підтвердили високий рівень виконання номерів, чим заслужено зривали оплески залу з вимогою виконати концертні номери «на біс».

У 2014 році підготовлено, погоджено і затверджено ліцензійні справи на довузівську підготовку іноземних громадян та підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямками (спеціальностями) в Уманському національному університеті садівництва. Як результат проведеної роботи, навчальний заклад отримав ліцензію на підготовку 100 осіб на довузівську підготовку іноземних громадян та 100 осіб на навчання іноземних громадян за акредитованими напрямками (спеціальностями).

Сьогодні в університеті навчається вісім осіб з Туркменістану, починаючи з 2 по 4 курс. Проводиться активна робота з розширення географії абітурієнтів та збільшення числа іноземних студентів.

3.2. Інформаційна діяльність

У 2014 році Уманський національний університет садівництва займав міцні позиції в інформаційному просторі України. Інформування громадськості про сьогодення та перспективи розвитку університету, а також покращення його репутації на регіональному і національному рівнях було важливим завданням, над яким редакційно-видавничий відділ працював спільно з усіма іншими структурними підрозділами. Здійснювалась реалізація запланованих заходів з укріплення позитивного іміджу університету, висвітлення пріоритетних напрямків його діяльності – освітньої, наукової, міжнародної, культурної та просвітницької. Тривала робота з налагодження й розвитку комунікацій з мас-медіа та іншими цільовими аудиторіями.

Провідним засобом позиціонування університету виступав веб-сайт вищого навчального закладу. Системного характеру набули такі напрями як інформаційно-медійний супровід роботи університету та іміджева діяльність. Пріоритетним завданням відділу було інформування цільових аудиторій про діяльність ректорату, професорсько-викладацького складу, співробітників і студентів.

Працівники редакційно-видавничого відділу протягом поточного року оперативно готували та розповсюджували через мас-медіа офіційні заяви та повідомлення, здійснювали інформаційне супроводження наукових та культурних заходів.

Важливим завданням було здійснення поточного моніторингу інформації, яка розміщувалася у ЗМІ, а також її корекція у випадках подання необ'єктивних матеріалів про університет або його представників.

Аналіз даних моніторингу ЗМІ за поточний рік свідчить про тенденцію до підвищення інформаційної активності університету. Зокрема, зафіксовано близько 300 медіа-повідомлень. У матеріалах засобів масових інформацій домінували інтерв'ю із ректором університету, професорами вишу, експертна думка яких високо цінується журналістською спільнотою регіону та країни.

Основний обсяг інформації був пов'язаний з подіями та заходами в університеті, а також візитами відомих учених, громадських та культурних діячів, органів державної влади.

Періодично висвітлювалась діяльність ВНЗ на регіональних (Телекомпанія «Умань»,) та обласних (ТК «Ятрань», ТК «Сатурн») каналах телебачення. Слід зазначити, що найбільшого резонансу в ЗМІ викликали заходи, які проходили в університеті щодо вшанування пам'яті Героя України Віталія Васильцова. Відповідні матеріали транслювались і на центральних каналах телебачення (канал «1+1», служба «ТСН», 5-канал). Серед телевізійних та радіоповідомлень регіонального значення домінували репортажі з наукової діяльності та міжнародного співробітництва університету, проведення культурно-мистецьких заходів, конференцій, круглих столів.

Найбільше тематичних матеріалів в мережі Інтернет розміщено на регіональних («04744.info», «Вечірня Умань») та обласних («Черкаський край», «Прочерк.info») веб-сайтах інтернет-агенцій.

В інформаційному просторі транслювалися переважно позитивні повідомлення про діяльність університету. У разі виникнення матеріалів із негативною тональністю вживалися відповідні заходи з нівелювання їхнього негативного ефекту для іміджу та репутації вузу, спростовувалися неправдиві відомості.

Для оперативного інформування громадськості університет представлено офіційними сторінками в соціальних мережах, постійна аудиторія яких складає 3 444 користувачі.

Згідно з даними веб-аналітичних систем, протягом 2014 року сайт ВНЗ відвідали 115 057 користувачів, здійснивши 927 457 переглядів. Близько 59 254 користувачів складають постійну аудиторію сайту, тоді як 55 803 – нові відвідувачі (станом на 1 січня 2015 року). 61% від усіх відвідувачів складають користувачі віком від 18 до 34 років. Аналіз свідчить про чисельність аудиторії сайту університету, який виконує функцію одного з найбільш дієвих інструментів комунікації.

Через офіційний веб-сайт ВНЗ «Уманський національний університет садівництва» редакційно-видавничий відділ оперативно інформував студентів, викладачів та співробітників університету про події та заплановані заходи, надавав відповідну інформацію до регіональних та національних мас-медіа. Відділ активно продовжував взаємодіяти із прес-службою Міністерства аграрної політики і продовольства України, науково-методичним центром «Агроосвіта», з прес-службами та відділами зі зв'язків з громадськістю місцевих органів влади, наукових та освітніх установ, завдяки чому новини про університет оперативно розміщувалися на веб-сайті Міністерства та вищезгаданих установ.

Університет у 2014 році отримав 11 запитів на отримання публічної інформації, серед яких 2 – від фізичних осіб та 9 – від громадських організацій. Основна кількість запитів була надіслана у письмовому вигляді поштою – 9, і лише 2 – отримана електронною поштою. Всі запити було опрацьовано у встановлений чинним законодавством строк. Серед регіонів України, які надіслали найбільшу кількість інформаційних запитів до університету, слід відзначити міста Київ та Львів.

З метою профорієнтаційної роботи редакційно-видавничим відділом було розроблено нові презентації університету, інститутів та факультетів. Відділ організував інформаційний супровід вступної кампанії, влаштовував інтерв'ю та коментування з питань набору першокурсників – ректора і представників приймальної комісії; оперативно готував відповіді на запитання журналістів щодо процесу й особливостей прийому студентів до університету.

На базі редакційно-видавничого відділу видається газета «Університетські вісті», яка висвітлює події з життя університету. Газета Уманського НУС стала переможцем конкурсу на кращу газету ВНЗ III-IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики та продовольства України у 2014 році, в якому взяли участь друковані періодичні видання усіх аграрних ВНЗ України. За його результатами газета «Університетські вісті» нагороджена дипломом першого ступеня.

4. ВИХОВНА ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. Організація методичного забезпечення

Впродовж звітнього періоду виховна робота зі студентською молоддю була пріоритетним напрямком діяльності ректорату, Вченої ради, деканатів.

Реалізація молодіжної політики, весь складний комплекс заходів виховного впливу національно-патріотичного спрямування здійснюється в стінах нашого навчального закладу відповідно до вимог Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики», Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009–2015 рр., затвердженої Кабінетом Міністрів України.

На виконання завдань Концепції національного виховання студентської молоді, схваленої Вченою радою університету, в колективі розроблено та реалізується план заходів, спрямованих на національно-патріотичне виховання студентів.

Значний вплив на стан національно-патріотичного виховання студентської молоді мають ті вкрай складні соціально-політичні процеси, що відбуваються в нашому суспільстві. Йде переоцінка цінностей. Молодь згуртовується навколо національної ідеї, навколо поняття суверенної, демократичної, європейської держави. Співпереживання, участь в акціях, патріотизм – це свідчення того, що нашим студентам небайдужа доля народу, майбутнє нашої держави.

Організаційно-методичне забезпечення національного виховання в університеті здійснює комісія з питань планування, організації виховної роботи на чолі з першим проректором та відповідні комісії на факультетах.

Комісією було підготовлено та винесено на розгляд Вченої ради та затвердження ректором питання: Положення про кращу студентську групу, про огляд роботи гуртожитків, про куратора студентської групи, про методичне об'єднання кураторів, про раду студентського самоврядування, які діють і в даний час.

Стержнем виховної роботи в звітному періоді була підготовка і святкування 200-річчя від дня народження великого сина українського народу Т.Г. Шевченка та 170-річного ювілею від дня заснування університету.

Зрозуміло, що центром виховної роботи є робота куратора, студентського активу в академічній групі.

У 2014 році вперше відбулось засідання методичного об'єднання кураторів університету, проведено перший етап огляду-конкурсу на кращого куратора, переможцем якого стала Комісаренко Н.О. Всі куратори забезпечені журналом куратора академічної групи. У жовтні було здійснено моніторинг ведення журналів кураторами та за його підсумками виданий відповідний наказ.

4.2. Культурно-масова та спортивна робота зі студентами.

Важливе місце у системі виховної роботи займає Центр культури і виховання студентів, який сьогодні є основним координаційним центром культурно-виховної роботи в університеті, розробляє та реалізовує нові напрямки розвитку та удосконалення позанавчальної діяльності студентської молоді.

До складу Центру культури і виховання студентів входять 13 творчих колективів, 7 із яких удостоєні почесного звання «народний»: самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари», самодіяльний ансамбль танцю «Нивка», самодіяльний ансамбль сучасного танцю «Лювіна», самодіяльний вокально-етнографічний ансамбль «Криниченька», самодіяльний естрадно-інструментальний ансамбль «Диксиленд», самодіяльний оркестр духових інструментів, самодіяльний студентський театр естрадних мініатюр «Добродії», а також чоловічий вокальний гурт «Краяни», ансамбль сучасної пісні «Чарівниці», клуб веселих і найкмітливіших, театр сучасного танцю «Модерн», хореографічна студія «Уманська перлінка».

Таблиця 4.1

Кількість учасників творчих колективів Центру культури і виховання студентів

Назва колективу	Менеджмент	Агрономія	Плодоовочів- ництво, екологія та захист рослин	Інженерно- технологічний	Садово-паркове господарство	Економіка	РАЗОМ
1	2	3	4	5	6	7	8
2012 р.							
Народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари»	11	18	5	7	1	12	54
Народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька»	1	–	3	2	–	2	8
Ансамбль сучасної пісні «Чарівниці»	2	–	–	–	2	1	5
Народний самодіяльний СТЕМ «Добродії»	8	7	3	3	8	2	31
Народний самодіяльний ансамбль танцю «Нивка»	26	7	10	5	10	28	86
2013 р.							
Народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари»	12	10	2	8	1	12	45
Народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька»	–	–	1	2	–	5	8
Ансамбль сучасної пісні «Чарівниці»	2	–	–	–	2	1	5

Продовження табл. 4.1

Народний самодіяльний СТЕМ «Добродіі»	7	4	2	4	6	2	25
Народний самодіяльний ансамбль танцю «Нивка»	15	5	2	4	7	7	58
2014 р.							
Народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари»	8	10	1	6	1	10	45
Народний вокальний жіночий ансамбль «Криниченька»	1	–	–	2	–	5	8
Ансамбль сучасної пісні «Чарівниця»	–	2	–	–	2	–	4
Народний самодіяльний СТЕМ «Добродіі»	7	3	2	2	4	1	20
Народний самодіяльний ансамбль танцю «Нивка»	4	1	2	1	2	2	12

Колективи Уманського національного університету садівництва є учасниками концертів, конкурсів, фестивалів обласного, регіонального та міжнародного рівнів. У 2015 році таких заходів відбулося близько сорока.

У творчих колективах центру навчається понад 300 студентів, які опановують різні жанри мистецтва, а проведення спільних заходів із факультетами та іншими структурними підрозділами університету об'єднує в один творчий колектив понад 1000 юнаків і дівчат.

Візитною карткою університету є два народні колективи – «Хлібодари» і «Нивка». Народний самодіяльний ансамбль пісні і танцю «Хлібодари» – багаторазовий лауреат Всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі», побував на гастролях у Польщі, брав участь у створенні художньо-документального українсько-польського фільму «Квіти торговиці». До складу ансамблю входять вокальна, танцювальна та оркестрова групи. У репертуарі колективу – українські народні пісні та кращі твори вітчизняних композиторів.

Народний самодіяльний ансамбль танцю профспілок України «Нивка» – багаторазовий переможець обласних фестивалів і конкурсів, один із провідних колективів Черкащини, дипломант всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П. Вірського, лауреат 4-го Всеукраїнського фестивалю народної творчості, лауреат Всеукраїнського конкурсу ім. В. Авраменка, багаторазовий лауреат Всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі», лауреат Всеукраїнського фестивалю «Барвіста Хортиця». Репертуар колективу різножанровий, багатий танцювальною лексикою та композицією.

На базі цих колективів, як одних із кращих, проводяться обласні семінари та курси підвищення кваліфікації.

Народний самодіяльний ансамбль «Криниченька» та народний самодіяльний ансамбль танцю «Нивка» у 2014 році стали лауреатами Міжнародного фестивалю «Дні європейської культури в Польщі».

Відмінні результати в 2014 році показали наші спортсмени. За

підсумками Всеукраїнських спортивних ігор серед аграрних вузів III-IV рівнів акредитації Уманський національний університет садівництва завоював третє загальнокомандне місце. Це кращий результат наших спортсменів в історії проведення цих змагань. Чемпіонами в окремих видах стали збірні з гирьового спорту та настільного тенісу.

Успішним був виступ наших збірних команд в I спортивних іграх Черкаської області серед вузів III-IV рівнів акредитації. Завоювавши 3 перших місця (настільний теніс, дзюдо, футбол), два других і одне третє місце, спортсмени університету вибороли I загальнокомандне місце і кубок.

Відзначились наші студенти на чемпіонатах і Кубках України. Чемпіонами України 2014 р. стали три студенти; призерами всеукраїнських змагань – сім студентів.

Таблиця 4.2

Підготовка спортсменів високого класу за 2010-2014 рр.

Клас	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.
Майстер спорту України	3	3	4	4	7
Майстер спорту міжнародного класу	–	1	2	3	4

Чемпіоном Європи з пауерліфтингу став Дерябкін Дмитро, а чемпіонами світу Марчак Вадим (гирьовий спорт) та Гребенюк Віталій (універсальний бій).

4.3. Робота студентської ради

Активно працювали над впровадженням нових ефективних форм роботи зі студентською молоддю рада студентського самоврядування університету, студентський актив факультетів.

Традиційними стали зустрічі керівництва університету зі студентськими лідерами, на яких обговорювались актуальні питання багатогранного студентського життя. По обговорених питаннях ухвалювались відповідні рішення.

Рада студентського самоврядування виступала ініціатором, учасником, організатором низки конкурсів, акцій, флешмобів та інших заходів, метою яких було формування студента як патріота своєї держави, його громадської позиції.

Визначення студентського лідера, кращої кімнати в гуртожитку, «Міс університету», козацькі забави, фотоконкурс «Пишаємось героями», зустрічі з воїнами-учасниками АТО, участь в акції «Посади дерево», флешмоб «Ланцюг єднання» – далеко не повний перелік заходів, які за підтримки ректорату, деканатів проводила рада студентського самоврядування.

Почуття гордості за наших студентів викликають ті благодійні акції, які вони провели, в яких взяли безпосередню участь: «Я допомагаю українській армії! А ти?», «Обігрій теплом солдата» та інші засвідчили високий рівень національної свідомості нашого студентства. За підрахунками наш колектив – а це і викладачі, співробітники, і студенти – зібрали майже 80 тис. грн. для допомоги Збройним Силам України.

Рада студентського самоврядування і надалі буде підвищувати ефективність своєї діяльності, залучатиме до співпраці велику кількість юнаків та дівчат і стане центром студентського життя.

Активної, злагодженої роботи потребує діяльність рад студентського самоврядування факультетів, гуртожитків.

Ефективність виховного впливу великої кількості різноманітних заходів у великій мірі залежить від людей, покликаним яких є виховання молоді – заступників деканів з виховної роботи, рівень роботи яких в 2014 році значно виріс.

У колективі є всі умови для духовного, культурного, патріотичного, фізичного виховання юнаків і дівчат. Завдання кураторів, деканатів, тренерів

і художніх керівників, викладачів – забезпечити високий рівень національно-патріотичного виховання для того, щоб виховати соціально-відповідального випускника.

4.4. Системний психологічний супровід освітньо-виховного процесу

За звітний період створено електронний каталог нормативно-правових актів щодо організації виховної роботи зі студентами ВНЗ, системного психологічного супроводу освітньо-виховного процесу (конвенції та декларації, закони, постанови, накази Міністерства освіти і науки та Міністерства аграрної політики та продовольства України); методично-змістовий формат методичного об'єднання кураторів у рамках моделі психолого-педагогічного супроводу навчально-виховного процесу.

Розроблено тематику та підготовлено змістову частину: виховних заходів для студентів старших курсів (141 тема); профорієнтаційних лекцій для школярів 10-11-х класів; просвітницьких лекцій для студентів 1-3-х курсів (моральне, національно-патріотичне, правове, трудове, економічне, екологічне, естетичне та фізичне виховання студентів).

Підготовлено тестовий матеріал: адаптивних можливостей студентів 2-х курсів до умов вищої школи; ціннісних орієнтацій студентів 1-х курсів; професійної спрямованості студентів 1-х курсів; програми спостереження й аналізу виховного заходу (для академічних груп).

Розроблено опитувальники: професіограма і психограма «Сучасні підходи» (для кураторів 3-х курсів); соціологічна анкета для студентів 2-5-х курсів щодо ефективності організації навчально-виховного процесу.

Підготовлено концепцію програми оптимізації національно-патріотичного виховання студентів Уманського національного університету садівництва.

З метою оптимізації навчально-виховного процесу проведено низку психолого-педагогічних досліджень (табл. 4.3).

Перелік психолого-педагогічних досліджень

Проведення	Завдання досліджень	Вибірка	Кількість методик	Кількість запитань
Лютий	Повторне опитування з метою вивчення думки студентів 2-4-х курсів щодо узалежнень у молодіжному середовищі	550	550	65 000
Лютий	Вивчення проблем адаптації до умов навчання в вищій школі студентів 1-2-х курсів	29	68	2 240
Березень	Вивчення морально-етичних цінностей студентів 2-3-х курсів.	1 230	1 230	64 330
Березень	Вивчення мотивації до професійної діяльності студентів 4-5-х курсів факультету менеджменту	146	292	5 298
Квітень	Вивчення мотивації до професійної діяльності студентів 4-5-х курсів факультету економіки і підприємництва	144	286	5 174
Травень	Вивчення думки студентів факультету агрономії щодо ефективності організації навчально-виховного процесу	120	240	570
Травень-червень	Вивчення думки студентів факультету менеджменту напрямів підготовки «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» щодо ефективності організації навчально-виховного процесу	52	52	904
Травень-червень	Вивчення думки студентів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин зі спеціальностей «Технології закритого ґрунту» та «Плодоовочівництво і виноградарство» щодо ефективності організації навчально-виховного процесу	84	84	908
Вересень	Вивчення та врахування думки науково-педагогічних працівників щодо ефективності впровадження в навчальний процес дистанційної системи управління навчанням Moodle	150	450	2700
Вересень	Вивчення адаптивних можливостей студентів 2-х курсів до умов вищої школи	1 100	1 100	230 300
Жовтень	Вивчення професійної спрямованості студентів 2-х курсів	1 330	1330	54 500
Листопад-грудень	Вивчення думки студентів 2-5 курсів щодо ефективності організації навчально-виховного процесу	3 350	3 350	26 770

Результати психолого-педагогічних досліджень систематично подаються керівникам структурних підрозділів на засіданнях ректорату, заступникам керівників структурних підрозділів з виховної роботи на методичних нарадах, кураторам академічних груп на навчально-методичних семінарах у рамках роботи методичного об'єднання кураторів, здійснюється постійний інформаційний супровід на сайті університету та відділу.

5. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ

5.1. Штатний розпис

В університеті функціонує 29 кафедр. Завідувачами кафедр працюють 19 (65%) докторів наук, професорів та 10 (35%) кандидатів наук, доцентів.

На штатних посадах працюють два Заслужених діячі науки і техніки, сім Заслужених працівників освіти України, два Заслужених економісти України, один Заслужений працівник сільського господарства і один Лауреат нагороди «Ярослава Мудрого», три майстри спорту України. На жаль, у навчальному закладі не працює жоден академік та член-кореспондент державних галузевих академій наук України, що значно знижує рейтинг університету. Тому перед нами стоїть завдання висунення кандидатур-претендентів на обрання членами-кореспондентами НАН та НААН України.

Аналіз засвідчує, що в університеті постає проблема старіння кадрового складу. Середній вік завідувачів кафедр становить 60 років, професорів – 65, доцентів – 44 роки. Найстаріший за віком є факультет агрономії, наймолодший – факультет менеджменту.

Найвищий середній вік завідувачів кафедр на факультеті плодоовочівництва, екології і захисту рослин (66 років), найнижчий – на факультеті лісового і садово-паркового господарства (55). Найвищий середній вік доцентів на інженерно-технологічному факультеті (47), найнижчий – на факультеті плодоовочівництва, екології і захисту рослин (40). Тому стоїть завдання перед кафедрами щодо підготовки науково-педагогічних працівників через докторантуру та аспірантуру.

5.2. Підготовка кадрів вищої кваліфікації та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

Необхідність підготовки працівників вищої кваліфікації обумовлюється основними завданнями вищого навчального закладу – здійснення освітньої,

наукової, науково-технічної, творчої, мистецької, культурно-виховної, спортивної та оздоровчої діяльності.

Підготовка наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації, а саме кандидатів і докторів наук, згідно із Законом України «Про вищу освіту» в університеті реалізується через навчання в докторантурі з семи спеціальностей, аспірантурі з 18 спеціальностей та самостійну підготовку дисертаційних робіт здобувачами (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Показники діяльності аспірантури та докторантури

Рік	Загальна кількість випускників		З відривом від виробництва		Без відриву від виробництва		Кількість захищених дисертацій		
	аспіранти	докторанти	За державним замовленням	За контрактом	За державним замовленням	За контрактом	Докторантами	Аспірантами	Здобувачами
2012	36	1	21	1	10	4	1	14	17
2013	44	2	32	1	7	4	3	11	6
2014	36	1	25	–	10	1	1	9	3
Всього	116	4	78	2	27	9	5	34	26

Минулого року в університеті плідно працювали дві спеціалізовані вчені ради, де було захищено одну докторську і шість кандидатських дисертацій. Наразі спеціалізована вчена рада Д74.844.01 продовжує працювати, а вчена рада К74.844.02 знаходиться на перезатвердженні у ДАК МОН.

Разом з тим, серед цьогорічних випускників аспірантури жоден аспірант не захистив дисертацію в період навчання, сім аспірантів до закінчення навчання в аспірантурі пройшли попередній захист та подали роботи у спеціалізовані вчені ради, що є набагато меншим у порівнянні з кількістю випускників аспірантури 2014 року. Підготовка науково-педагогічних кадрів вимагає посилення відповідальності наукових керівників, завідувачів кафедр

та відділу аспірантури і докторантури.

Протягом 2014 року 20 науково-педагогічних працівників пройшли підвищення кваліфікації та два – стажування за кордоном. Підвищення кваліфікації та стажування працівників здійснюється не рідше, ніж один раз на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати.

6. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

6.1. Виконання кошторису доходів і видатків

Фінансування університету проводиться відповідно до законодавчо-нормативних документів, які регламентують діяльність навчальних закладів відповідного рівня акредитації та бюджетних установ.

Основні джерела фінансування діяльності університету:

- кошти державного бюджету;
- доходи від надання платних освітніх послуг;
- доходи від господарської діяльності;
- виконання науково-дослідних робіт;
- надходження благодійних внесків, грантів та дарунків.

Загальна сума фінансування університету за загальним та спеціальним фондами державного бюджету за 2014 рік склала 55 917,1 тис. грн.

Фінансування із загального фонду державного бюджету кошторисом доходів і видатків на 2014 рік затверджено в сумі 34314,7 тис. грн., в т.ч. за кодами економічної класифікації видатків:

видатки споживання: з них по КЕКВ 2110 – оплата праці працівників бюджетних установ – 14 839,3 тис. грн.;

КЕКВ 2120 – нарахування на заробітну плату – 5 250,8 тис. грн.;

КЕКВ 2230 – продукти харчування дітям-сиротам – 474,4 тис. грн.;

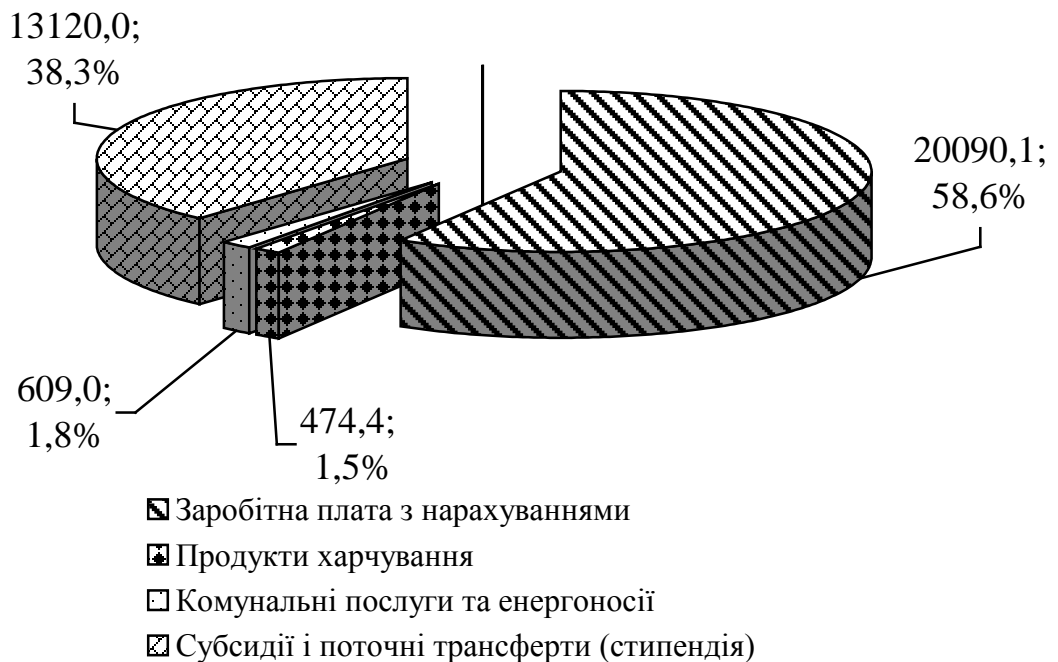
КЕКВ 2210 м'який інвентар та обмундирування – 21,2 тис. грн.;

КЕКВ 2270 – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 609,0 тис. грн., в т.ч. КЕКВ 2272 – оплата водопостачання і водовідведення – 54,0 тис. грн., КЕКВ 2273 – оплата електроенергії – 325,0 тис. грн., КЕКВ 2274 – оплата природного газу – 230,0 тис. грн.;

КЕКВ 2700 – субсидії і поточні трансферти – 13120,0 тис. грн., в т.ч.

КЕКВ 2720 – стипендії – 13014,0 тис. грн.; КЕКВ 2730 – інші трансферти – 106,0 тис. грн.

Частка видатків споживання у загальній сумі фінансування складає 100%. У 2014 році фінансування видатків розвитку в кошторисі загального фонду не передбачено.

Рис. 6.1. Структура використання коштів загального фонду в 2014 році

Із загальної суми фінансування із загального фонду у 2014 році оплата праці з нарахуваннями складає 58,6%; придбання предметів постачання і матеріалів, видатки на утримання бюджетних установ – 0,2%; оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 1,8%; продукти харчування – 1,5%; субсидії і поточні трансфери (стипендія) – 38,3%.

Відповідно до затвердженого кошторису на 2014 рік та помісячного плану використання бюджетних коштів по загальному фонду станом на 31.12.2014 року профінансовано всі статті видатків.

Надходження до спеціального фонду державного бюджету склали 21 602,4 тис. грн., в тому числі від надання платних послуг – 20 087,7 тис. грн. та надходження благодійних внесків, грантів, дарунків – 1 514,7 тис. грн.

**Структура надходжень до спеціального фонду
Уманського НУС за 2014 рік**

Джерело надходжень	Сума, тис. грн.	Частка у загальній сумі, %
Плата за навчання студентів	12073,5	55,9
Додаткові освітні послуги (аспіранти, слухачі курсів, кандидатські іспити тощо)	330,2	1,5
Друга вища освіта, курси підвищення кваліфікації	974,3	4,5
Послуги гуртожитків, квартплата	3016,2	14,0
Послуги їдалень	562,0	2,6
Реалізація продукції ННВВ	2545,1	11,8
Оренда приміщень	14,9	0,1
Благодійні внески, гранти, дарунки	1514,7	7,0
Виконання науково-дослідних робіт та послуг	364,6	1,7
Інші надходження	206,9	0,9
Разом:	21 602,4	100,0

Таблиця 6.2

**Надходження плати за навчання в розрізі факультетів
по Уманському НУС за 2014 рік**

Назва факультету	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Економіки і підприємництва	3 384,6	3 258,9
Агрономії	171,7	438,8
Менеджменту	1365,0	849,3
Плодоовочівництва, екології та захисту рослин	379,9	312,0
Лісового і садово-паркового господарства	253,3	580,8
Інженерно-технологічний	608,1	471,1
РАЗОМ:	6162,6	5910,9

За 2014 рік видатки споживання за рахунок спеціального фонду становлять 20314,1 тис. грн. (97,9%), в т.ч.:

– на оплату праці – 8 992,9 тис. грн. (43,3%);

- нарахування на заробітну плату – 3 131,5 тис. грн. (15,1%);
- на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентаря та м'якого інвентаря – 2 284,3 тис. грн. (11,0%);
- на придбання медикаментів – 1,5 тис. грн.(0,1%);
- на оплату продуктів харчування – 394,8 тис. грн. (1,9%);
- на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 3 440,9 тис. грн. (16,6%), в т.ч. оплату водопостачання – 432,7 тис. грн. (2,1%); оплата електроенергії – 1 569,9 тис. грн.(7,7%); оплата природного газу – 1 416,0 тис. грн.(6,8%);
- відрядження – 34,3 тис грн. (0,1%);
- на оплату інших послуг, крім комунальних – 769,7 тис. грн.(3,7%);
- інші видатки – 876,5 тис. грн.(4,2%);
- поточні трансферти населенню – 55,9 тис. грн.(0,3%);
- видатки на проведення науково-дослідних робіт – 331,8 тис. грн.(1,6%);
- капітальні видатки склали 444,7 тис. грн. (2,1%)

Загальна сума видатків на заробітну плату за загальним та спеціальним фондами складає 24005,7 тис. грн., в тому числі 173,4 тис. грн. оплата праці наукових співробітників при виконанні науково-дослідних робіт.

Із загальної суми видатків на оплату праці 16837,9 тис. грн. – за окладами та відпускні; 5206,9 тис. грн. – надбавки та доплати; 718,8 тис. грн. – допомога на оздоровлення; 142,5 тис. грн. – матеріальна допомога; 483,8 тис. грн. – матеріальне заохочення; 615,8 тис. грн. – індексація заробітної плати.

У 2014 р. на виконання статті 57 Закону України «Про освіту» допомога на оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу надавалася всім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету.

Середньорічна кількість студентів, які в 2013-2014 навчальному році отримували стипендію, складає 1434 особи, 64 аспіранти та 7 докторантів.

Стипендіальний фонд та фінансування інших соціальних виплат студентам у 2014 р. склало 13 615,6 тис. грн.

Видатки на стипендіальне забезпечення та фінансування інших соціальних виплат із загального фонду по Уманському національному університету садівництва за 2014 рік

Найменування видатків	Кількість (осіб)	Розмір стипендії (грн.)	Річний фонд (тис. грн.)
Іменні стипендії, в т.ч.	8		72,7
Стипендія Верховної Ради	1	1200	14,4
Стипендія Президента	2	1100	21,9
Стипендія Кабінету Міністрів	1	1100	8,9
Стипендія ім. Посмітного	2	1100	18,7
Стипендія ім. Симиренків	2	1100	8,8
Стипендія студентам	1100	730	9969,3
бал успішності 4-4,99	979	730	8765,8
бал успішності 5,0	121	830	1203,5
Стипендія дітям-сиротам	46	1760	730,5
Стипендія студентам-інвалідам	34	795,70	285,4
Стипендія студентам, які мають сім'ї	2	730	16,1
Додаткова соціальна стипендія студентам	3	365	10,5
Індексація	–	–	516,5
Стипендія аспірантів	64	1319	1013,0
Стипендія докторантів	7	2914	244,8
Індексація	–	–	74,0
Матеріальна допомога	–	–	81,2
Всього стипендіальний фонд	–	–	13014,0
Матеріальне заохочення	–	–	5,3
Виплати сиротам разом, в т.ч.:	–	–	596,3
на харчування	–	–	474,4
на придбання одягу	–	–	7,7
придбання предметів гардеробу	–	–	12,8
на придбання літератури	–	–	100,7
допомога при працевлаштуванні	–	–	0,7
Разом видатків:	–	–	13 615,6

У 2014 р. розмір мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентам університету залишився незмінним і становив 730 грн. на місяць.

6.2. Адміністративно-господарська діяльність

У звітному періоді діяльність ректорату та структурних підрозділів спрямовувалась на збереження і підтримання в належному стані університетського майна та інфраструктури. З метою покращення умов навчання, праці та проживання студентів і викладацького складу у минулому році:

- замінено 236 дерев'яних вікон на металопластикові в гуртожитках та навчальних корпусах (за рахунок коштів благодійних внесків);
- виконано ямковий ремонт по вул. Глібка та Інститутській (за спонсорські кошти);
- виконано ремонт дахів спортивної зали, зерносховища, навчального корпусу №5, котельні та майстерні;
- виконувались поточні ремонти систем водо-, теплопостачання, каналізації, електромереж; гуртожитків №№ 1,6 та навчальних корпусів №№ 1,4,10; роботи щодо благоустрою території.

Загальна сума виконаних робіт склала 860 тис. грн.

Протягом року проведено капітальні роботи на загальну суму 445 тис. грн. Це встановлення лічильника розподілу тепла в гуртожитку №4, придбання основних засобів, капітальний ремонт ліфтів та інше.

Потребу у забезпеченні житлом іногородніх студентів та працівників університету задовольняють 5 гуртожитків. У 2014 році 100% студентів, які потребували гуртожитків, поселені.

Значна увага приділялась питанню економії енергоресурсів УНУС.

Незважаючи на брак коштів, все ж було зміцнено матеріально-технічну базу УНУС у 2014 р., придбано основних засобів за рахунок благодійних внесків на загальну суму 211,3 тис. грн. – це комп'ютерна техніка, офісні меблі, аудіоапаратура та сільськогосподарська техніка.

Здійснено великий обсяг інших ремонтних робіт та підготовлено господарство університету до роботи в осінньо-зимовий період.

На жаль, незадовільний стан інженерних мереж та обмежені фінансові можливості не дають змоги вирішити всі питання так швидко, як хотілося б. Наступного року ця робота буде послідовно продовжуватись, що дасть можливість покращити умови навчального, виховного та науково-дослідного процесів в університеті.